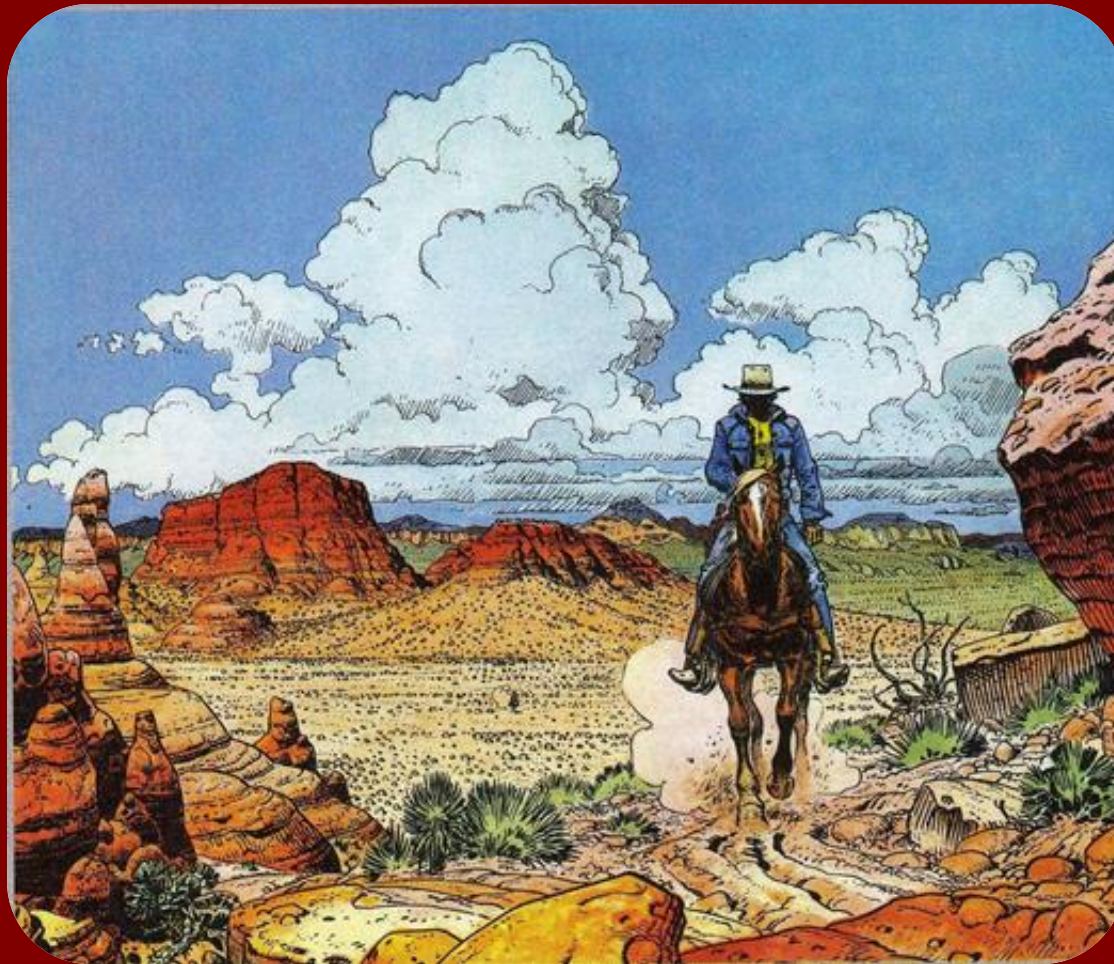

Η Ένατη Τέχνη στην Ευρώπη:

Ζητήματα Αισθητικής, Ιδεολογίας και ο Ρόλος των Περιοδικών στη Διαμόρφωση μιας «Άλλης» Αντίληψης για τα Κόμικς

Pilote
LE MAGAZINE DES JEUNES DE L'AN 2.000

... OUI, VOUS, LA'! ...
ACHETEZ CE JOURNAL!

HOP

TOUT DE SUITE!

HERNIMONDAGE - FRANCE - 1 F. - BELGIUM - 2 F. - SUISSE - 1 F. - CANADA - 20 CTS - ALGERIE - 20 D.

N 1 - 26 SEPTEMBRE 1946

TINTIN
CHAQUE JEUDI

3,50
FRS

Les nouvelles aventures de Tintin et Milou:
LE TEMPLE DU SOLEIL
(Texte et dessins de Hergé.)

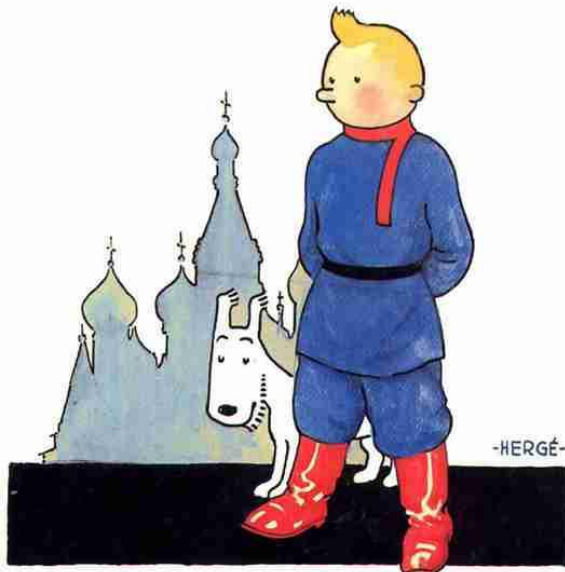
8 F.

TINTIN
LE JOURNAL DES JEUNES
DE 7 A 77 ANS

13e ANNEE **N°38**

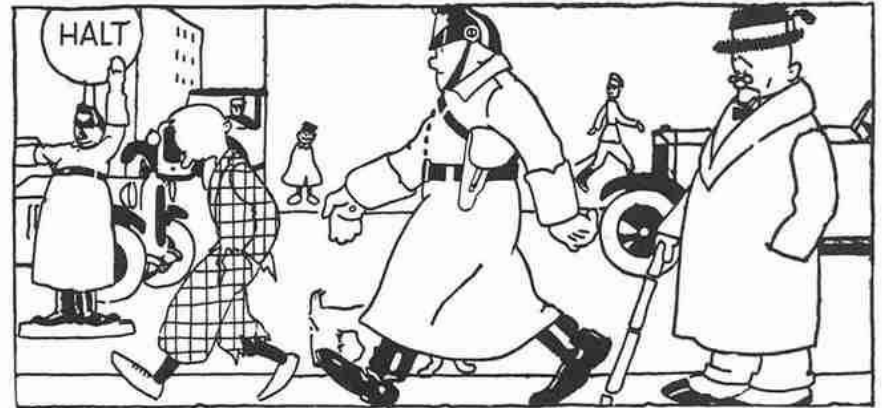
THE ADVENTURES OF TINTIN

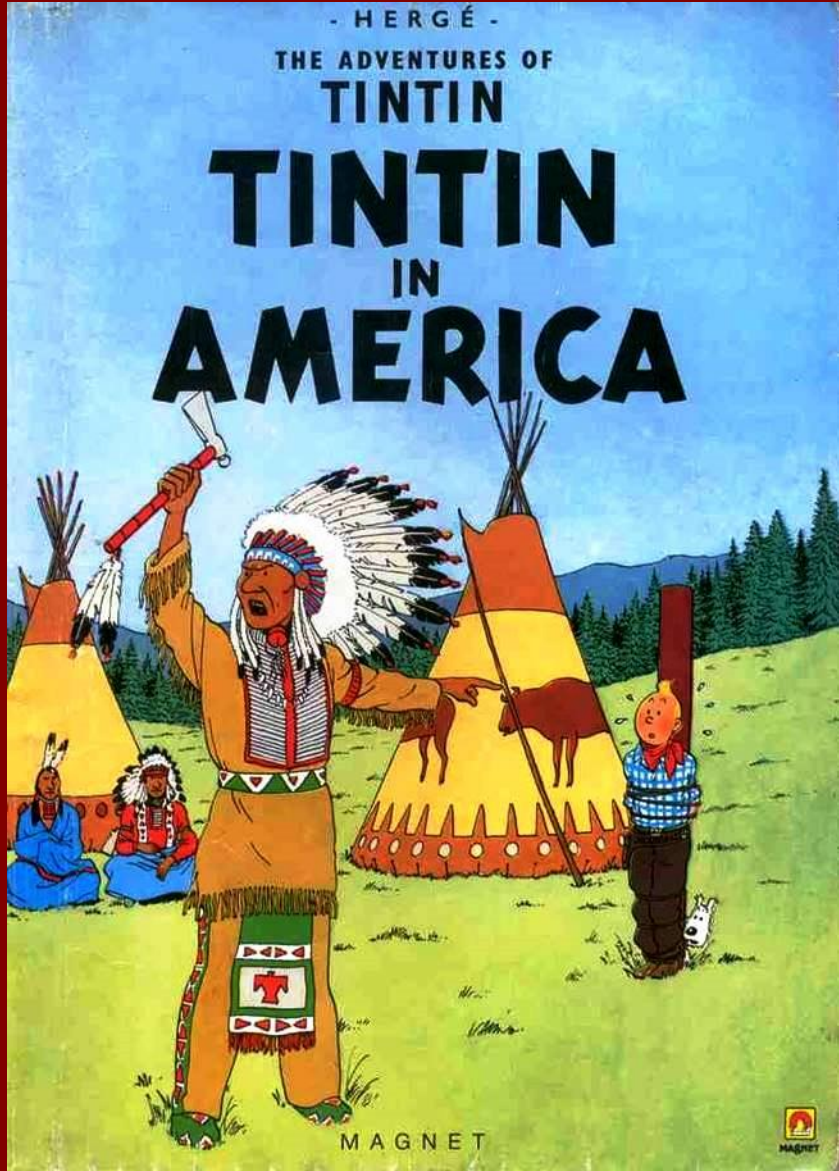
REPORTER FOR "LE PETIT VINGTIÈME."
IN THE LAND OF
THE SOVIETS

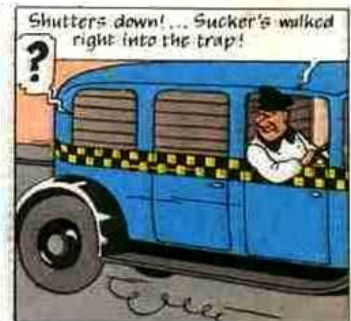
LES EDITIONS DU PETIT " VINGTIÈME " ,
11, BOULEVARD BISCHOFFSHEIM, BRUXELLES

Les Aventures de Tin Tin
Hergé, 1929

TINTIN IN AMERICA

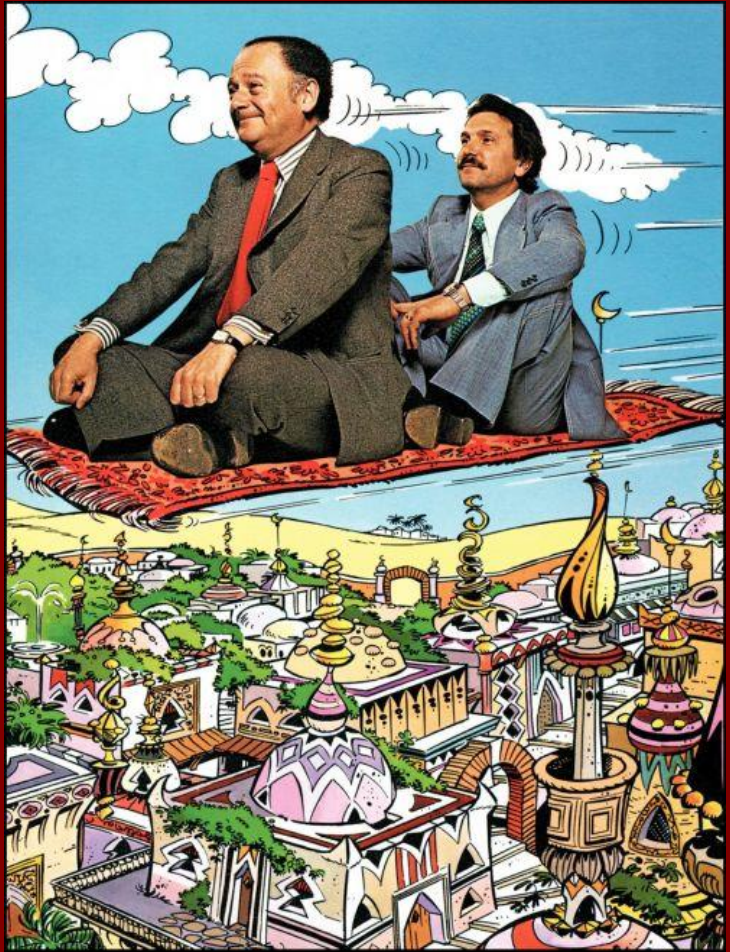

**René Goscinny
&
Albert Uderzo**

Morris

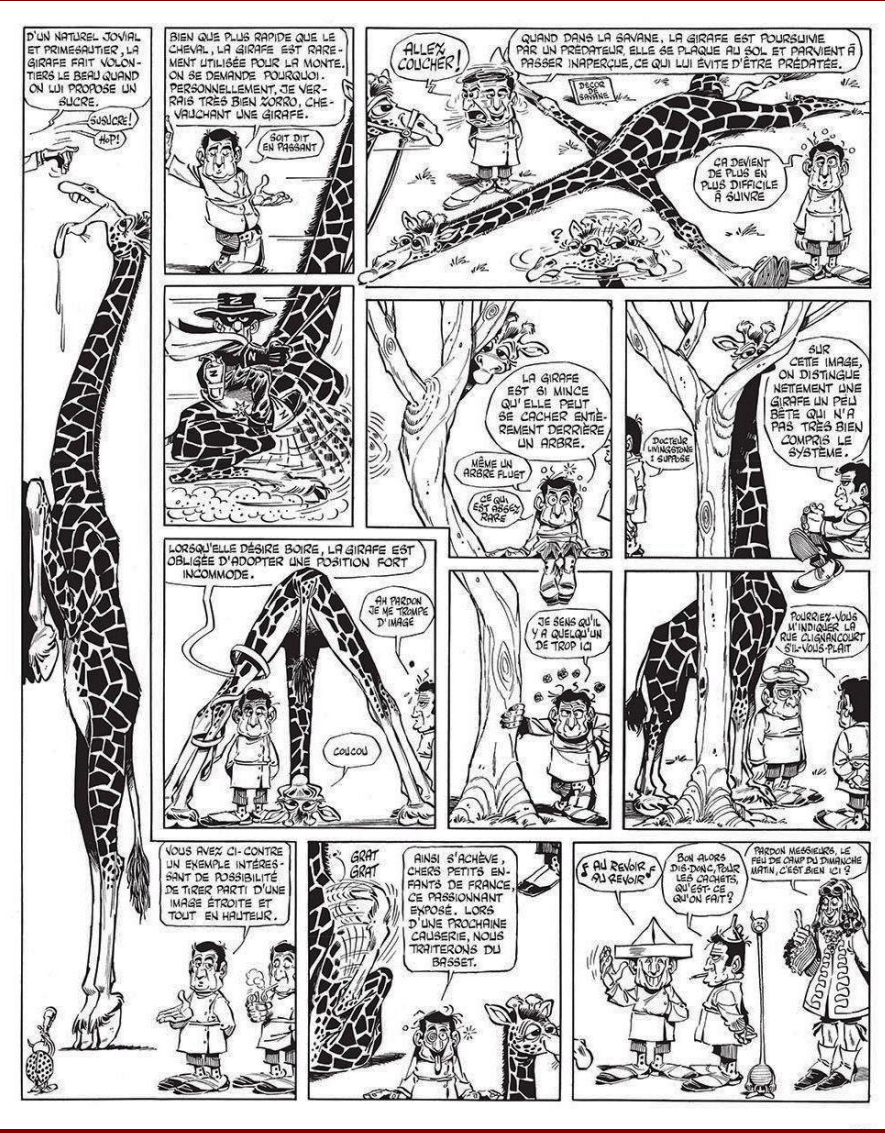
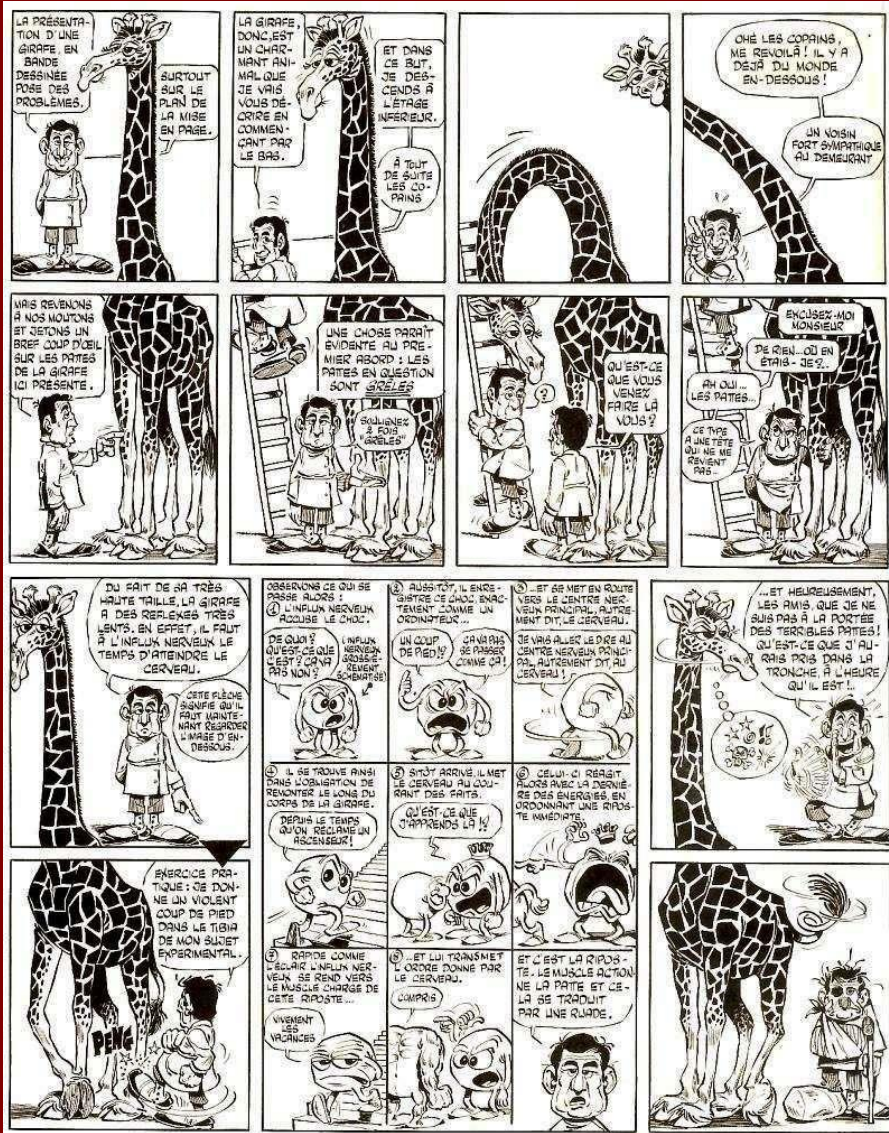

Jean Tabary

Marcel Gotlib

Rubrique à Brac
Marcel Gotlib

LIMEHOUSE DOCK

EDGAR P. JACOBS

THE YELLOW "M"

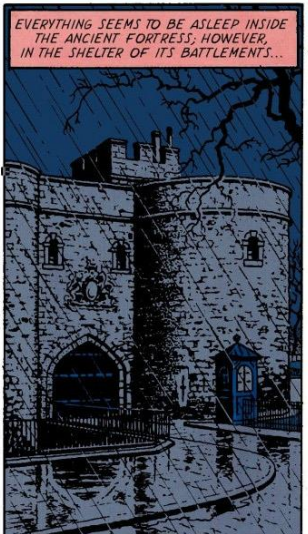

Les Aventures de Blake et Mortimer
Edgar P. Jacobs, 1950

BIG BEN HAS JUST STRUCK ONE O'CLOCK IN THE MORNING. LONDON, THE HUGE CAPITAL OF THE BRITISH EMPIRE, STRETCHES OUT AS BIG AS A KINGDOM ITSELF BENEATH THE RAIN, WHICH HAS FALLEN INCESSANTLY SINCE THE PREVIOUS DAY, AGAINST THE BACKDROP OF A DOMBRE SKY. THE TOWER OF LONDON, AT THE HEART OF THE CITY, THRUSTS ITS HARD, MEDIEVAL SILHOUETTE.

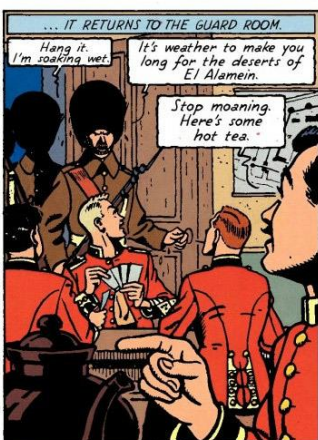
EVERYTHING SEEMS TO BE ASLEEP INSIDE THE ANCIENT FORTRESS; HOWEVER, IN THE SHELTER OF ITS BATTLEMENTS...

...THE WATCH PATROL OF ROYAL FUSILIERS IS FINISHING ITS INSPECTION OF THE SENTINELS...

...WHO MOUNT THEIR VIGILANT WATCH NEAR WAKEFIELD TOWER, WHERE THE CROWN JEWELS ARE KEPT. THEN, PASSING BENEATH THE ARCH OF THE BLOODY TOWER...

... IT RETURNS TO THE GUARD ROOM.

Hang it, I'm soaking wet.

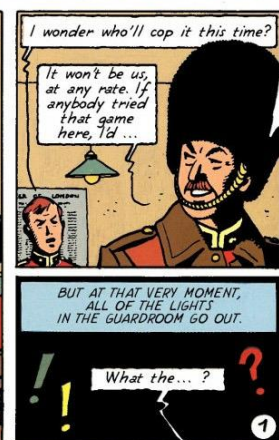
It's weather to make you long for the deserts of El Alamein.

Stop moaning. Here's some hot tea.

Well, what's new in the papers?

Of course they're all talking about the latest warning from the yellow "M." Say what you like, that crafty fiend must have some cheek. Warns the police through the press that he'll strike somewhere in London in the next 24 hours, keeps his word, and into the bargain leaves his sign written in yellow chalk. What nerve!

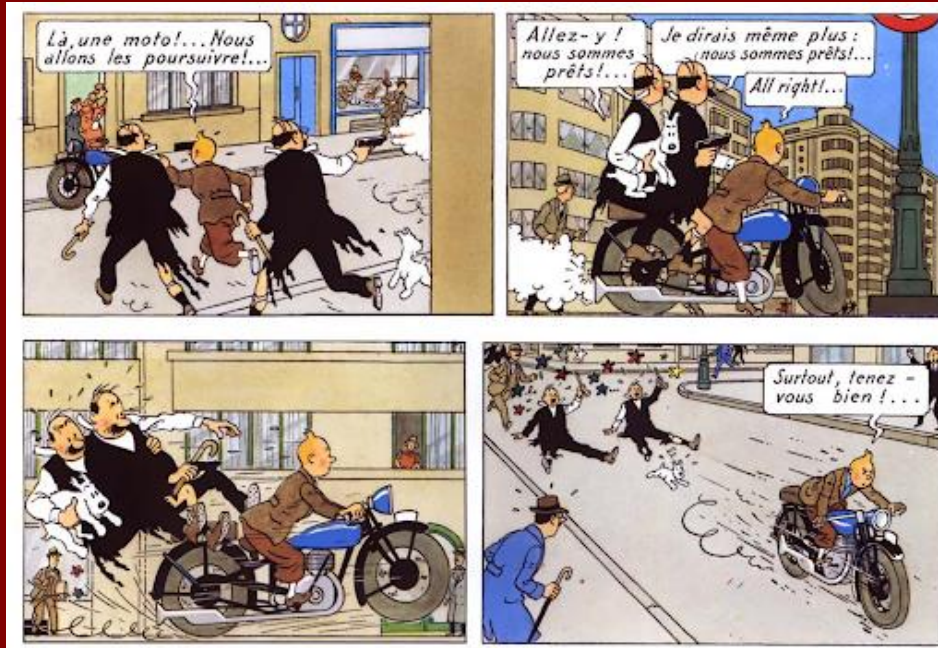

I wonder who'll cop it this time?

It won't be us, at any rate. If anybody tried that game here, I'd ...

BUT AT THAT VERY MOMENT, ALL OF THE LIGHTS IN THE GUARDROOM GO OUT.

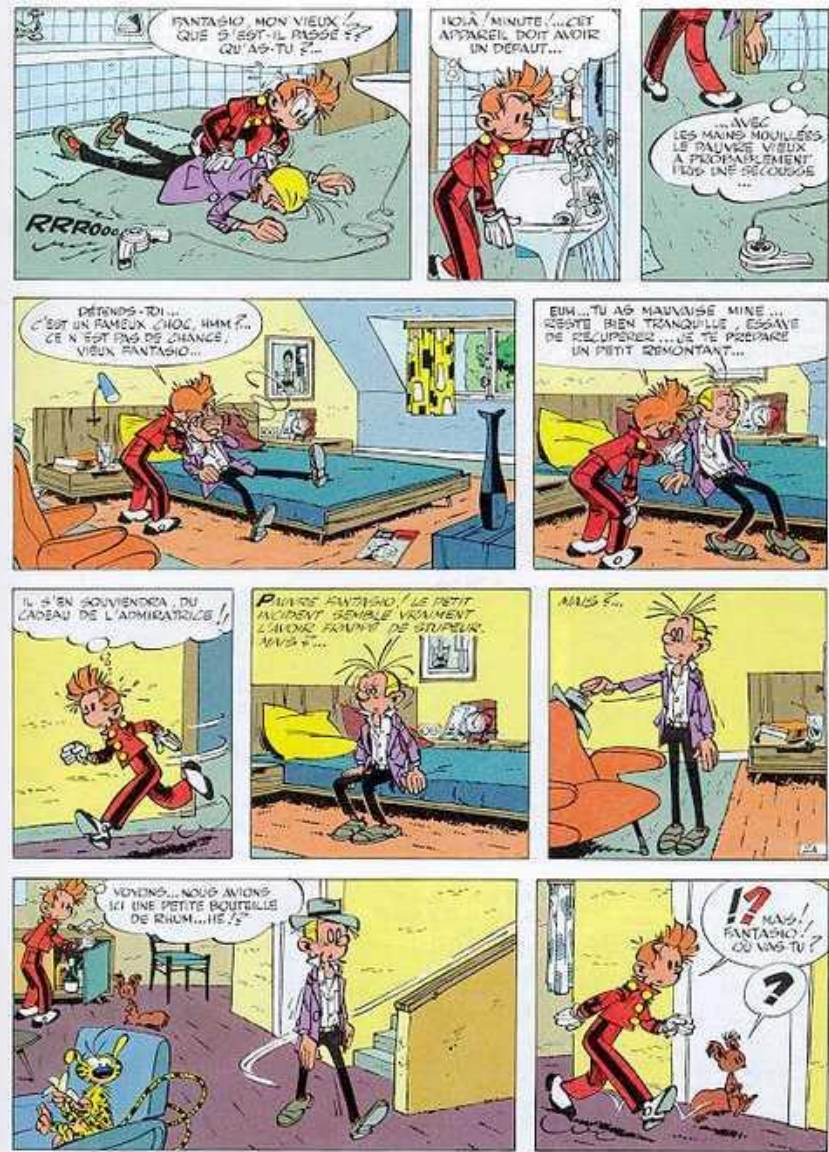
Les Aventures de Tin Tin
Hergé

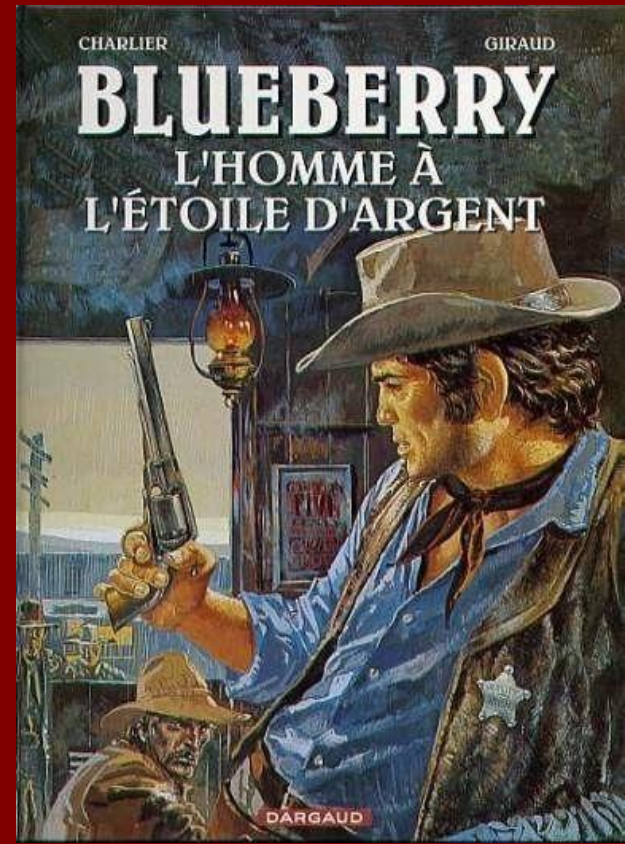
Les Aventures de Blake et Mortimer
Edgar P. Jacobs

Iznogoud
Tabary

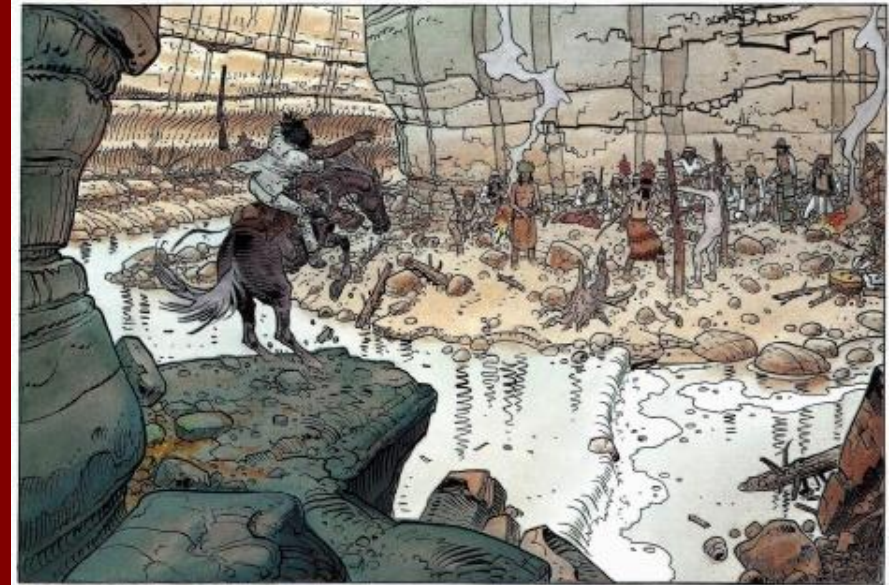

Spirou et Fantasio
Franquin

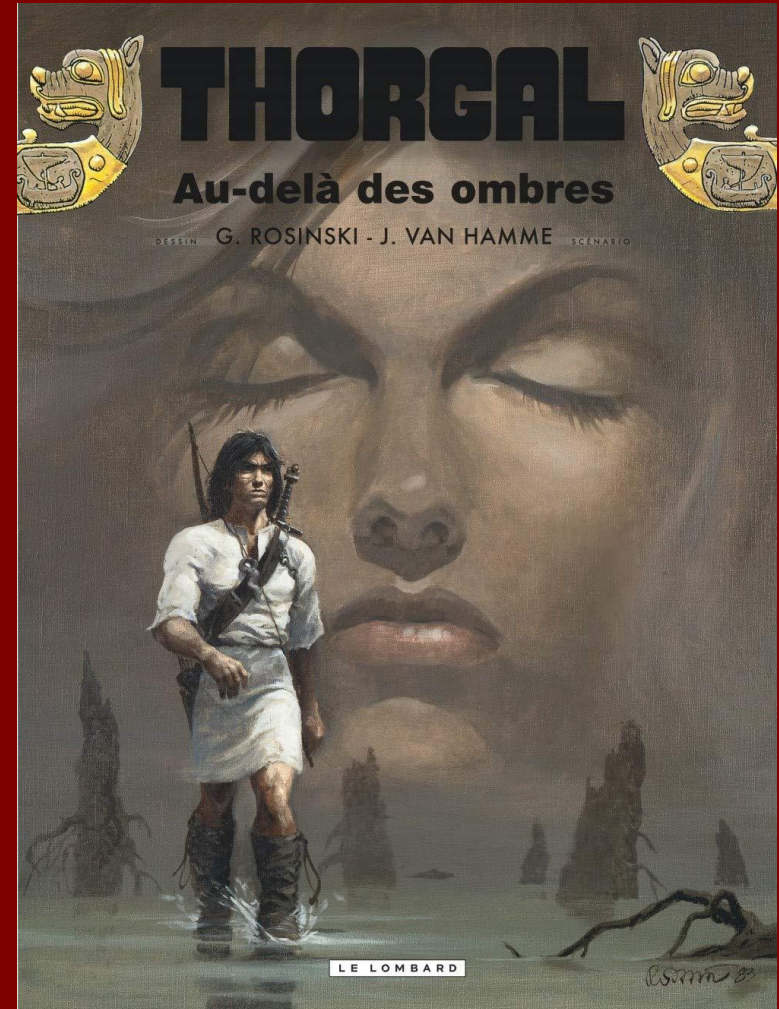
Jean-Michel Charlier & Jean Giraud

Jean-Michel Charlier & Jean Giraud

Thorgal
G. Rosinski & J.V. Hamme

Η πρώτη «γενιά» περιοδικών της «γαλλοβελγικής σχολής»:

- Αντιμετώπισε τα κόμικς ως μια μορφή τέχνης που απευθύνονταν σε όλες τις ηλικίες.
- Επηρεασμένη από το καυστικό χιούμορ του αμερικανικού περιοδικού *Mad*, υιοθέτησε μια σατιρική και κριτική στάση απέναντι στην ιστορία και την κοινωνία και σταδιακά, ενσωμάτωσε πιο ενήλικα θέματα στις αφηγήσεις της.

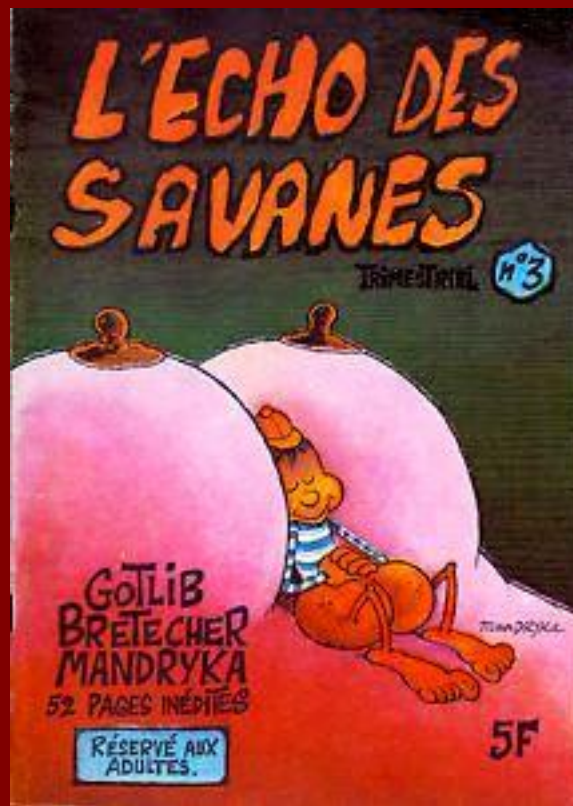
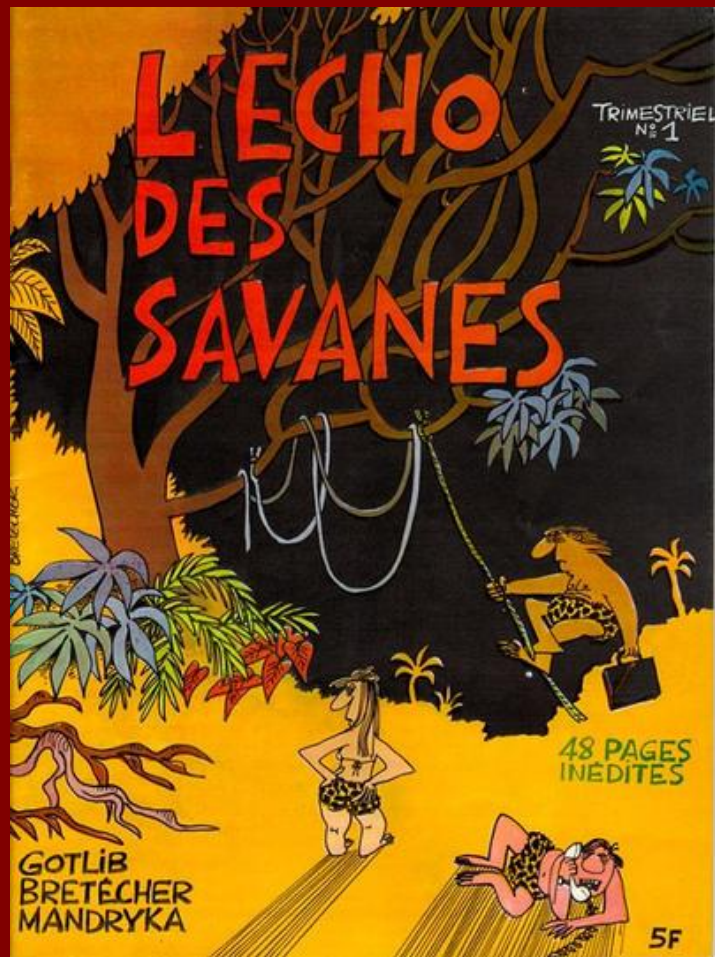
Οι λόγοι που οδήγησαν στην «ενηλικίωση» των αφηγήσεων κόμικς στην Ευρώπη:

- Η σατιρική προσέγγιση στις αφηγήσεις η οποία τις συνέδεσε με την πολιτική και κοινωνική επικαιρότητα.
- Η ανάπτυξη της κριτικής και νοσταλγικής εκτίμησης των παλαιότερων κόμικς η οποία συνέβαλε στην αναγνώριση των δημιουργών του παρελθόντος αλλά και στην ανάδειξη του ρόλου τους στην παραγωγή αυτών αφηγήσεων.

→ **bandes dessinées d'auteur**

Η Καλλιτεχνική Εξέλιξη των Ευρωπαϊκών Κόμικς

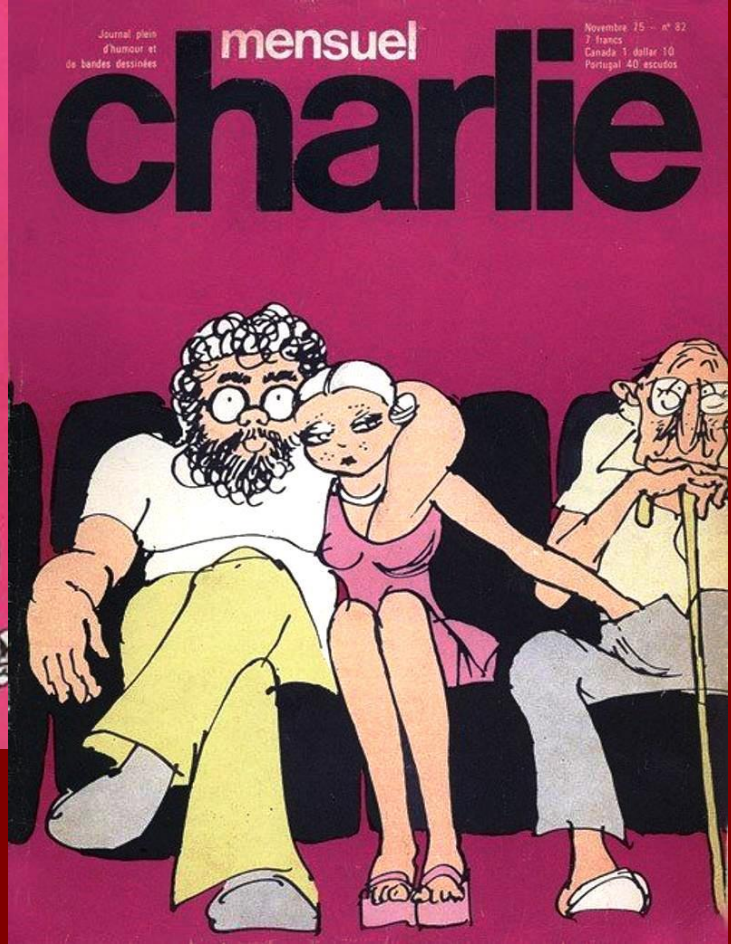
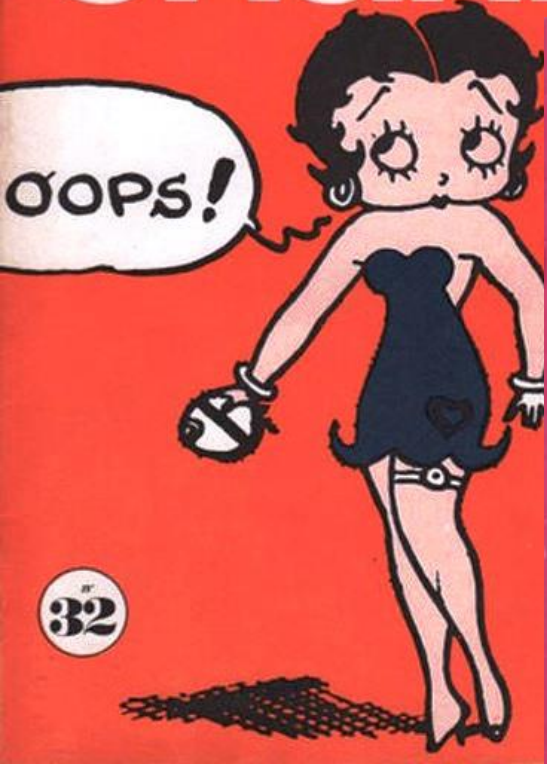
- Ο Μάης του '68 επιφέρει σημαντικές αλλαγές στην αισθητική και ιδεολογική εξέλιξη των κόμικς στην Ευρώπη.
- Εμφανίζονται νέα περιοδικά με ενήλικο προσανατολισμό.
- Πειραματισμός στην αφήγηση και στην εικαστική αναπαράσταση.
- Ενήλικες θεματικές προσεγγίσεις με έμφαση στον πολιτικό σχολιασμό και στον ερωτισμό.
- Προκλητική και κριτική στάση απέναντι στην πραγματικότητα.

journal plein d'humour et de bandes dessinées - Sept. 71 mensuel - 3,00 francs

charlie

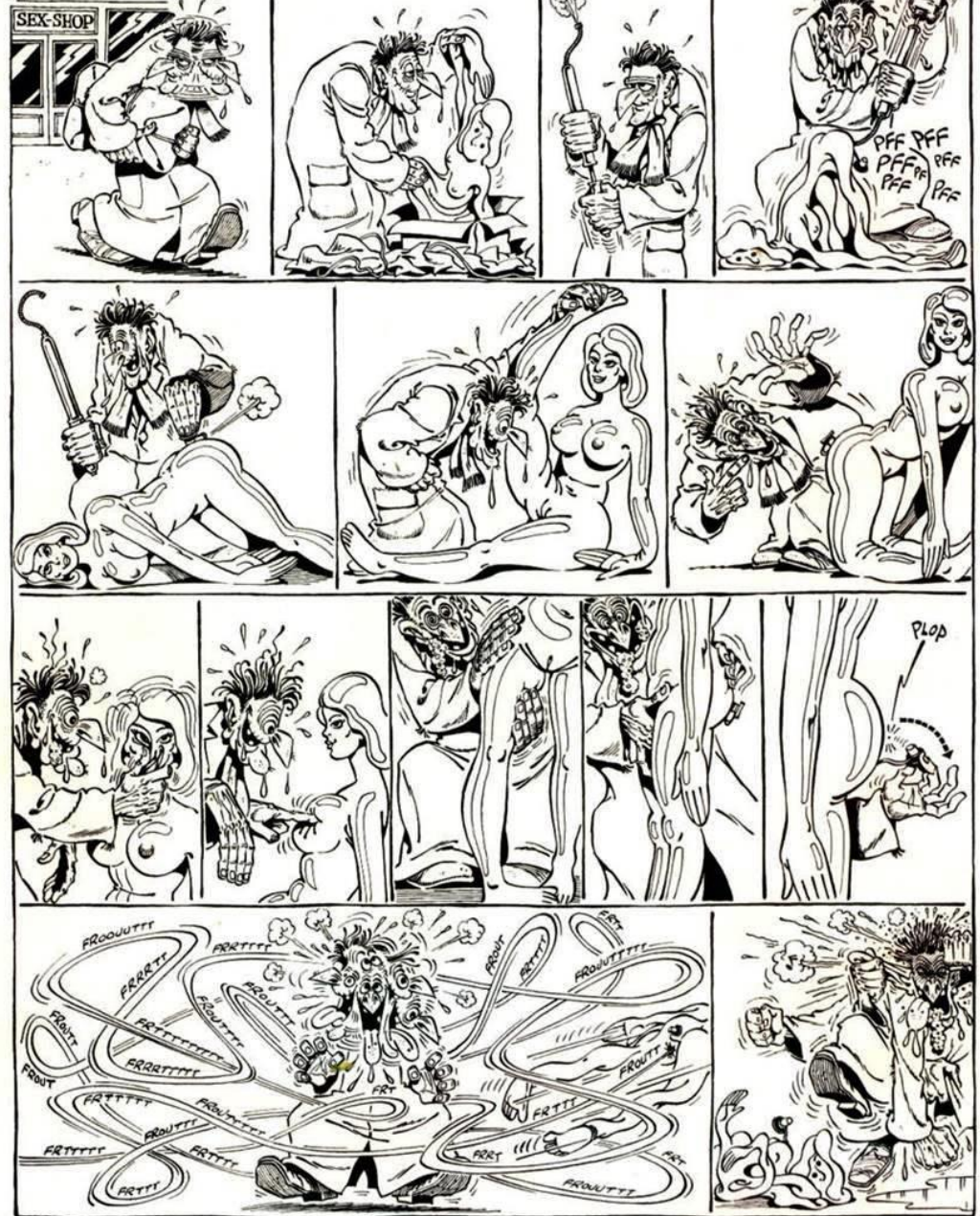

Gott - iB PERVERS PÈPÈRE

les albums FLUIDE GLACIAL

PERVERS PÈPÈRE

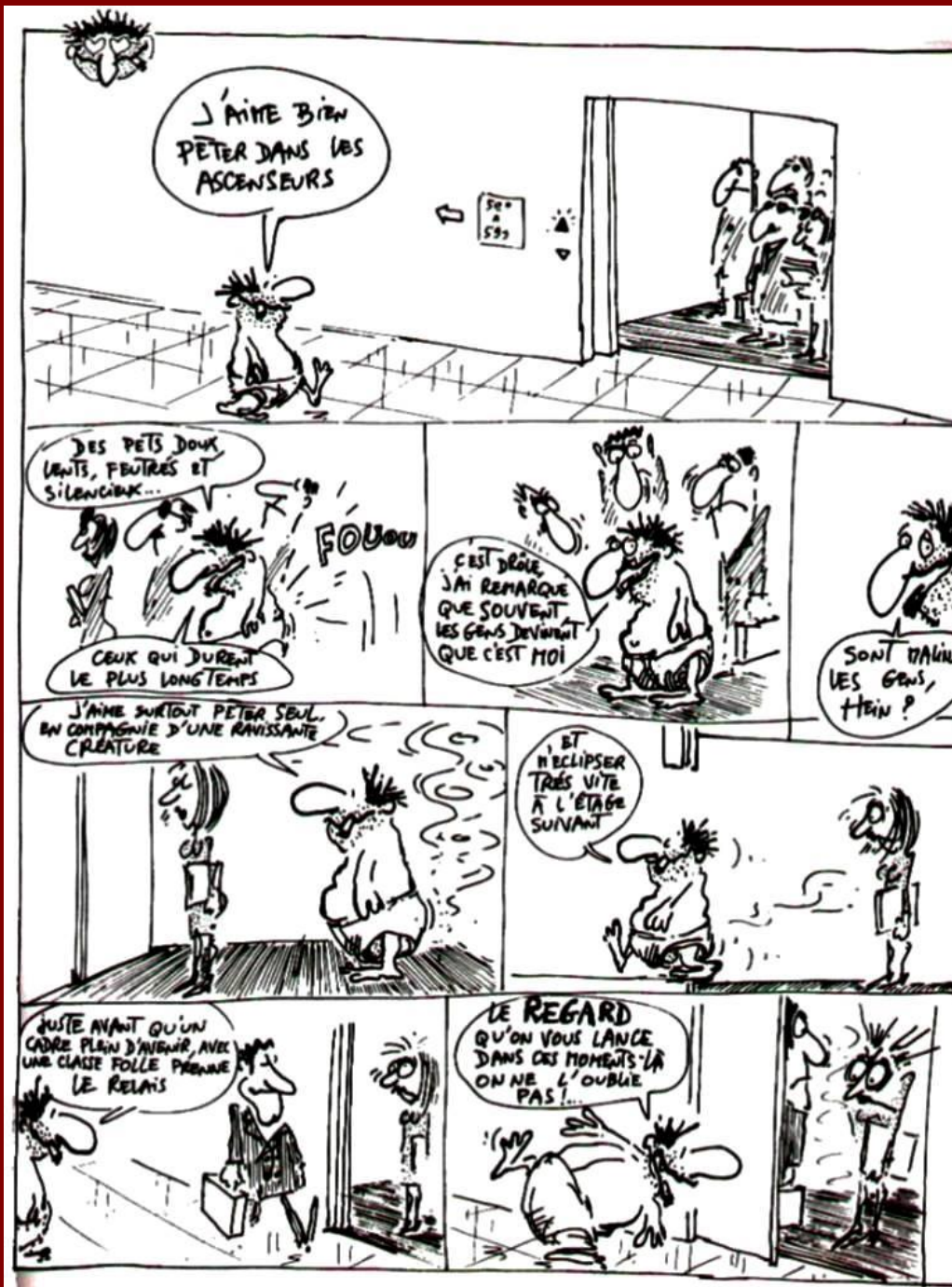
Gott - iB

REISER

GROS DÉGUEULASSE

Albin Michel

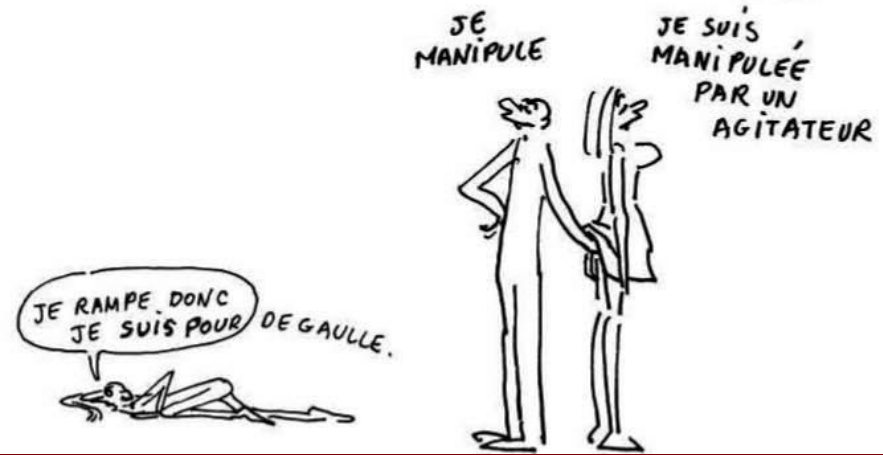

WOLINSKI

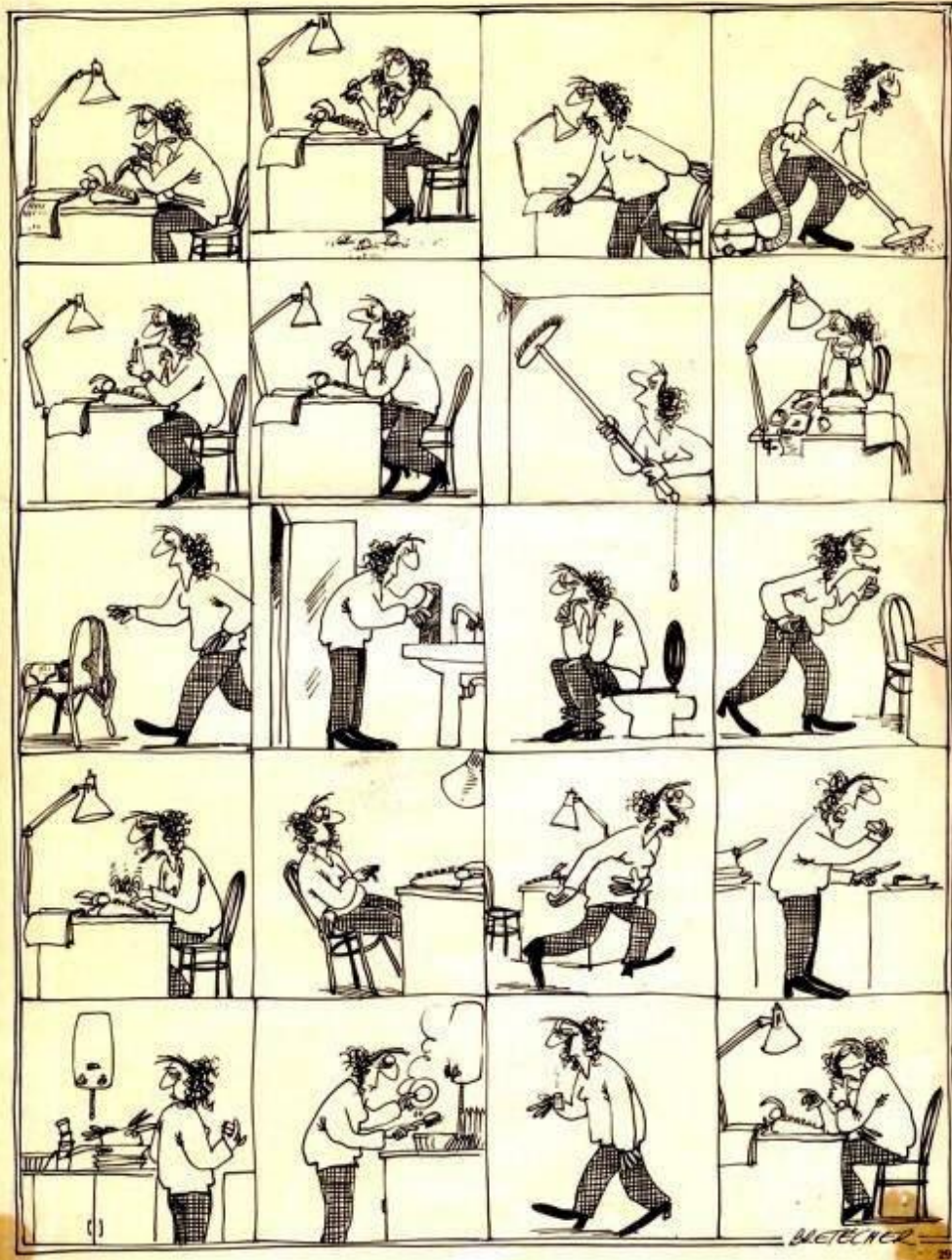
JE NE VEUX PAS MOURIR IDIOT

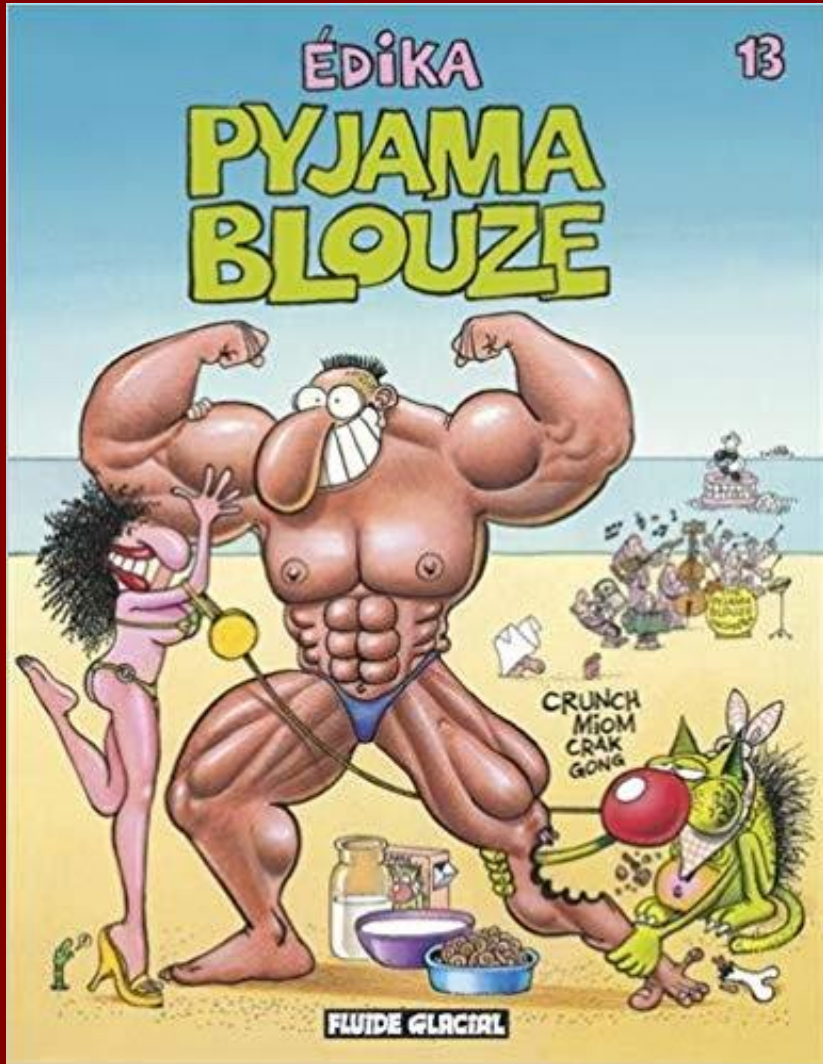
ACTION

CRÉATION

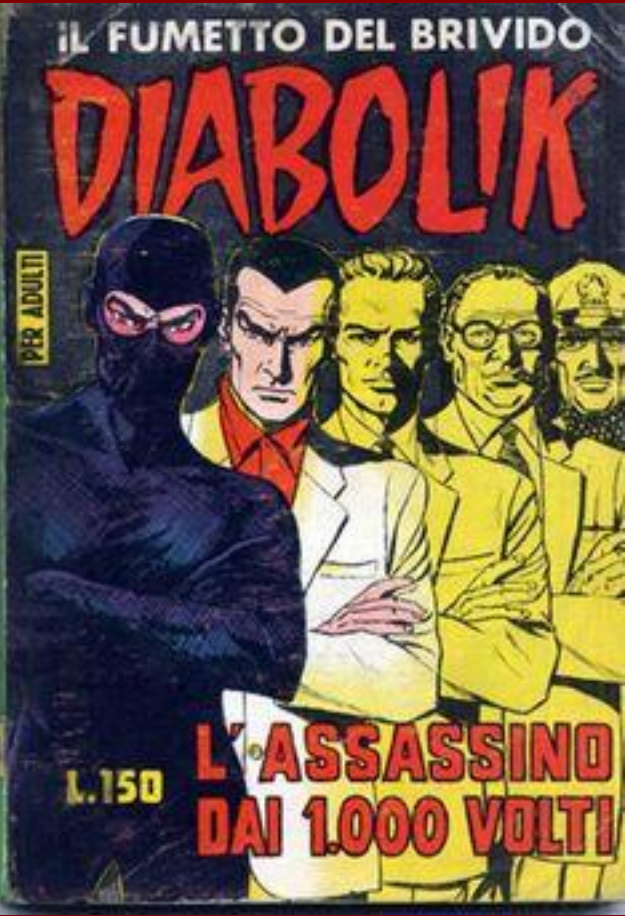
Τα χιουμοριστικά κόμικς της Claire Bretecher αποτυπώνουν την ανασφάλεια και το άγχος μιας γενιάς ανθρώπων που προσποιείται πως «βρίσκεται μέσα στα πράγματα», χάνοντας ταυτόχρονα το έδαφος κάτω από τα πόδια της.

Edika

GÉNÉRATION SILICONE

Fumetti Neri

IL BOSCO DIVENTA
SEMPRE PIU' FITTO
E LUI NON SI
VEDE.

NON E' SEGLITA
DA NESSUNO
ORMAI SOLO 'SI-
CURO CHE NON
E' LO 'TRAZIEL-
LO.

24

NON HA AVUTO
NEMMENO IL TEM-
PO DI CAPIRE
COSA LE SUC-
CEDEVA.

ORA ANDREMO A
PARLARE DOVE
VORRO
IO.

25

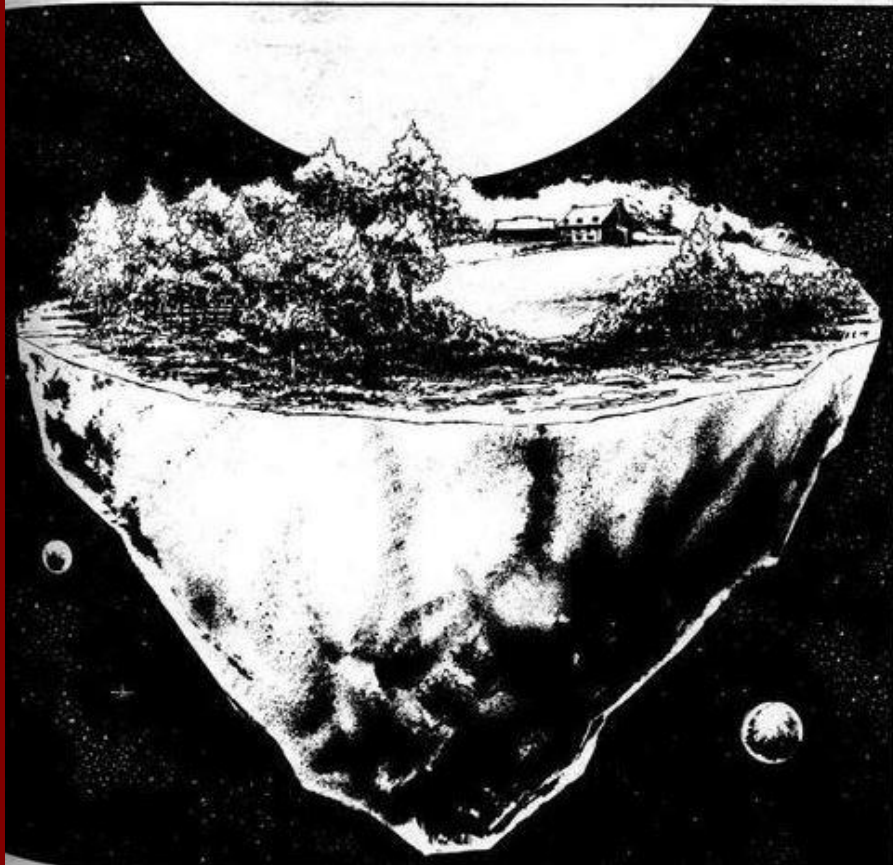

Οι Ιταλοί δημιουργοί των ενήλικων κόμικς υιοθέτησαν ένα πιο σκοτεινό και εξπρεσιονιστικό εικονογραφικό ύφος. Εμπνεύστηκαν από τα περιπετειώδη κόμικς του παρελθόντος αλλά ταυτόχρονα συνέδεσαν το αφηγηματικό τους στυλ με την εικονογράφηση και τις καλές τέχνες, πειραματίστηκαν με τον ρυθμό της αφήγησης και δημιούργησαν κόμικς που συνδυάζουν την κλασσική αισθητική με τους σύγχρονους εικαστικούς πειραματισμούς.

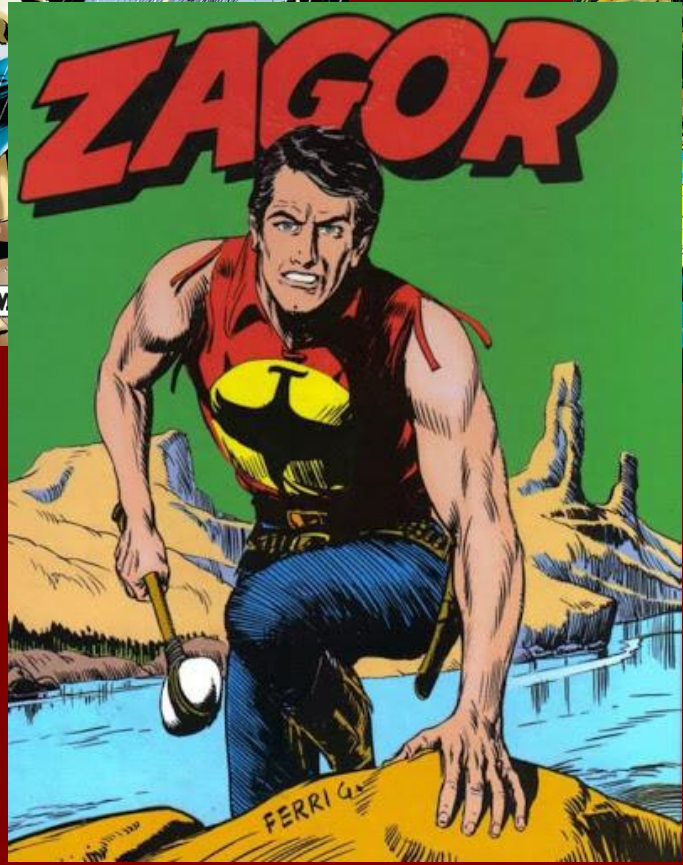
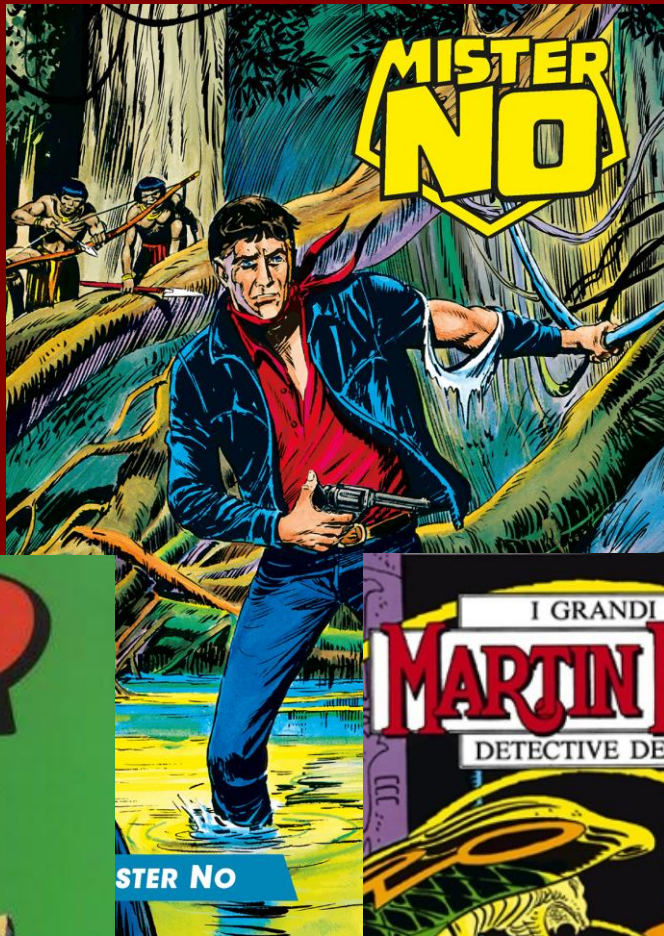
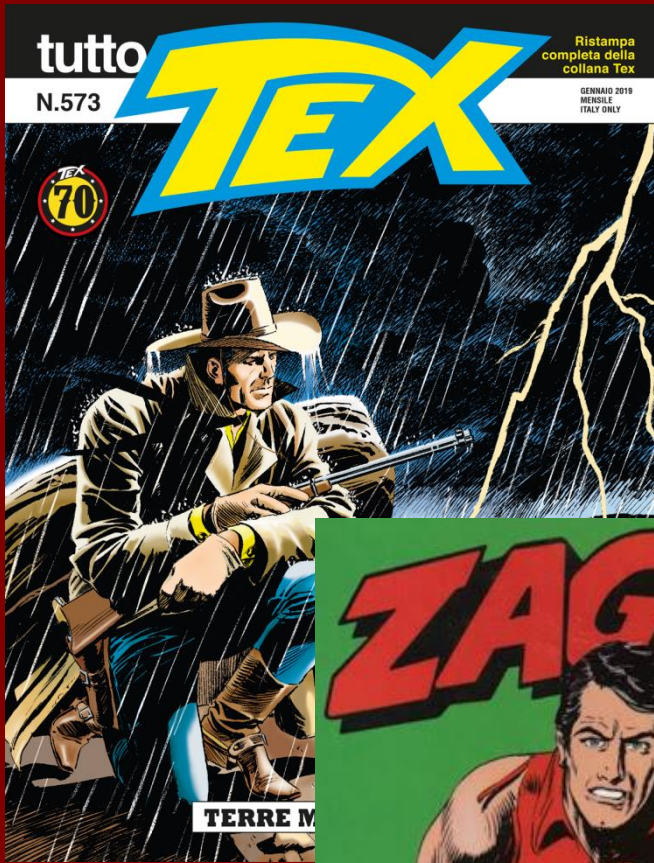
Dylan Dog

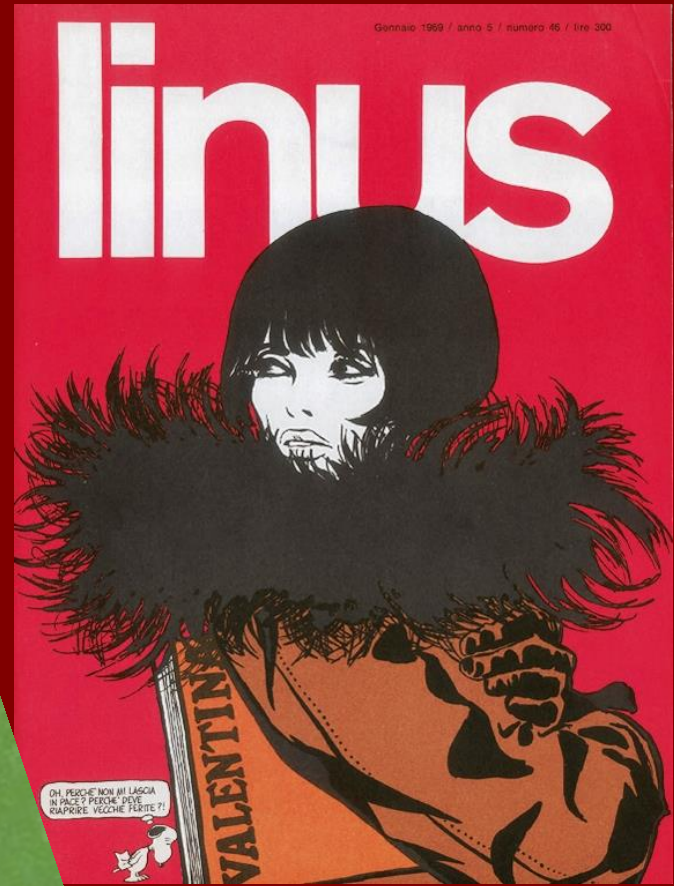
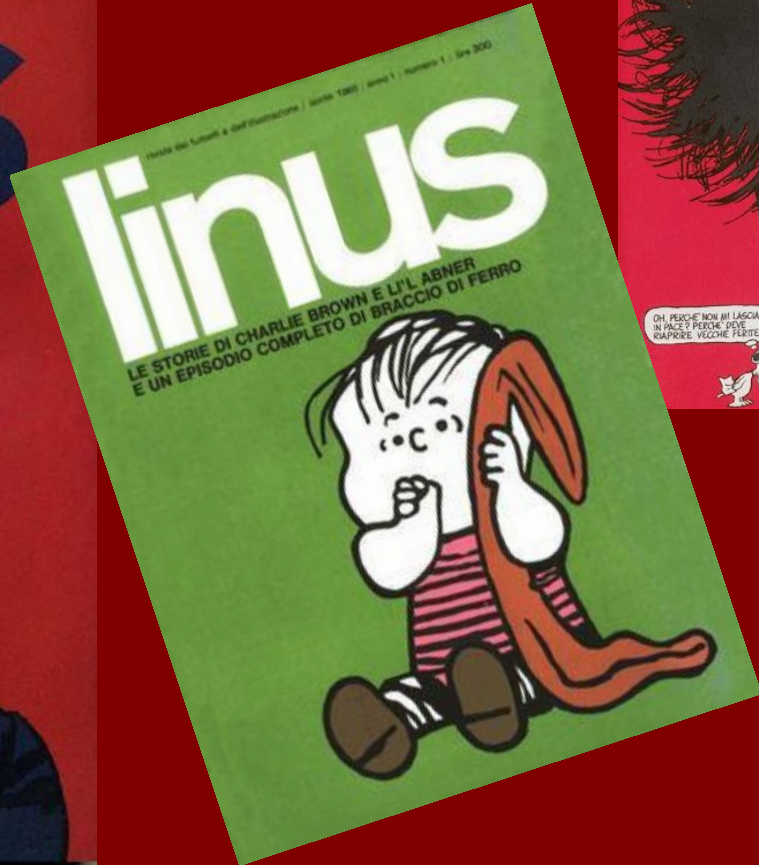
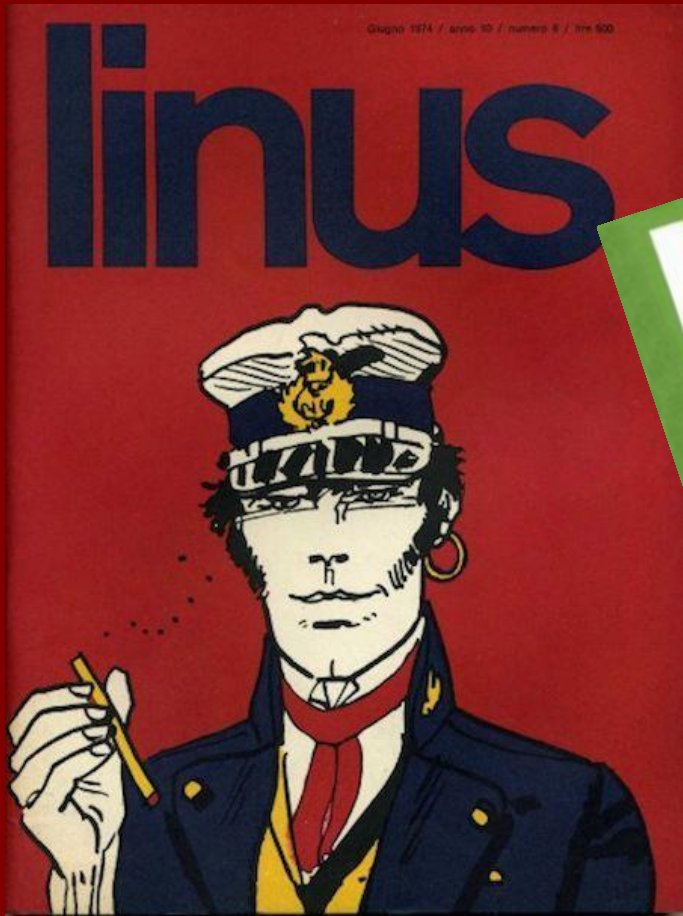

Dylan Dog

CORTOMALTESE

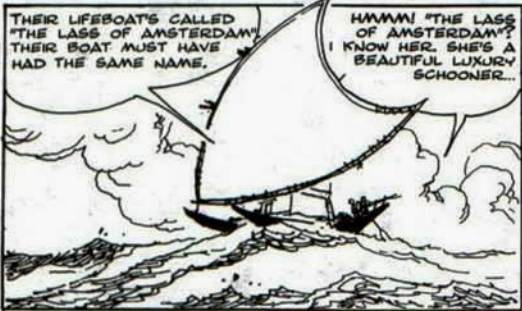
*Una ballata
del mare salato*

HUGO
PRATT

Hugo Pratt

Hugo Pratt

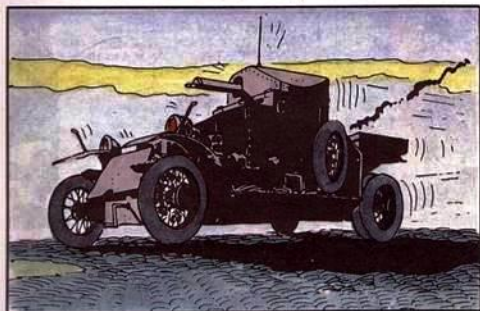
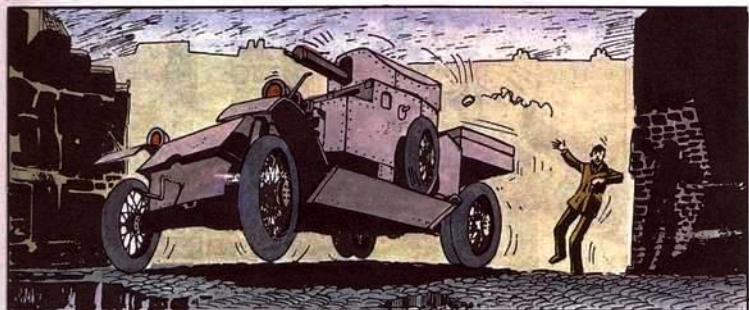
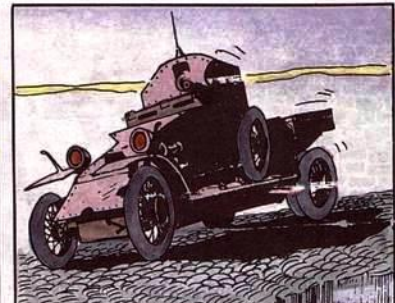

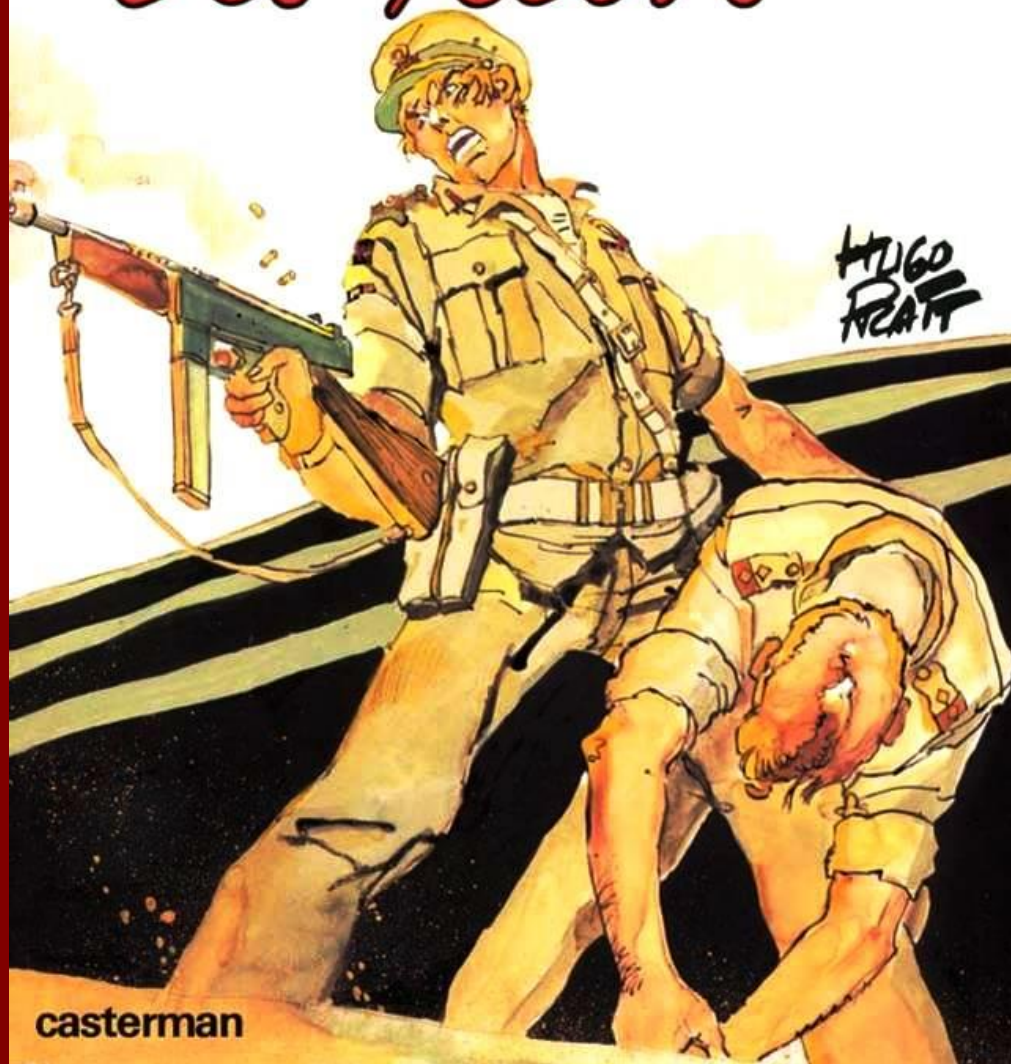
Hugo Pratt

Hugo Pratt

les Scorpions du Désert

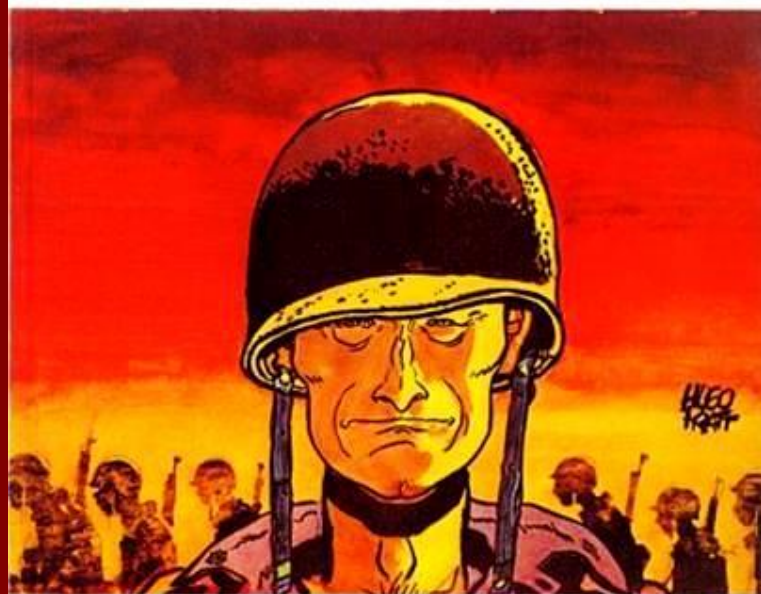

casterman

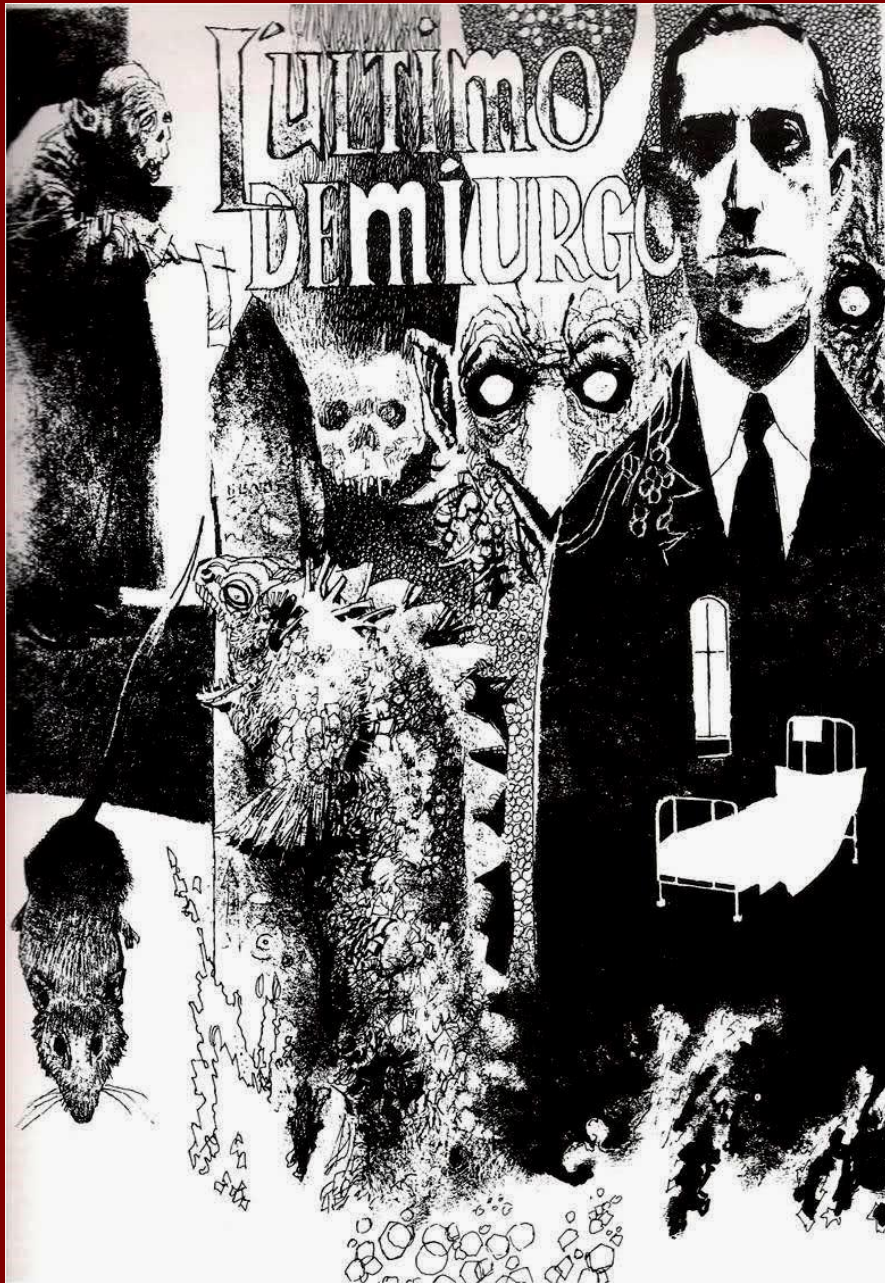
HUGO PRATT

ERNIE PIKE

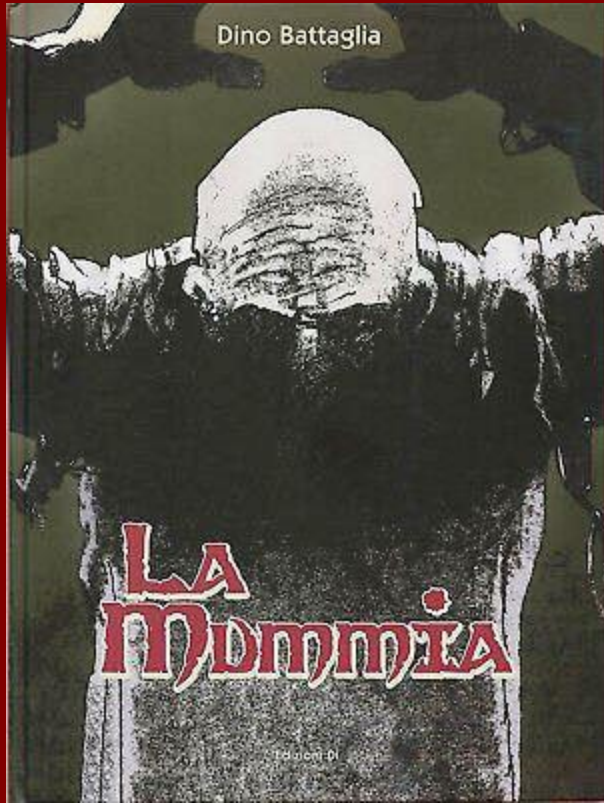
chroniques de guerre 1

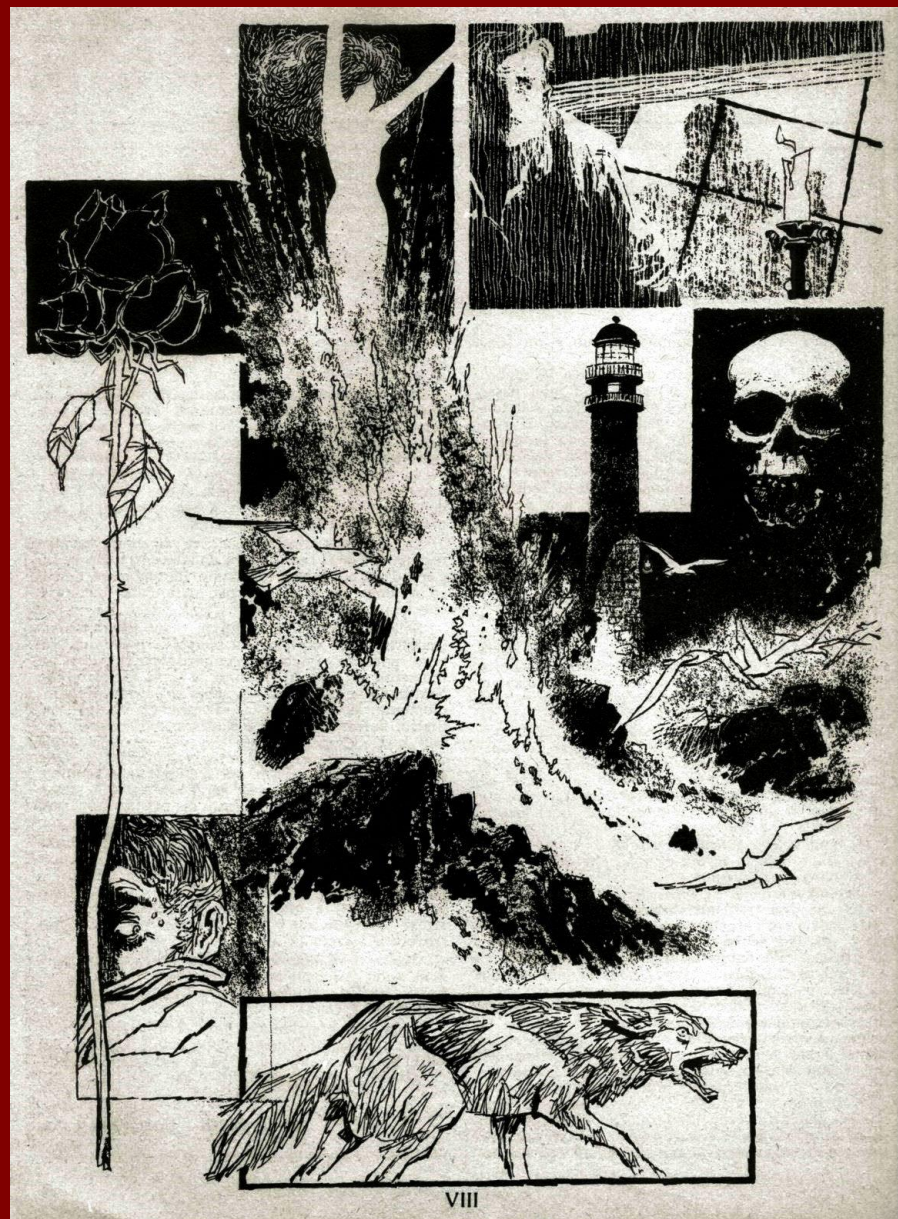
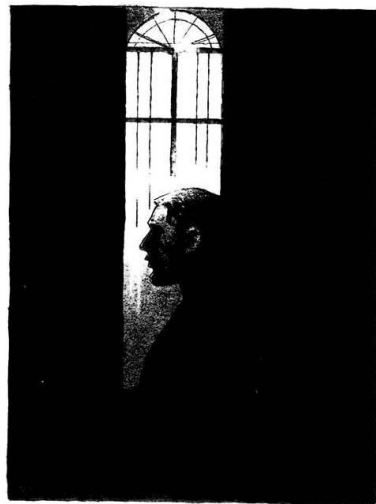
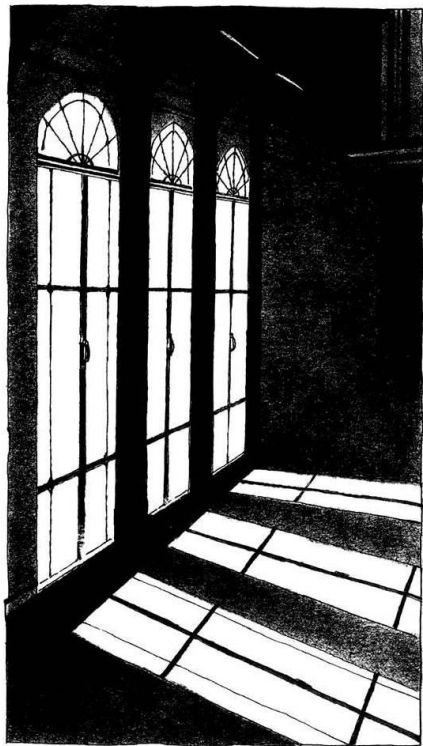

avec
jacques glénat.

Dino Battaglia

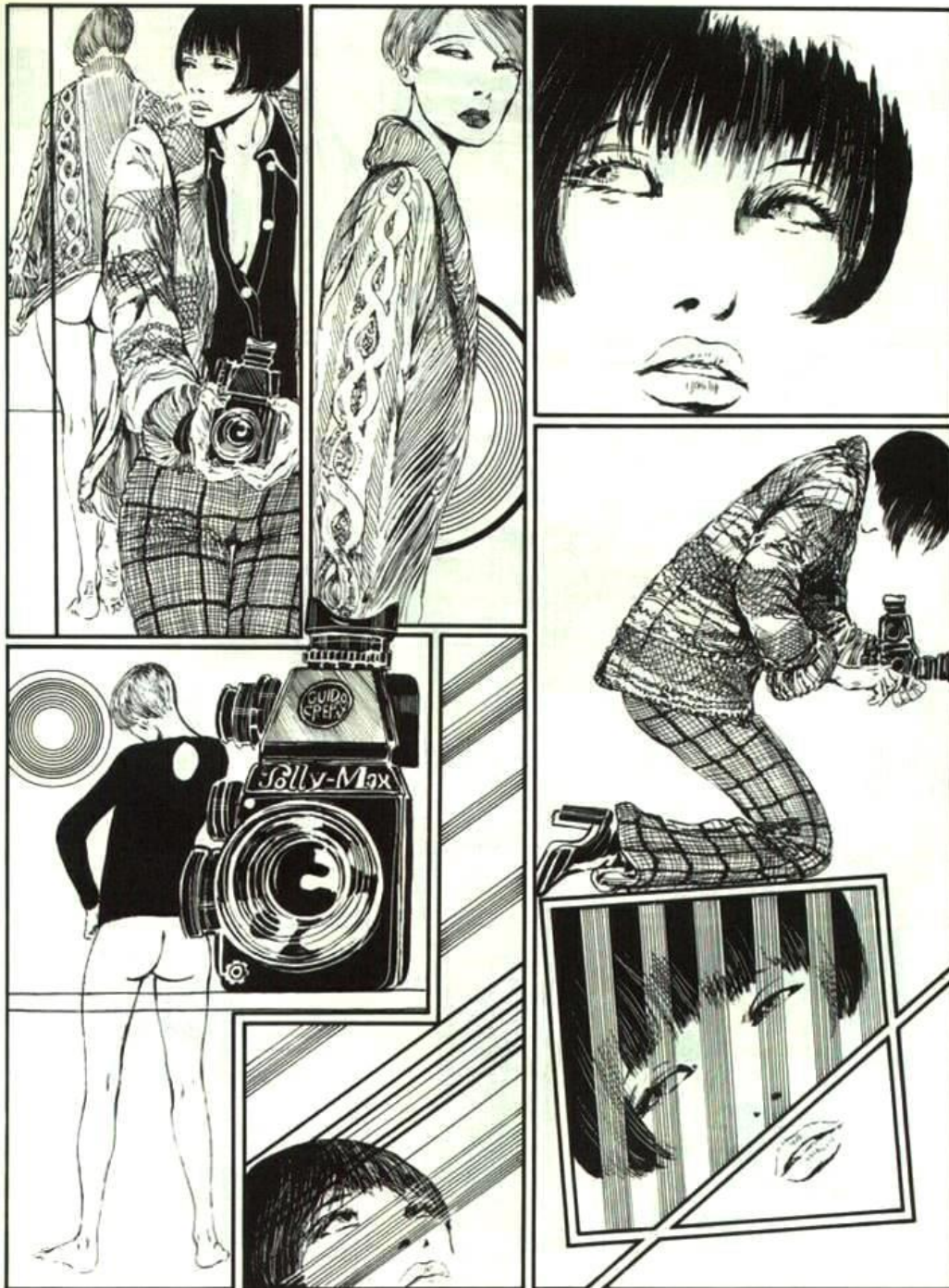

Dino Battaglia

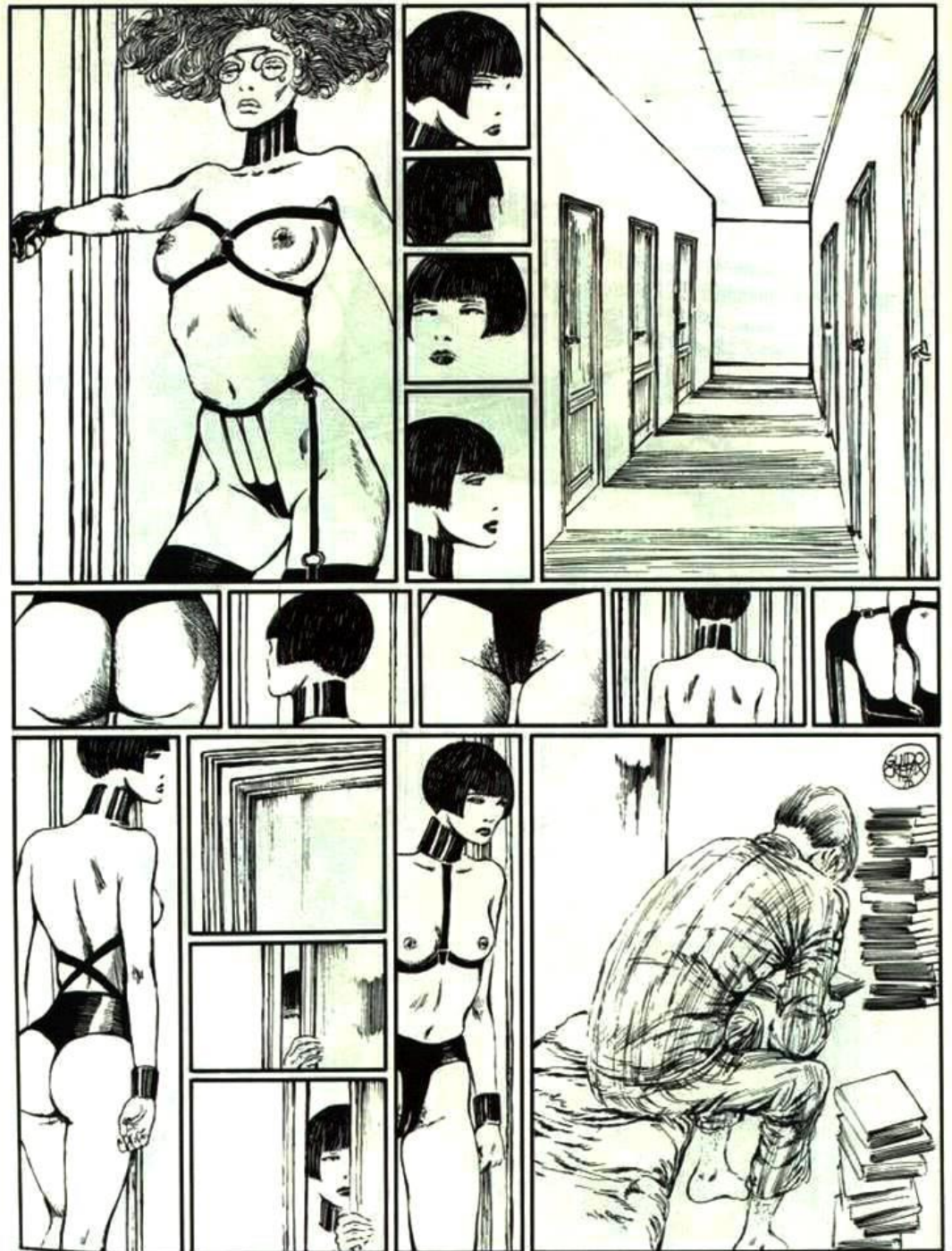
VALENTINA AU DÉBOTTE

Guido Crepax

Guido Crepax

MORT CINDER

MISTERIX N° 719 24 AOUT 1962

Héctor Oesterheld & Alberto Breccia

RISE SENZA EMETTERE
UN SUONO... ERA UN
OCCHI DI PIOMBO.

I GOT OFF AT MERTONVILLE AND ASKED
DIRECTIONS TO WELLINGTON ST. IT WAS
NEARBY, FOUR BLOCKS FROM THE
STATION.

AFTER SEEING
THE DOCTOR, I'LL
GO HOME.

I COULDN'T FORGET THAT HERE,
IN MERTONVILLE, THEY HAD
BURIED MORT C'INDER, THE MAN
WHO HAD BEEN HANGED.

Muñoz

ALACK SINNER

Sampayo

José Muñoz & Carlos Sampayo

My mother told
he treats me
awful mean...
he's the love

...to love
me he's
so fine n'
me slow-

A l'école, y disent
que je suis communiste.
C'est quoi?

Ice to
break dance!!

breakdancer!
It's sturcapers!!

Si tu ne le
sais pas, c'est que
tu ne l'es pas,
non?

J'ai
faim.

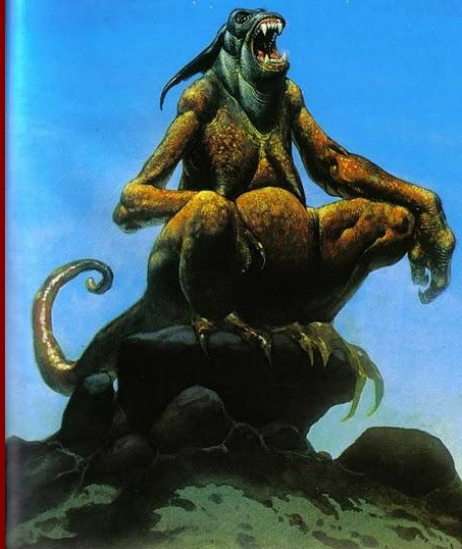
Tout cela paraissait
une absurdité.

Et toi...
tu l'aimes
mon papa?

Evening Hat

METAL HURLANT Les Humanoïdes Associés
Trimestriel. Réservé aux adultes
N°1 8F.

METAL HURLANT
ADULTES 6 Trimestriel 8f 50 Canada \$2
LE MAJOR GRUBER de MCEBIUS

METAL HURLANT
N°2 "Les Humanoïdes Associés" 8F.
Trimestriel Réservé aux Adultes
Moebius
Drulllet
Corben...

METAL HURLANT
MENSUEL pour adultes
N°71 10F
Canada \$3.00
NEOMONICOM
100F.
SPECIAL
NOUVEAU
DESSIN
ET FUMES!

133 τεύχη, 1974-1987

Το Νέο Κύμα (*The New Wave, 1960-1980*) της επιστημονικής φαντασίας έπαιξε καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση της αισθητικής των κόμικς ΕΦ που απευθύνονταν σε ενήλικους. Τα νέα περιοδικά κόμικς που εμφανίστηκαν υιοθέτησαν πολλά από τα στοιχεία που χαρακτηρίζουν το συγκεκριμένο είδος της λογοτεχνικής ΕΦ.

Κάποια από τα στοιχεία που συναντάμε στα ΕΦ κόμικς της εποχής:

- Πειραματισμός στο εικαστικό και αφηγηματικό ύφος.
- Προβληματισμός για περιβαλλοντικά θέματα και αγωνία για ένα επικείμενο πυρηνικό ολοκαύτωμα.
- Θέματα ταυτότητας και μηχανοποίησης του ανθρώπινου σώματος.
- Η νέα τεχνολογία ως απειλή.
- Θρησκεία, ηθική και σεξουαλικότητα.
- Ναρκωτικές ουσίες ως μέσο διεύρυνσης της συνείδησης.

JODOROWSKY-
ARNO
DIONNET
POIVET :
2 SERIES
INOUEES !

LA MACHINE A REVER

METAL HURLANT

ZODIAQUE :
LA
BALANCE
PAR
CARO

BLADE RUNNER

C'EST
PHILIP K. DICK
QU'ON
ASSASSINE !

NUMEROUS 79 - 15 FF - BELGIQUE 132 FF - SUISSE 7 FS - ESPAGNE 236 Ptas - CANADA 3.24

LA MACHINE A REVER

METAL HURLANT

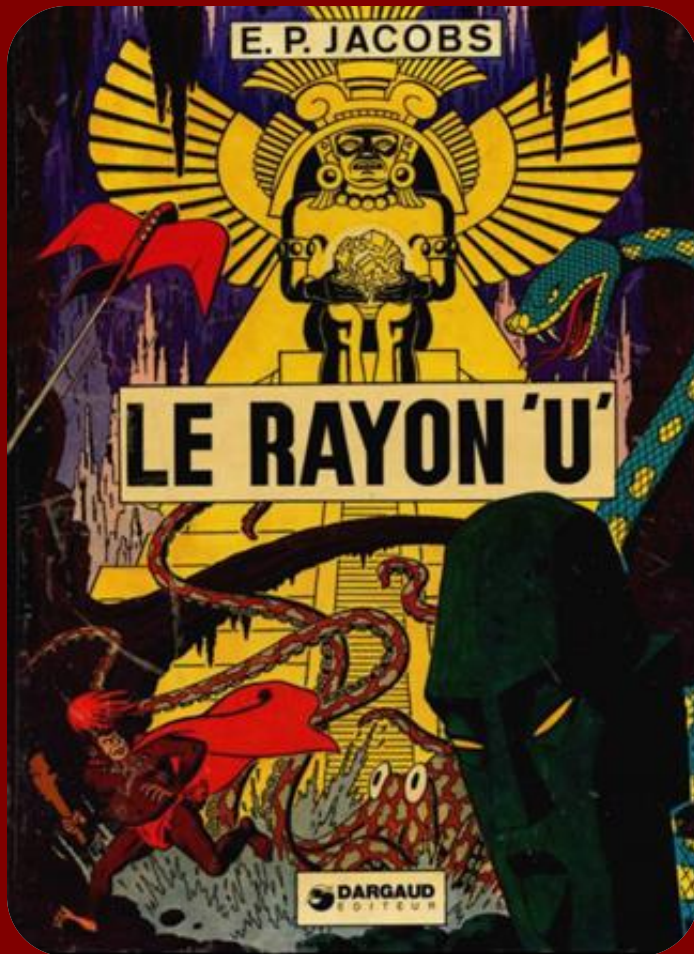
Special Rock 83

L'ÉVÈNEMENT : ENFIN, 'ILS' SE REFORMENT

100 PAGES DE RECITS COMPLETS

GRATUIT UN DISQUE DANS CE NUMERO!
(LA PREMIERE BANDE DESSINEE SONORE)

MZ140-03 BMS 20 F. ILLUSTRATION: J. B. BISSON. PHOTOGRAPHIE: J. B. BISSON. COULEUR: J. B. BISSON. TEXTE: J. B. BISSON. MAQUETTE: J. B. BISSON. IMPRESSION: J. B. BISSON. DISTRIBUTEUR: J. B. BISSON. PUBLISSEUR: J. B. BISSON. 100 PAGES - CANADA 3.95 \$ - ESPAGNE 232 Ptas

Edgard P. Jacobs - 1943

EAGLE - THE NEW NATIONAL STRIP CARTOON WEEKLY

THREEPENCE

EVERY FRIDAY

EAGLE

2 JUNE 1950 No. 8

DAN DARE

PILOT OF THE

WE'RE ON
DISE AGAIN
SIR

WITH HER REACTORS
BURNING OUT BEHIND
AT FULL-BLAST DAN'S
ROCKET SHIP PLUNGES
TOWARDS THE
SURFACE OF VENUS

THAT'S A MASTERPIECE
OF UNDERSTATEMENT, DING!
WE'LL JUST HAVE TO RISK
JUMPING NOW—ONCE
THAT FIRE BEAKLES
THE FUEL.....

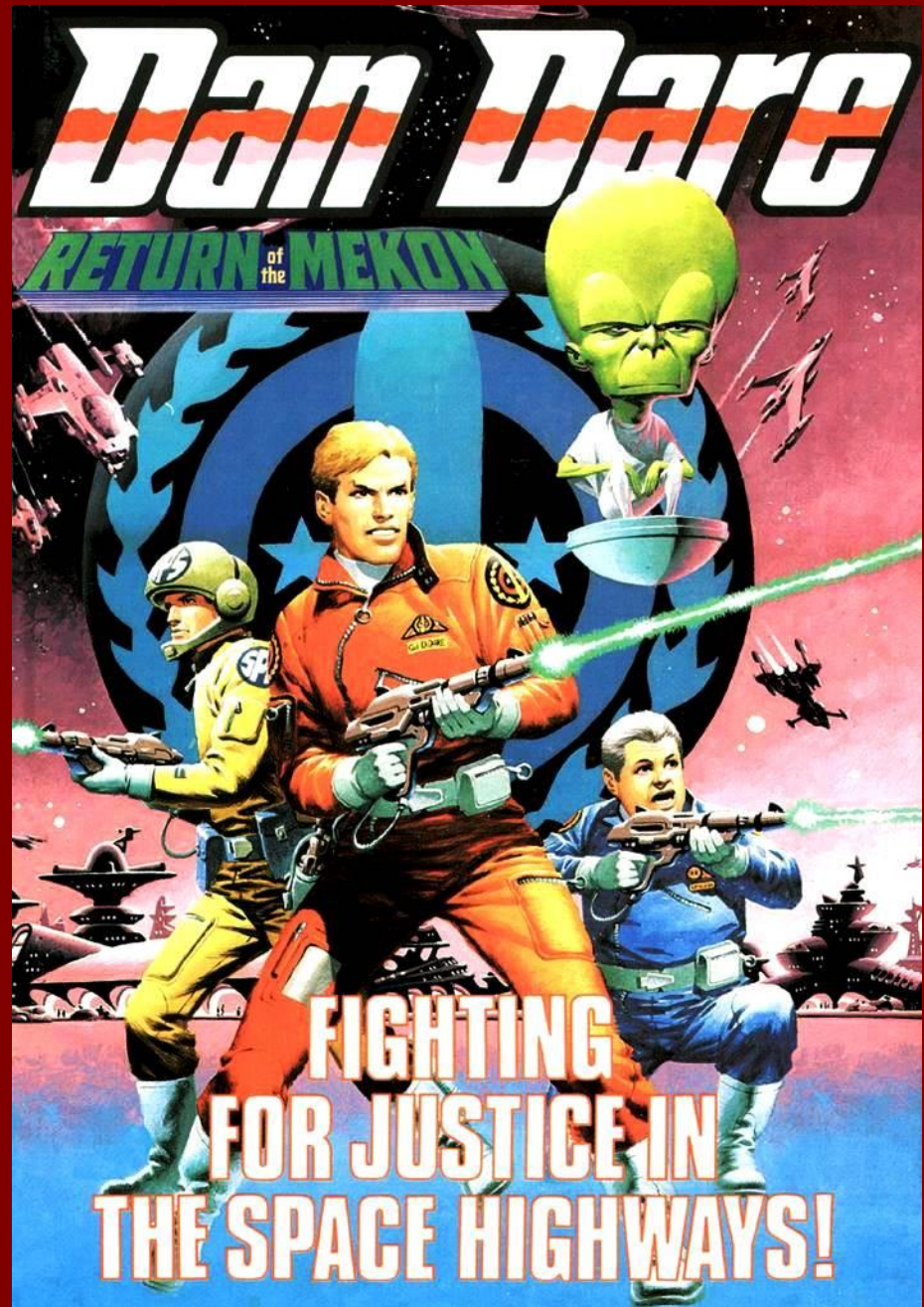
RIGHT SIR—
HERE'S YOUR
RC. ACTION— WE
WOULDN'T BE ABLE TO
TAKE MUCH ELSE!

VENUS AT LAST! NO SHIP!
NO RADIO! NO CLUBS!
NO NOW!

WHY I EVER JOINED THE
SPACE FLEET, I'LL NEVER KNOW!

SO THIS IS VENUS
—LOOKS BATHER MET!

TIME TO GET RID
OF THE CHUTE—
I THINK GOODNESS
FOR THIS QUICK
RELEASE!

Frank Hampson - 1950

DAN DARE

PILOT OF THE FUTURE

in
FIREFLIGHT

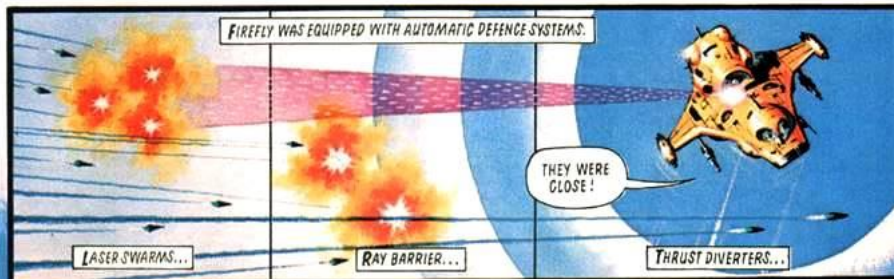
DAN AND HIS FRIENDS, SUGAR JOE, HELEN, VALDON AND J.J., HAD ESCAPED FROM THE MEKON IN THE FIREFLY — AN ADVANCED THOUGHT-CONTROLLED FIGHTER-CRUISER. BUT THE MEKON SENT A TREN CARRIER TO INTERCEPT THEM WITH A CARGO OF SIX STRATO-FIGHTERS.

FIREFLY'S HEADED INTO A TRAP!

A VENUS FLY-TRAP!

COMMANDER TO ALL SHIPS, ATTACK MODE. DESTROY THE EARTHINGS.

FIREFLY WAS EQUIPPED WITH AUTOMATIC DEFENCE SYSTEMS.

LASER SWARMS...

RAY BARRIER...

THRUST DIVERTERS...

THEY WERE CLOSE!

DEFENCES ARE BREAKING DOWN UNDER THE WEIGHT OF THE ATTACK!

COMPUTER PREDICTS OUR CHANCES OF SURVIVAL ARE ZERO. WE MUST PREPARE TO DIE, O DARE.

NOT YET, VALDON. WE'RE GOING ON TO THE ATTACK.

THE COMPUTER ADVISES AGAINST IT.

IT'S GIVEN UP ON US, ANYWAY, SO DO IT!

AT THE BACK OF DAN'S MIND WAS THE ADVICE OF HIS FLYING INSTRUCTOR: "IN AUTOMATIC SHIPS, IT'S EASY FOR PILOTS TO LEAVE DECISIONS TO MACHINES..."

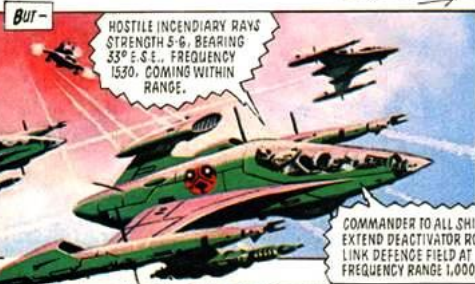
"AND FORGET WHAT YOU CAN DO YOURSELF..."

ONE UP TO SPACE FLEET!

SO LET'S DOUBLE THE SCORE AND SWITCH TO ATTACK, CHAPS!

I FIGURED THOSE FIGHTERS WERE BUILT FOR KILLS — NOT ARMOUR.

BUT—

HOSTILE INCENDIARY RAYS STRENGTH 5-6, BEARING 33° E-S-E. FREQUENCY 1530. COMING WITHIN RANGE.

COMMANDER TO ALL SHIPS. EXTEND DEACTIVATOR RODS. LINK DEFENCE FIELD AT FREQUENCY RANGE 1,000/4000.

THEY'VE POOLED THEIR DEFENCES!

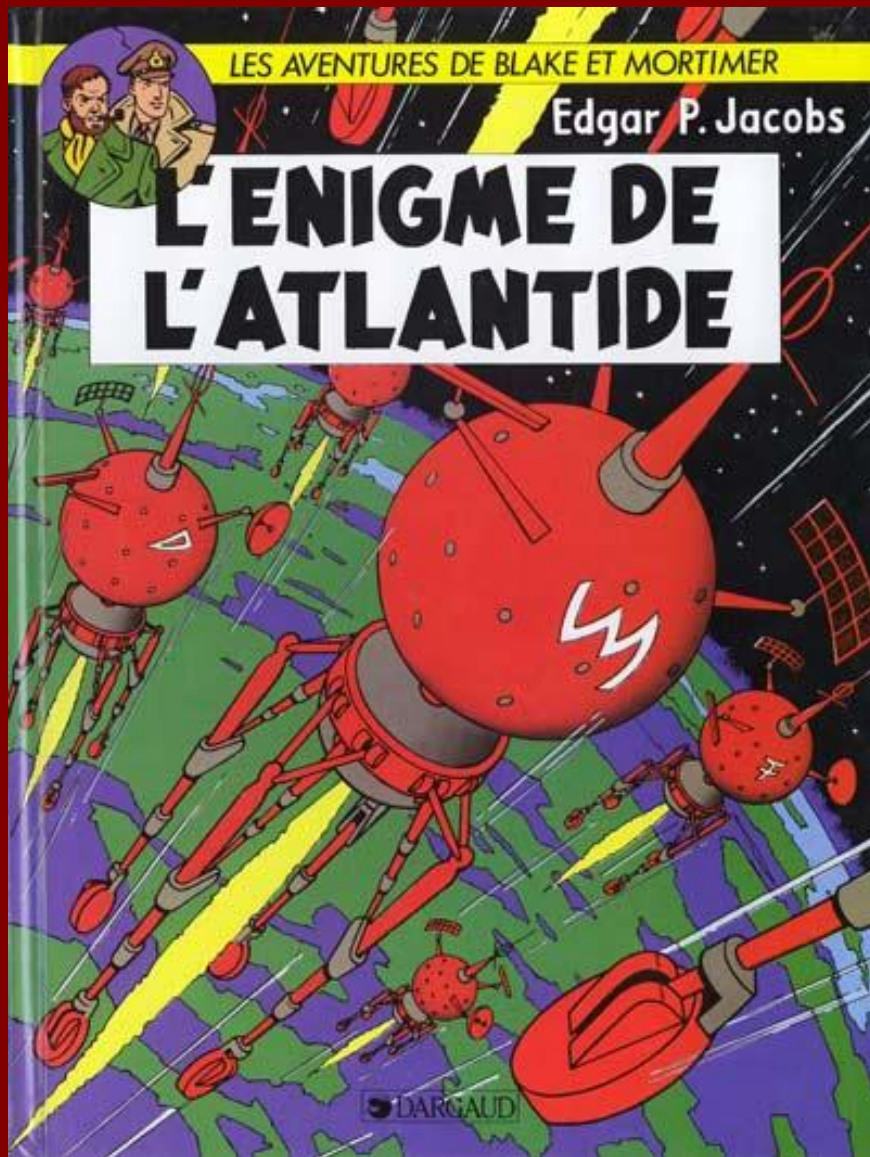
IT'S LIKE TRYING TO BREAK INTO A FLYING CASTLE!

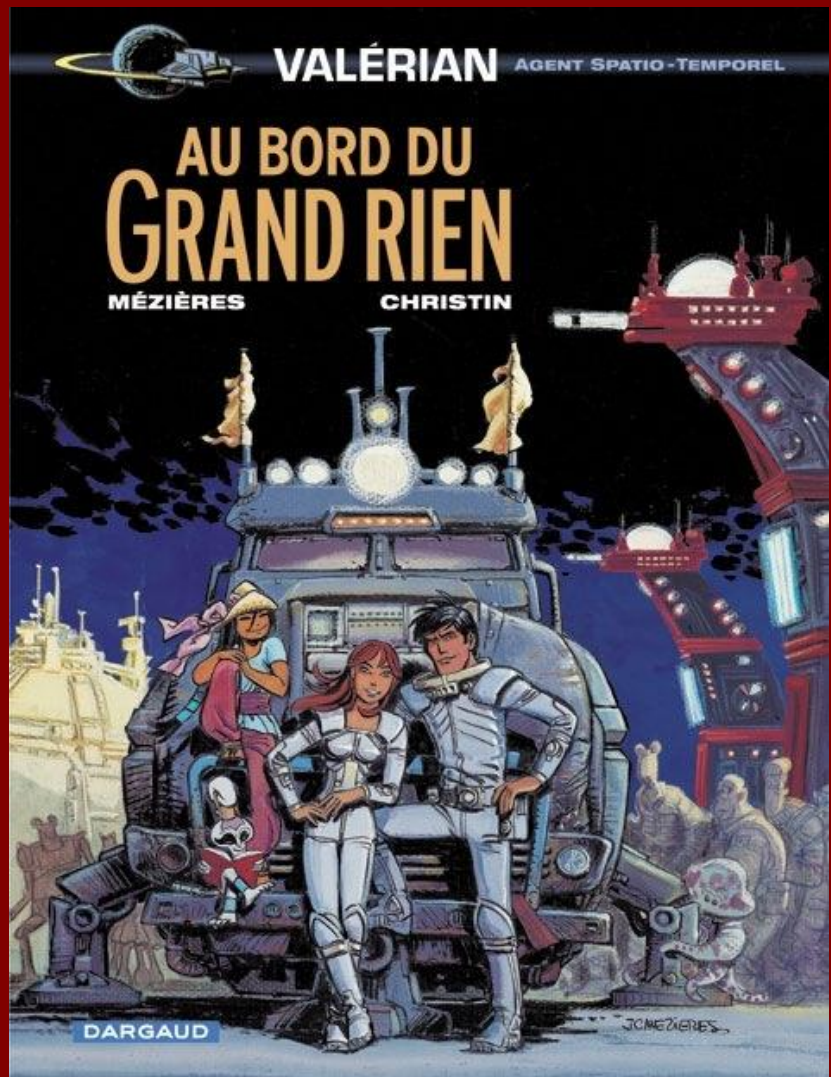
COMMANDER TO ALL SHIPS. SWITCH TO GRAVITON GUNS.

PLUS-GRAVITY RAYS!

Edgar P. Jacobs – 1950

P. Christin & J.C. Mézières - 1967

PEU APRÈS...

...VALÉRIAN ET LAURELINE
CONTINENT SANS ENCOMBRE,
L'ARRIVÉE ET DE D'ARRIVER,
MÈLES À D'ARRIVER, VALÉRIAN
ET LAURELINE, VERS LA CAPITALE.

TOUT
REPASSER
EN
CE
MOMENT!

OUI... PAS DE
SURPRISE... LA
PLU PART DES RADES
SONT HUMAINOÏDES,
NOUS REUSSIRONS
NOUS PERDRE
DANS LA
FOULE!

HEUREUSEMENT
QUE LEA RECONNAÎTRE
TOUTS LES ACCOUTREMENTS
RÉSISTES! NOUS
RÉUSSIRONS, VALERIAN!

QUEL MÉRITE!
MARCHÉ
TENDS LA MAIN
DES OUTRAGES!
ALLONS JETER
UN COUP D'ŒIL...

... J'AI DE L'OR SUR MOI ET
J'AI VU QUE C'EST UNE
MONNAIE ACCEPTÉE ICI!

OH ÉCOUTE!
TU NE VAS PAS
COMMENCER
À ACHETER DES
TAS DE CHAÎNES
HEIN?
... ENFIN...

BASSE... TOUTS CES BIJOUX
QU'ON SE FOIE SUR... LA
PEAU SONT SUPRÊRES,
MÂS JE N'AI GUÈRE
ENNE DE ME PROMÈNER
AVEC CES PESTIGLES
SUR MOI...

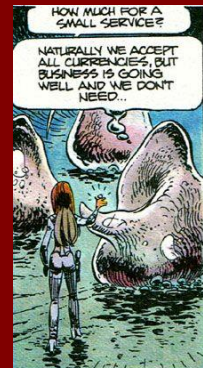

OH VALÉRIAN
REGARDE!

UNE MONTE
ELLE A L'AIR
TRES ANCIENNE
AVEC CES
JOLIES
DECORATIONS.

OH!... CURIEUX...
ON EN VERT DE
PRESQUE SEMBLABLES
AU MUSÉE
POLÉATOMIQUE DE
GALAXIE... ALORS,
ELLE TE PLÂT?

HOW MUCH FOR A
SMALL SERVICE?

NATURALLY WE ACCEPT
ALL CURRENCIES, BUT
BUSINESS IS GOING
WELL AND WE DON'T
NEED...

THIS LITTLE ANIMAL CAN GIVE
YOU SOMETHING OTHER THAN
MONEY...

I'M WELL AWARE... OF
COURSE, APHRODISIAC
TABLETS FROM TIL ARE
GETTING TO BE MORE
AND MORE EXPENSIVE.
IT'S A STRAIN ON OUR
BUDGET AND...

HM...

I WAS TOLD THE BAGULINS
WERE CELEBRATING HERE IN
YOUR SEGMENT. I WANT TO
SLIP INTO THEIR MIDST!
LISTEN TO WHAT THEY SAY IS
THAT POSSIBLE?

MM... VERY DIFFICULT. AS
USUAL, THE ENTIRE GROUP
IS HERE, AND DURING THEIR
RITUAL FEASTS THEY TEND
TO GET OVEREXCITED!

WELL... RATHER DIFFICULT...
BUT POSSIBLY OF INTEREST
TO YOU. IT SEEMED TO
ME THEY WERE TALKING
ABOUT TWO EARTHEN...

AHEM... ACTUALLY, IT'S
EASY, BUT WE LOATHE
RESORTING TO SUCH
METHODS. OUR SEG-
MENT IS KNOWN FOR
ITS INTEGRITY...

ALL RIGHT!... AS YOU LIKE...
IF YOU'RE GUTS ENOUGH,
I'M READY TO OFFER
YOU A PECULIAR EXPERI-
ENCE NOW, IF YOU'LL AL-
LOW ME, I'LL SEE TO IT...

OUAAA

JUST A SECOND LET
ME PUT AWAY MY
AFFECTIONATE LITTLE
FRIEND...

I'M READY, BUT
WATCH OUT, HEY'S
NO DIRTY TRICKS.

DON'T WORRY, MY
DEAR. ONLY YOU
MAY BE IN FOR A
SURPRISE...

JEAN-CLAUDE FOREST

BARBARELLA

Le Semble-Lune

Blu-ray Disc

JANE FONDA

"BARBARELLA"

QUEEN OF THE GALAXY

LES HÉROÏNES DE LA BANDE DÉSSINÉE

FOREST

BARBARELLA

les colères du mange-minutes

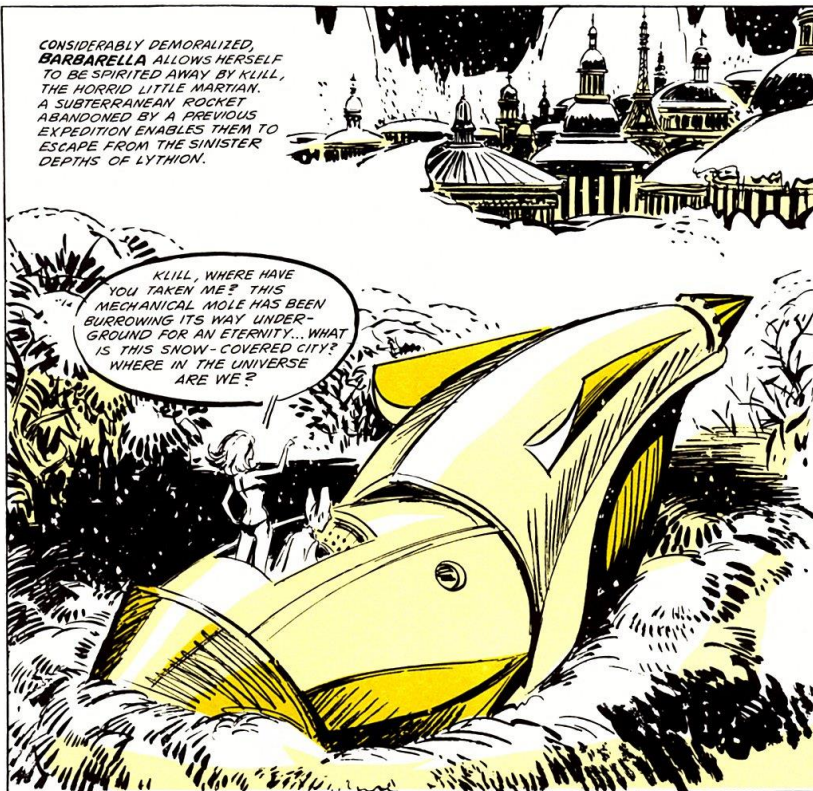

LAGARDE

Jean- Claude Forest -1964

CONSIDERABLY DEMORALIZED BARBARELLA ALLOWS HERSELF TO BE SPIRITED AWAY BY KLILL, THE HORRID LITTLE MARTIAN, A SUBTERRANEAN ROCKET ABANDONED BY A PREVIOUS EXPEDITION ENABLES THEM TO ESCAPE FROM THE SINISTER DEPTHS OF LYTHION.

KLILL, WHERE HAVE YOU TAKEN ME? THIS MECHANICAL MOLE HAS BEEN BURROWING ITS WAY UNDERGROUND FOR AN ETERNITY... WHAT IS THIS SNOW-COVERED CITY? WHERE IN THE UNIVERSE ARE WE?

STILL ON THE SAME PLANET, DON'T WORRY! AND I KNOW THIS REGION, YESTERYEAR, LIKE THE BACK OF MY HAND. HERE YOU WON'T HAVE TO WORRY ABOUT SUFFERING FROM THE HEAT!

I'M ALREADY FROZEN TO THE BONE... WE MUST FIND SOME CLOTHES.

STAY HERE IN THE SUBTERRINE... I'M GOING TO FIND SOME CLOTHES... AND ANNOUNCE OUR ARRIVAL TO THE GOOD KING ARANRABL, HE'S A FRIEND OF MINE!

THE KING ONE OF YOUR FRIENDS? YOU'RE TOO MUCH, KLILL!

DO YOU ALSO KNOW THIS YOUNG LADY IN THE WEIRD OUTFIT?

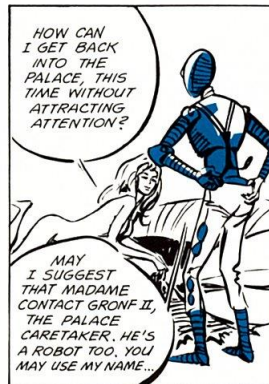

DIKTOR, YOU HAVE REAL STYLE!

OH! MADAME IS TOO KIND... I KNOW MY SHORTCOMINGS... THERE'S SOMETHING A BIT MECHANICAL ABOUT MY MOVEMENTS!

YOU'RE PERFECT, EVEN THE WAY YOU TALK... BUT LET'S BE SERIOUS...

HOW CAN I GET BACK INTO THE PALACE, THIS TIME WITHOUT ATTRACTING ATTENTION?

MAY I SUGGEST THAT MADAME CONTACT GRONF II, THE PALACE CARETAKER. HE'S A ROBOT TOO. YOU MAY USE MY NAME...

CARETAKER? DOES HE TAKE AS GOOD CARE OF A GIRL AS YOU?

HE IS DIFFERENT, MADAME... TREACHEROUS, VENAL, CROOKED, A PERVERT. HE CAN BE BOUGHT FOR A FEW PIECES OF SKWAM...

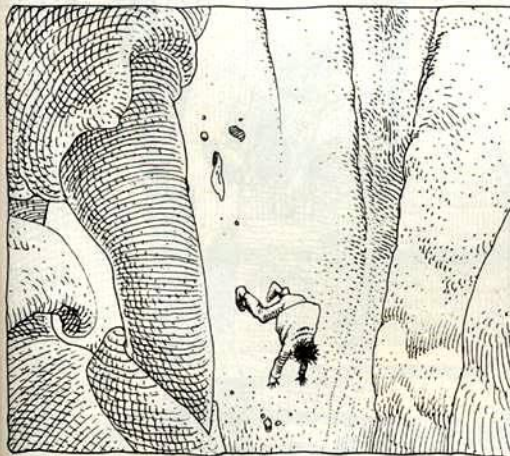
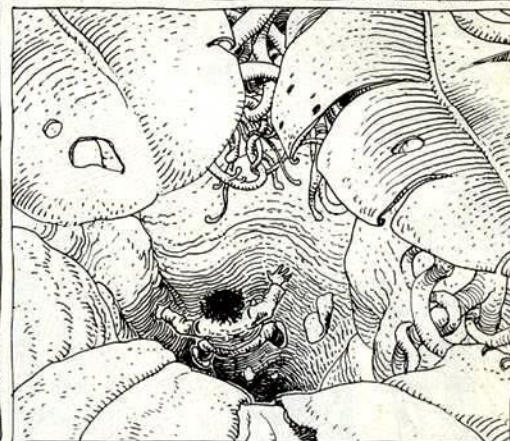
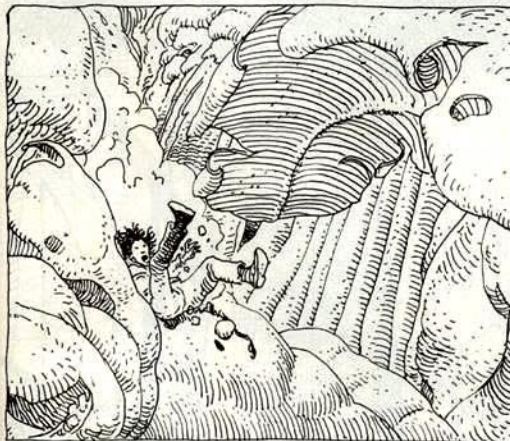
LATER, BEFORE THE PALACE ENTRANCE

THE BOBALL CLICULLS IN THE RAMILLS.

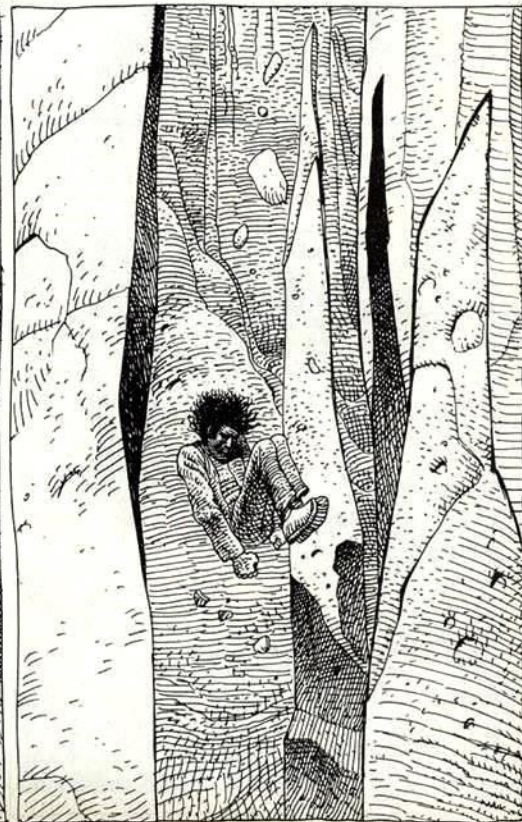
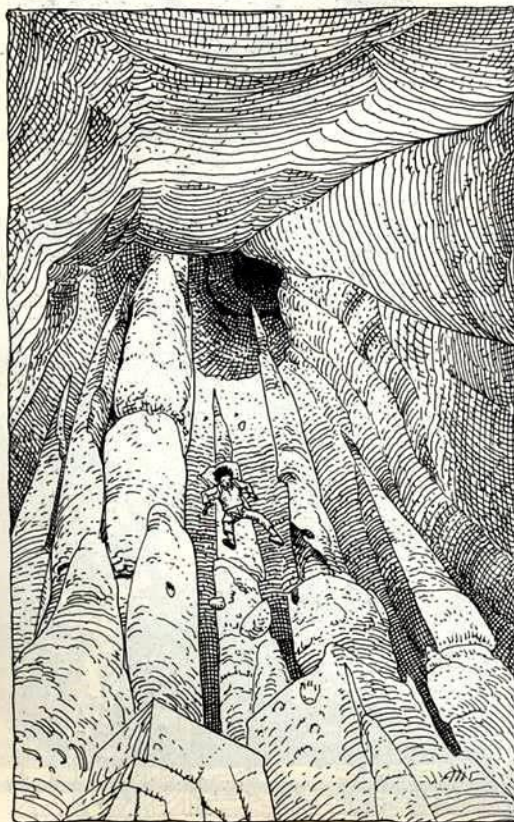
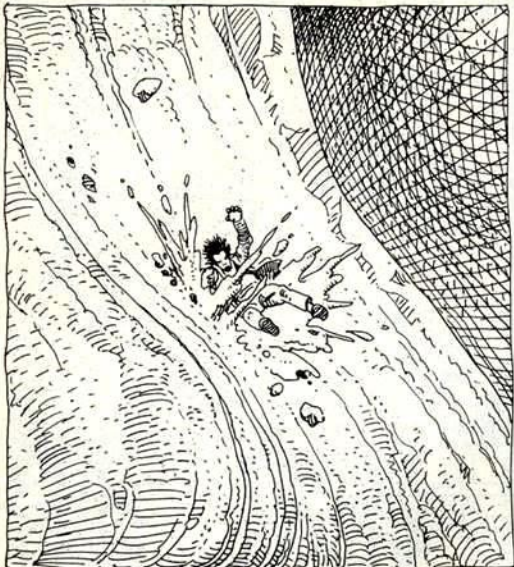
NO! NO! THE CLAKILL RIMALLS IN THE BOBILL. ANYWAY, IT'S CLOSE ENOUGH...

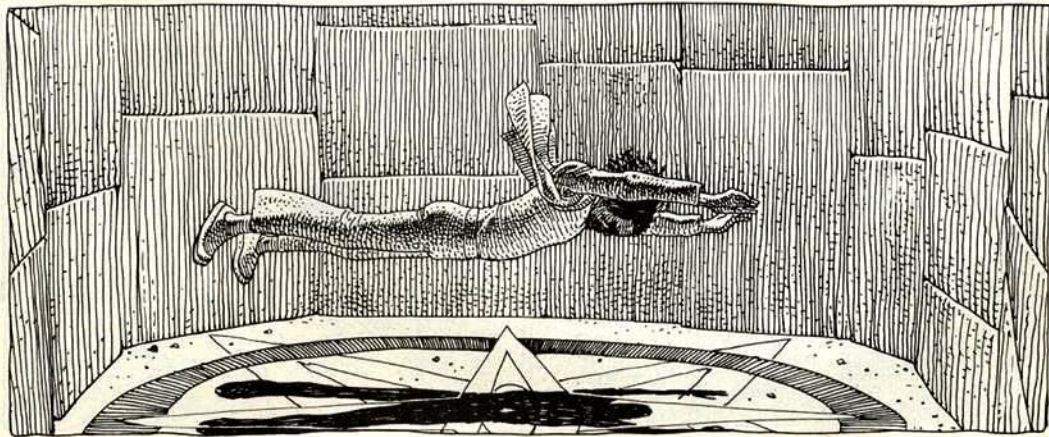
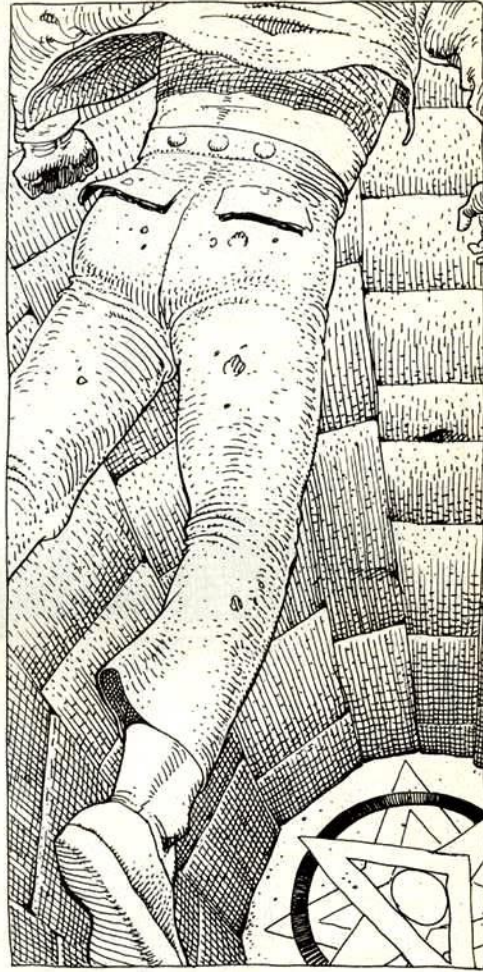
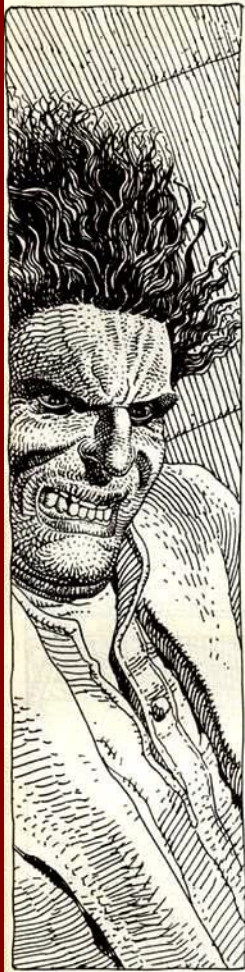

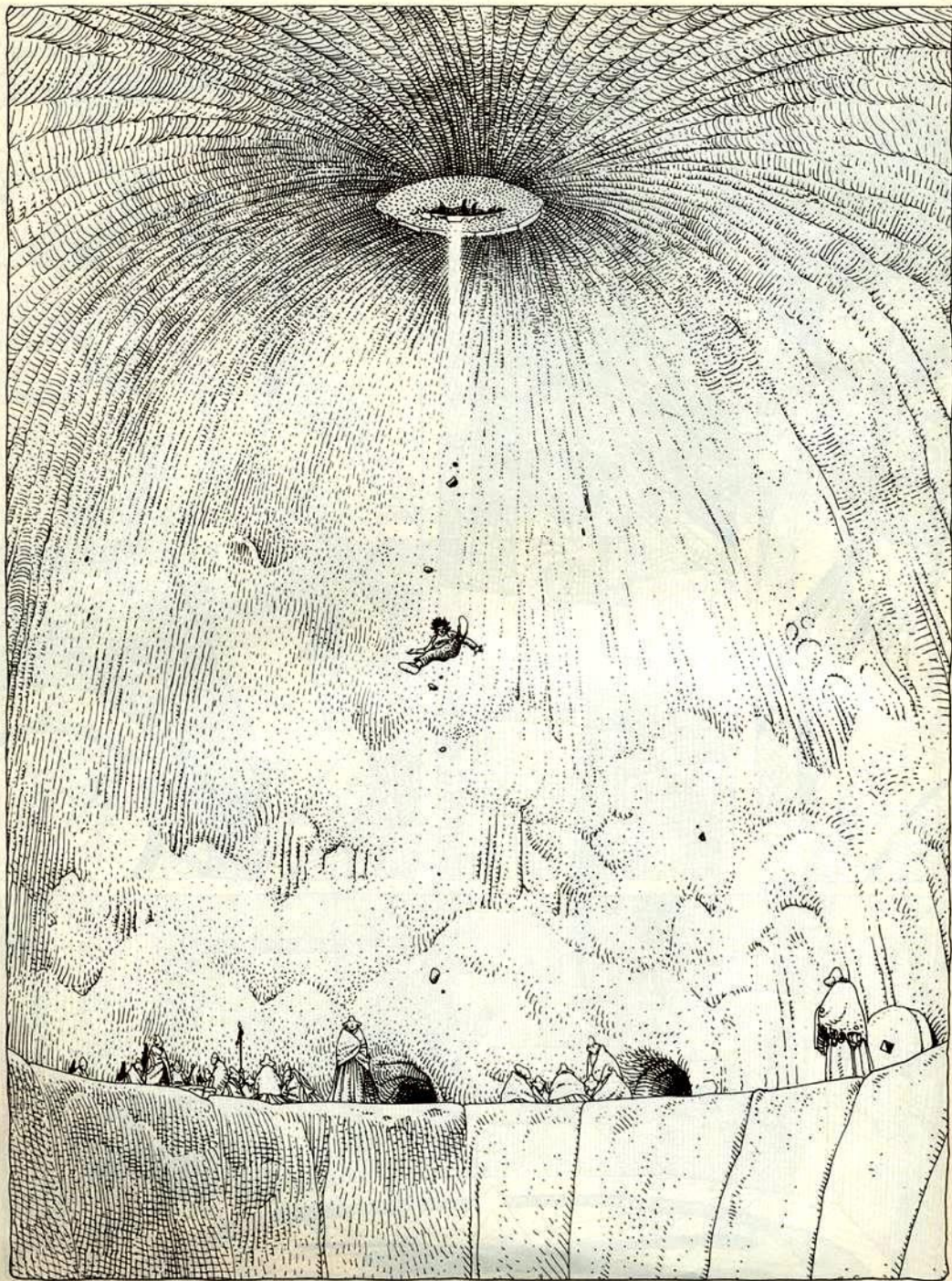
TAKE THIS SMOKOGENOUS TORCH AND GO IN THROUGH THE POISONOUS DOOR. NO ONE WILL STOP YOU.

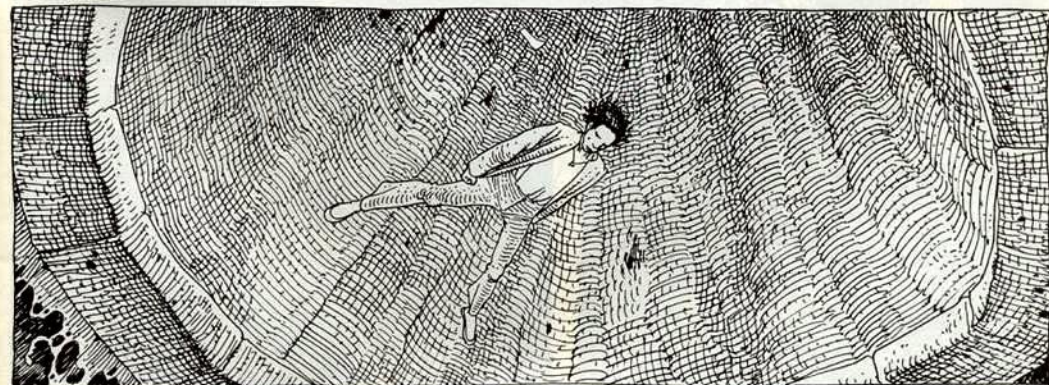
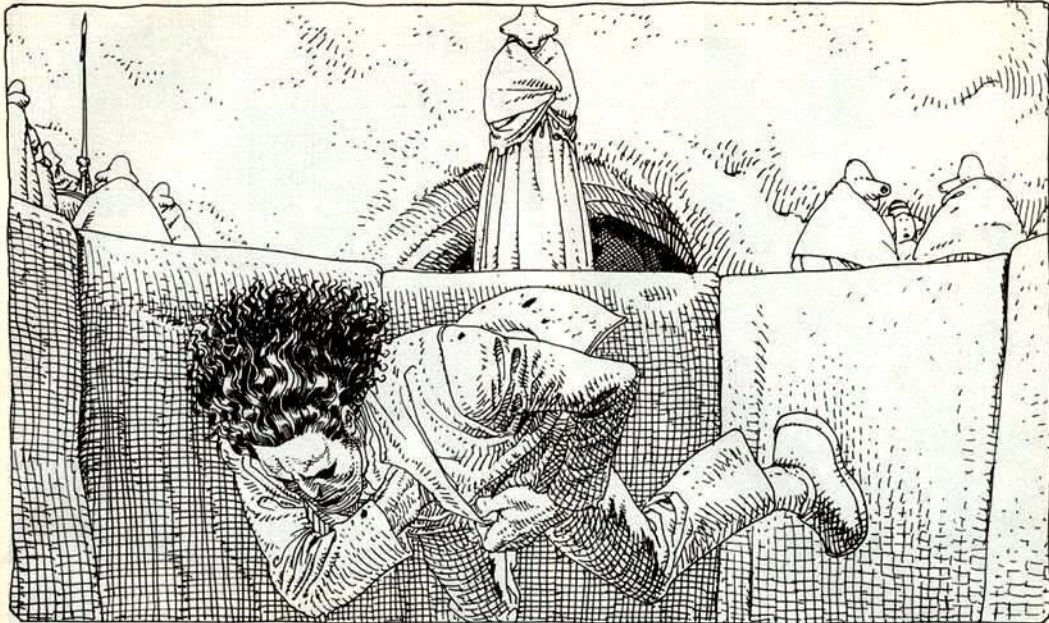

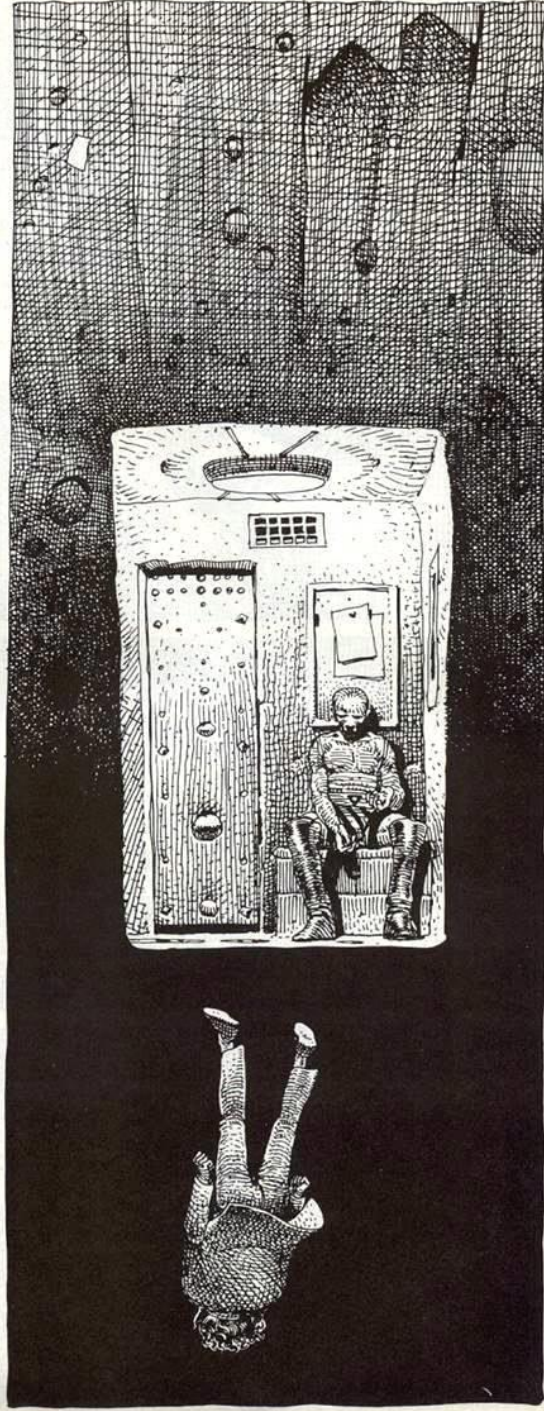
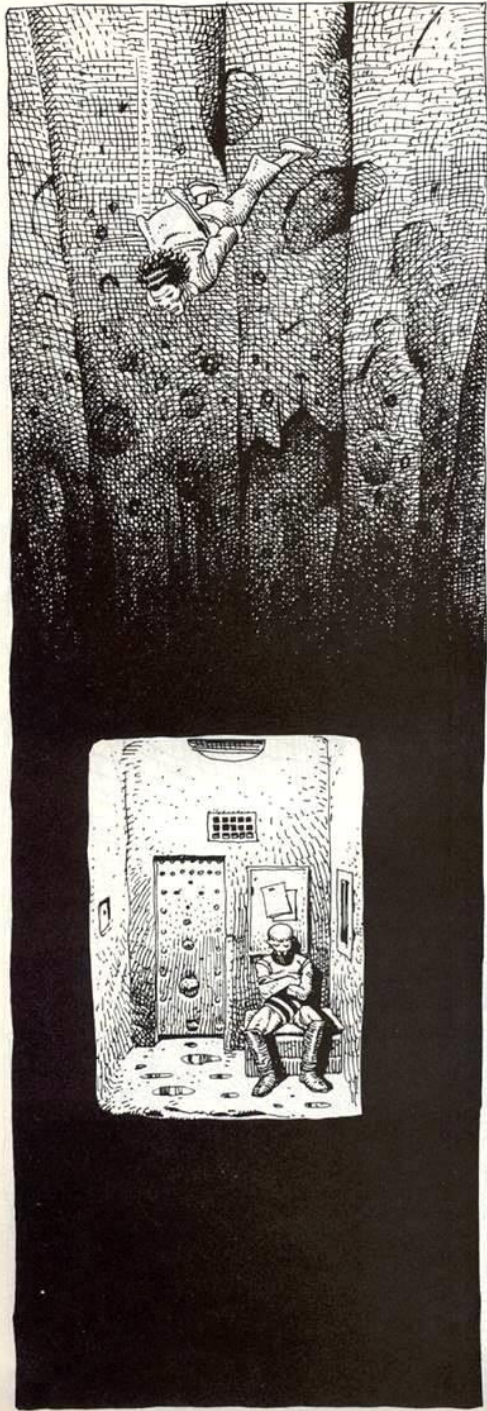
“Free Fall”
Moebius

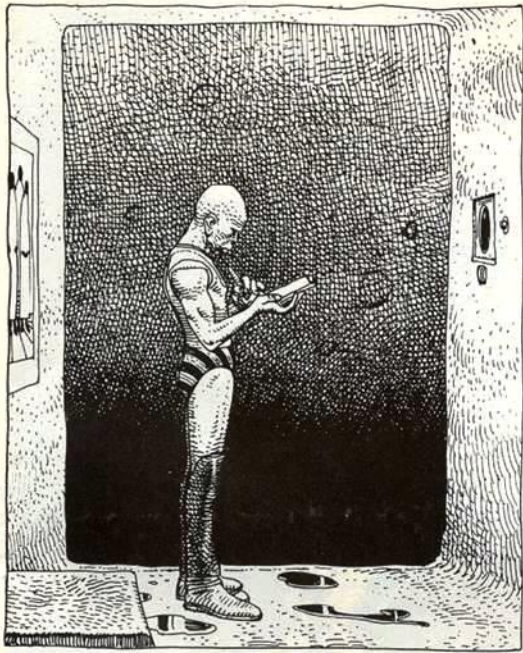

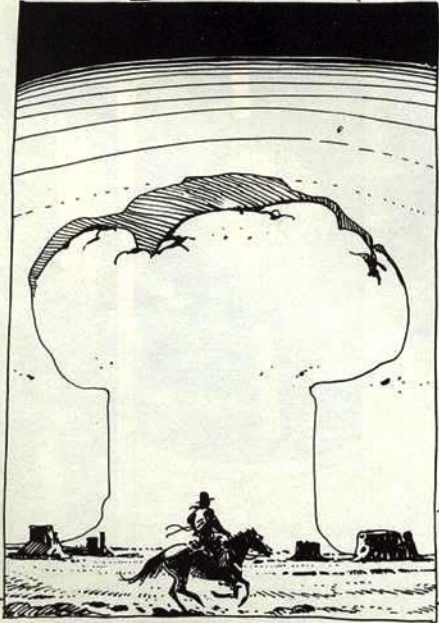
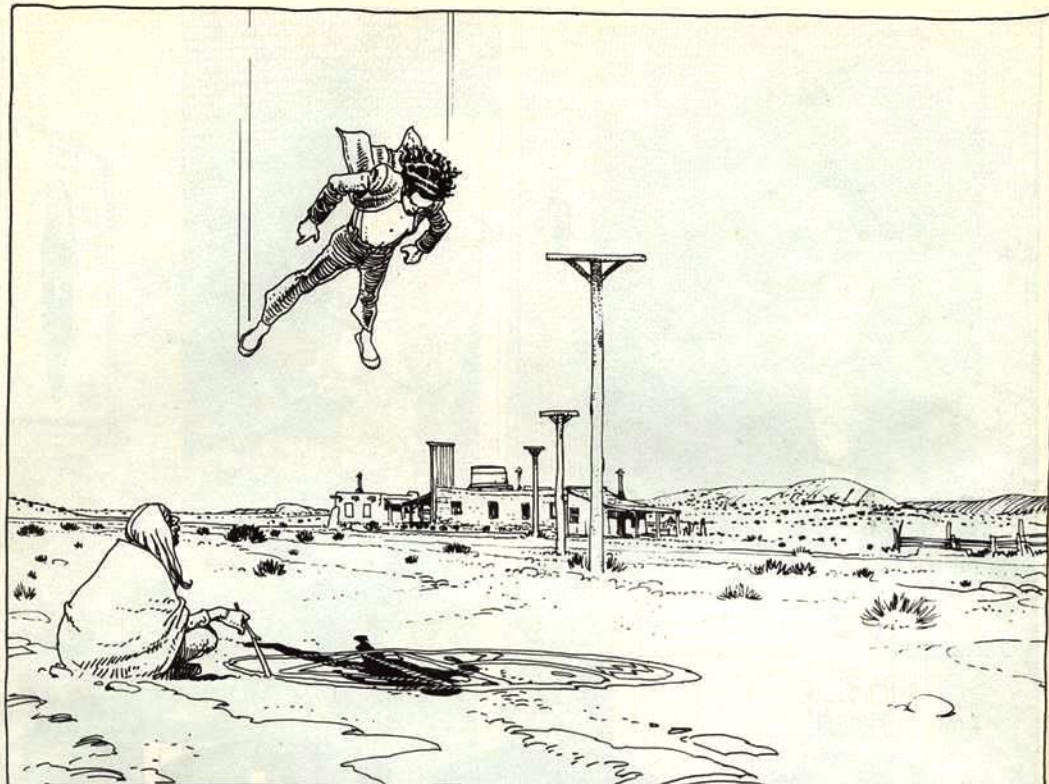

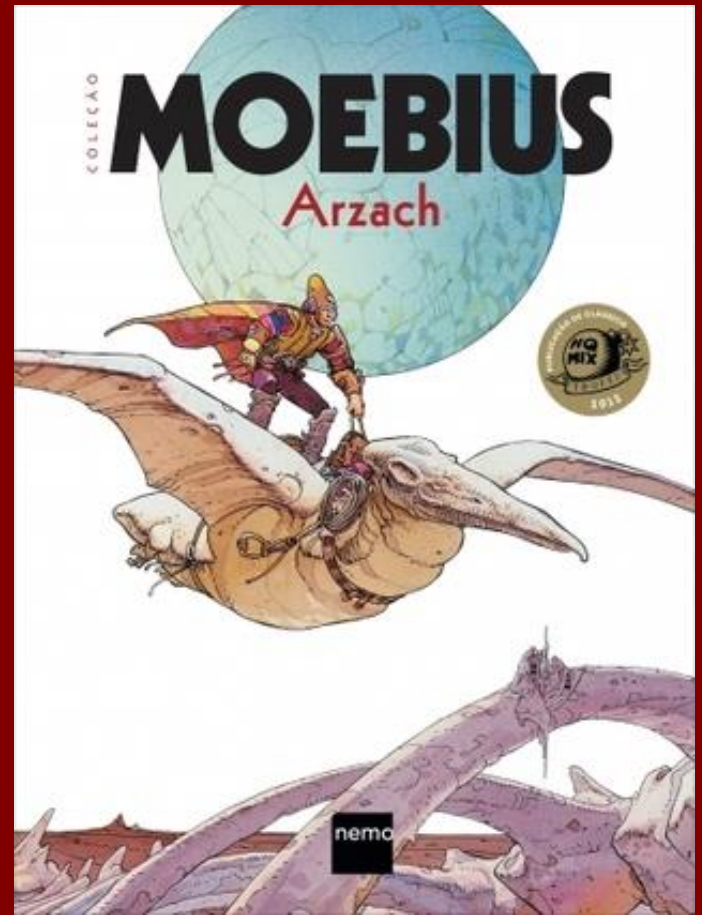
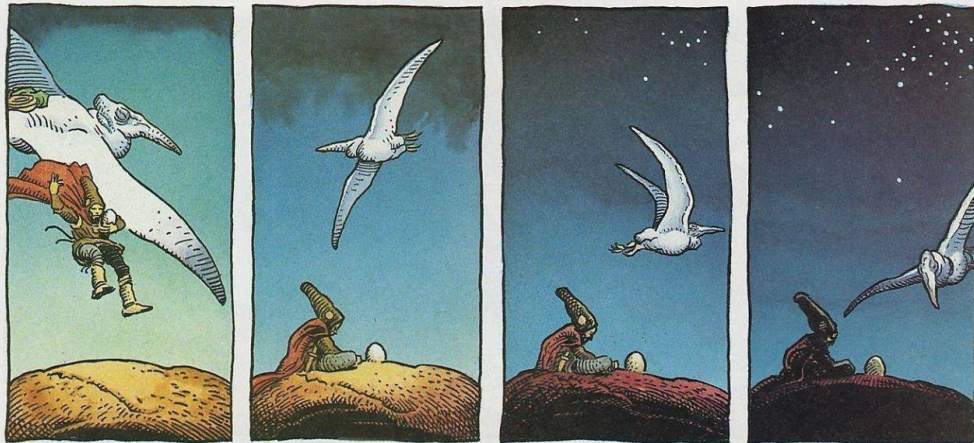

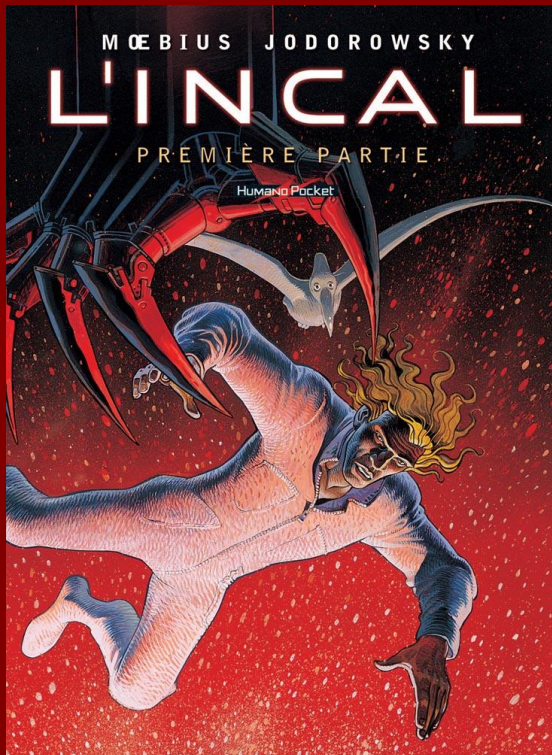
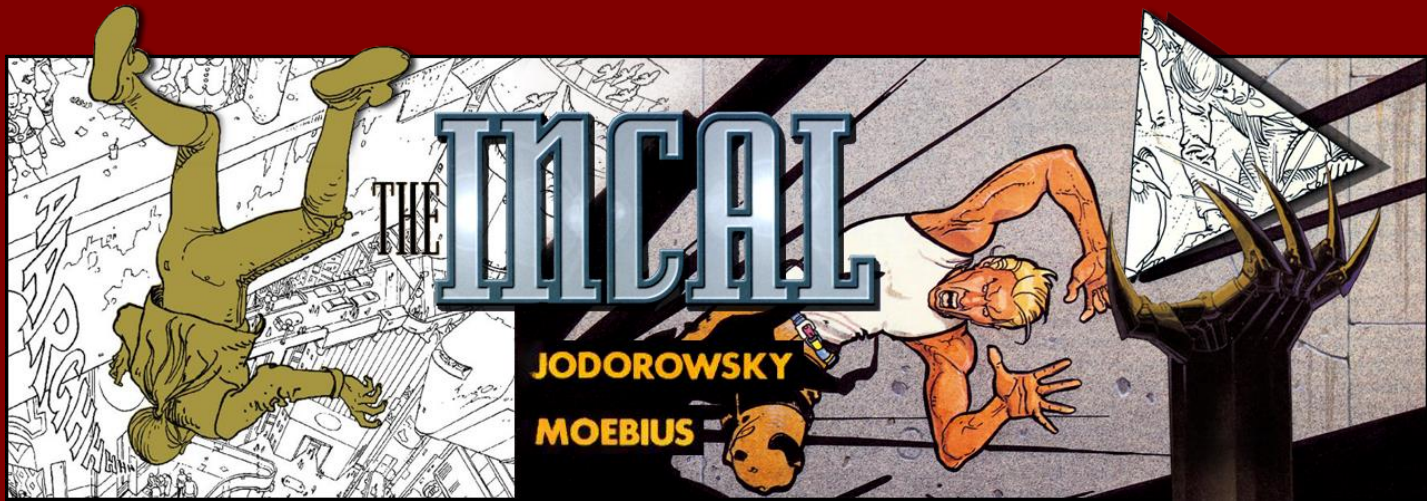

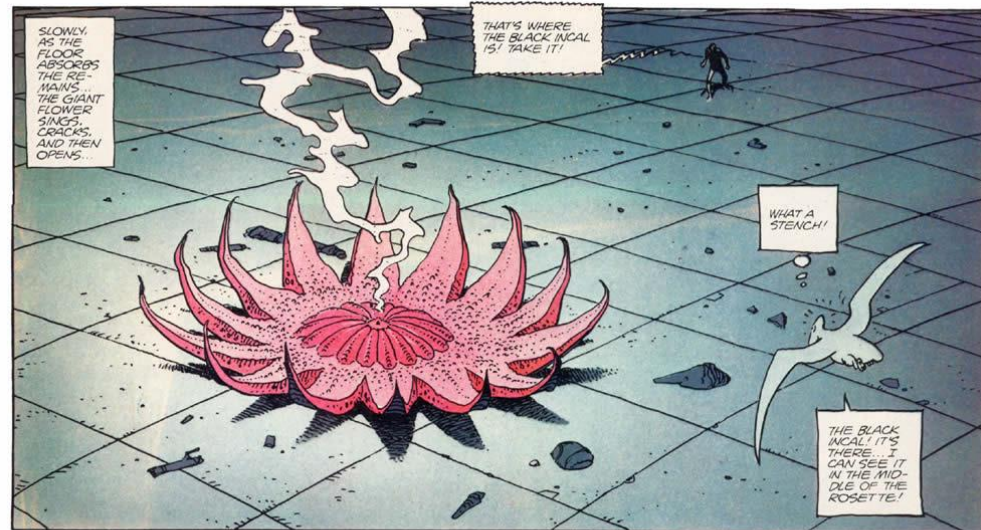

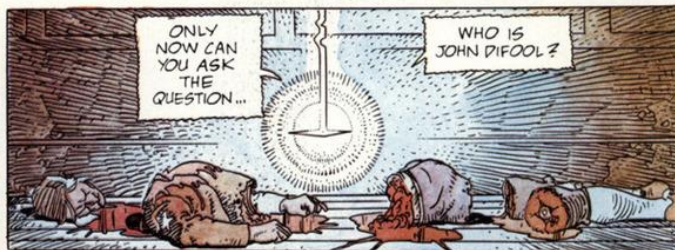
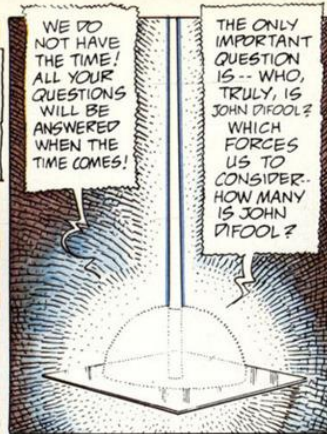
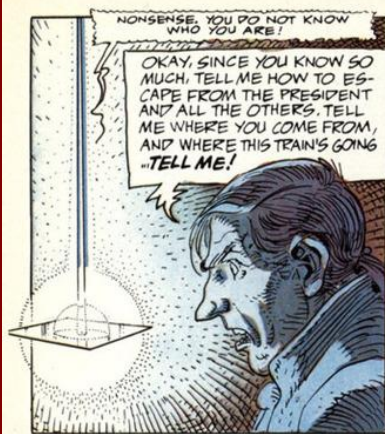

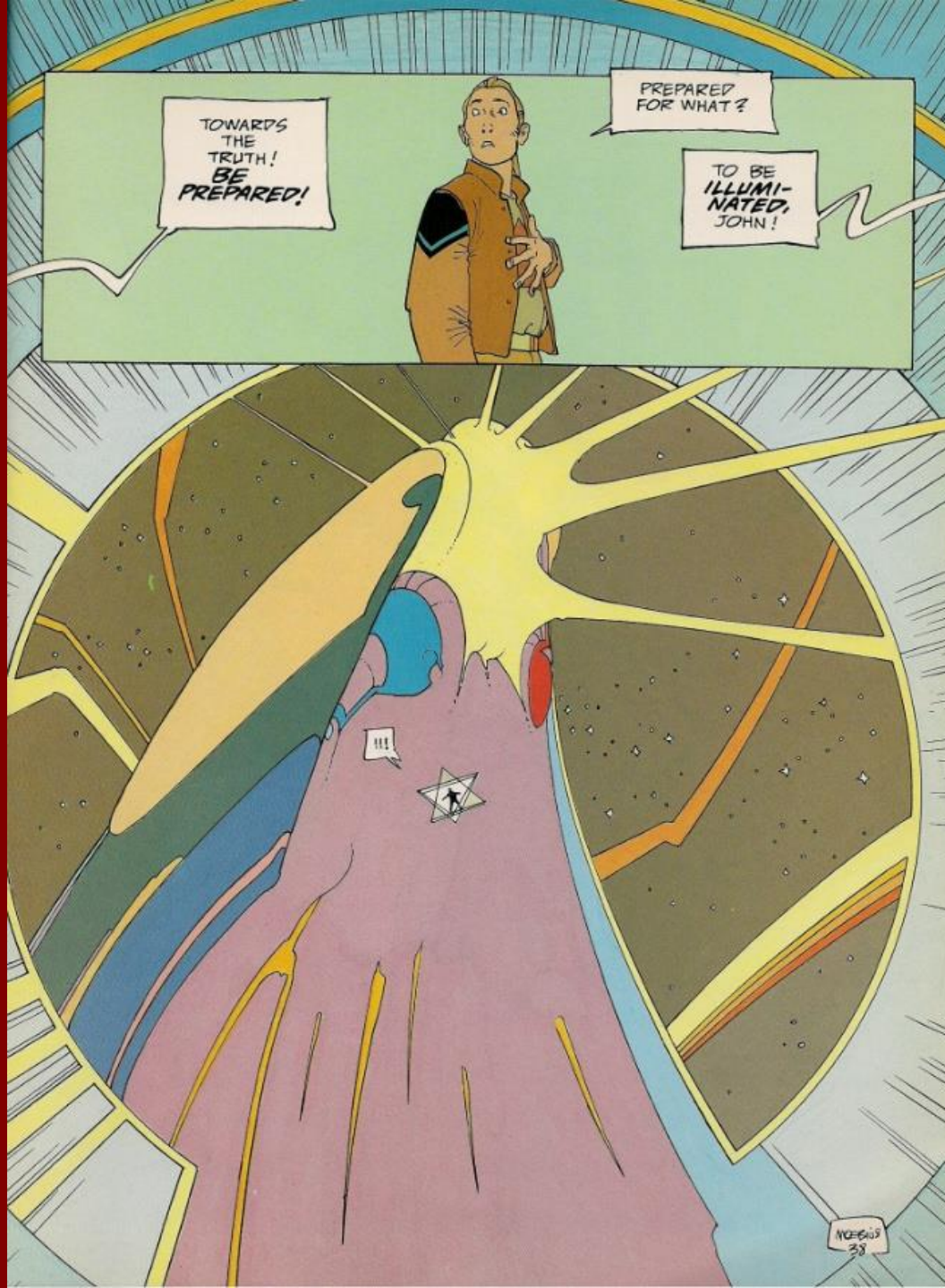

Arzach
Moebius, 1975

TOWARDS
THE
TRUTH!
**BE
PREPARED!**

PREPARED
FOR WHAT?

TO BE
**ILLUMI-
NATED,**
JOHN!

!!!

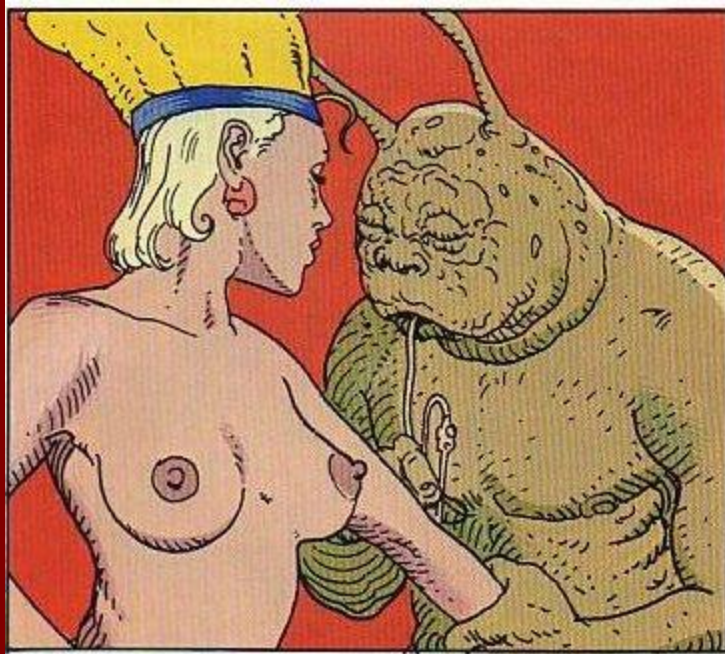
MCEBID
33

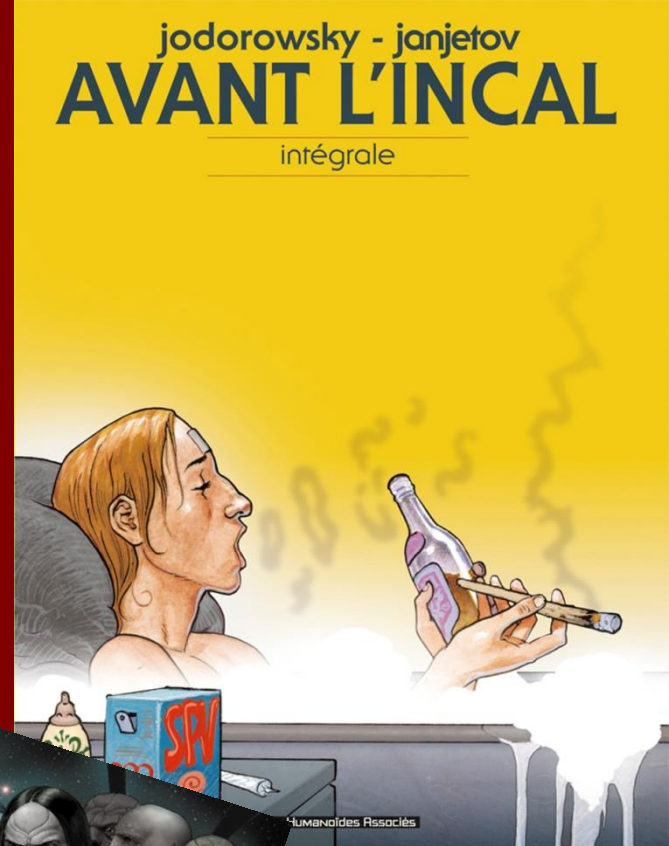
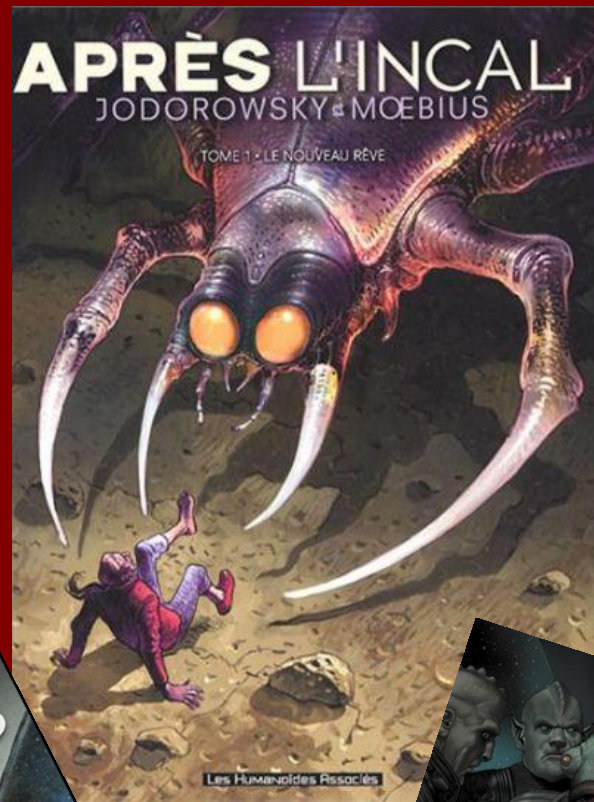
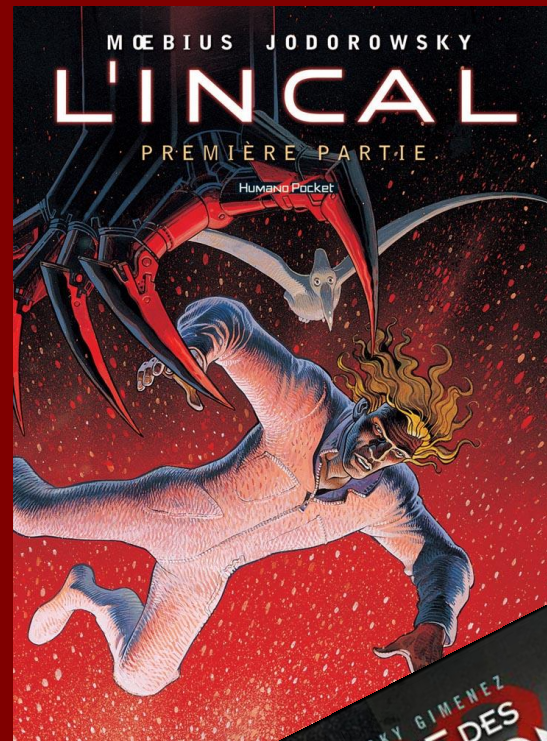
MAS... QUEM ÉS TU?

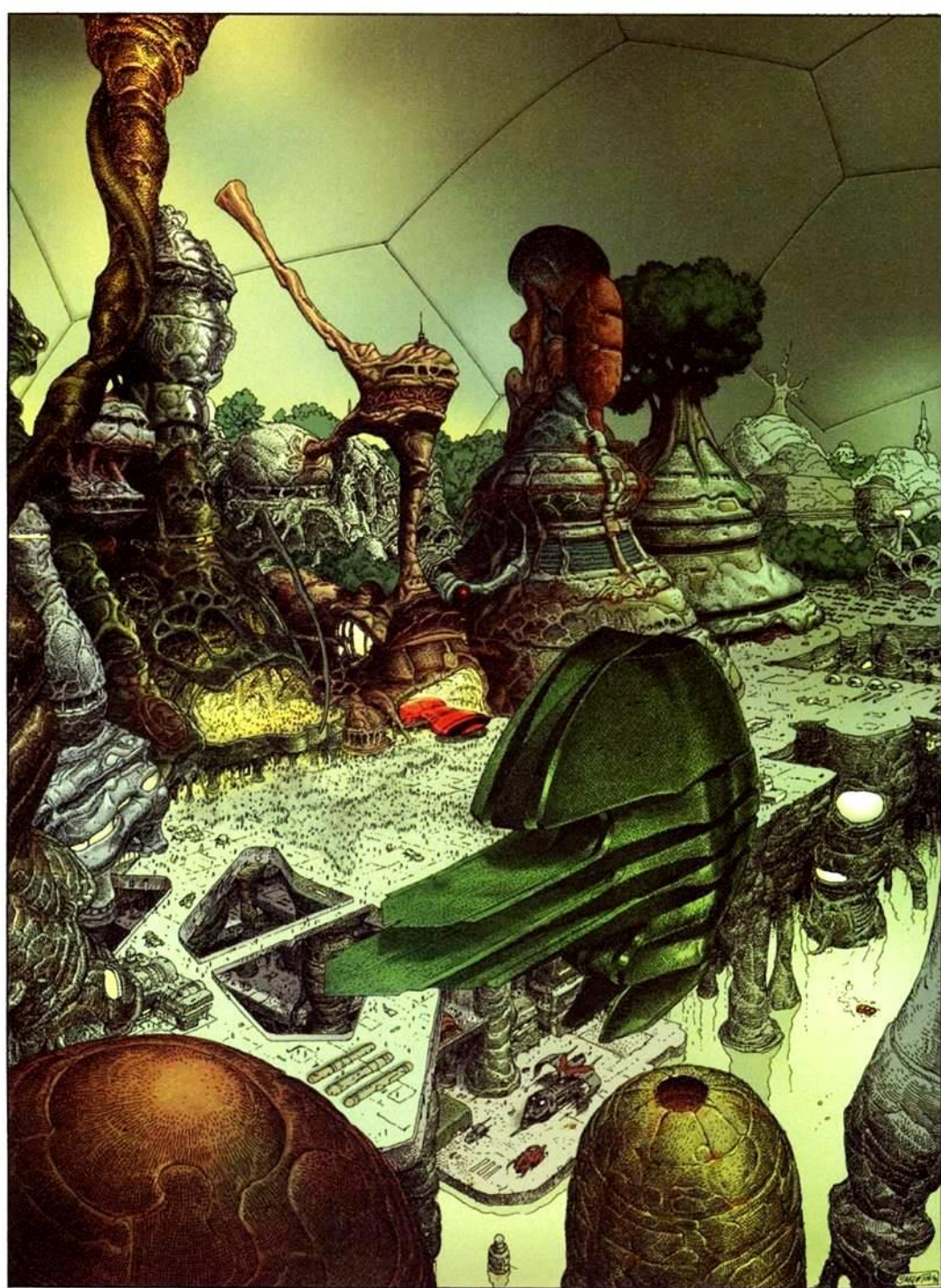

MAS, ENTÃO... E... É A TREVA?

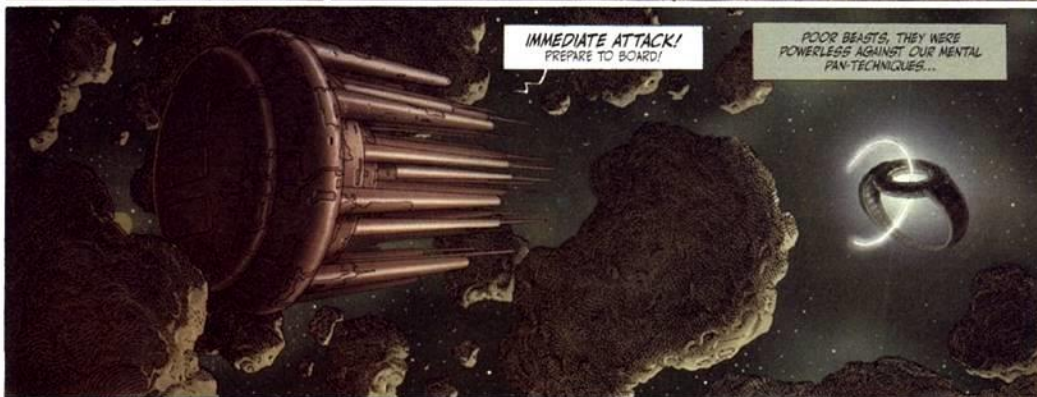

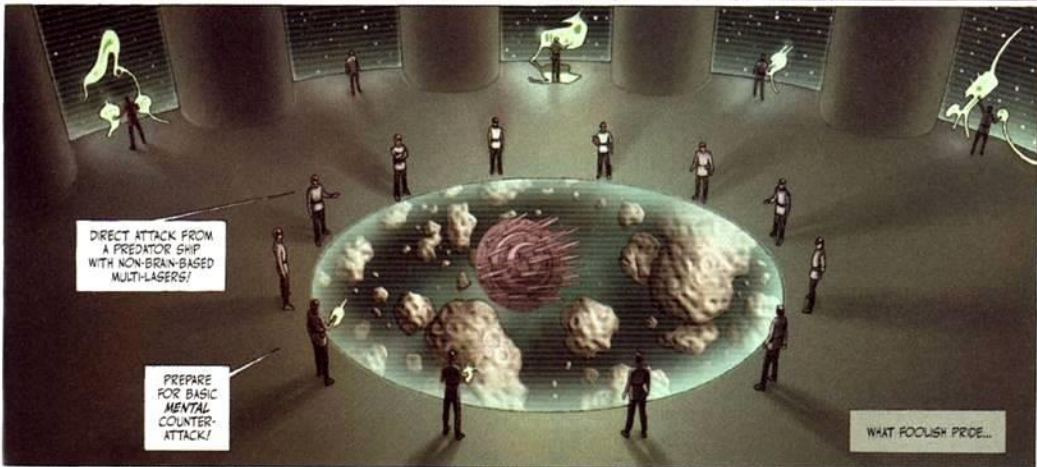
OUR LONG PATH TO EXILE WAS FRAUGHT WITH AMBUSHES, VESSELS OF PREY, AND SUB-PSYCHOTIC BARBARIANS...

GREAT PALEO-DOLLAR! OUR PREY IS AN UNARMED CARGO SHIP! YUM YUM, WE'LL SOON BE EATING FRESH MEAT!

IMMEDIATE ATTACK!
PREPARE TO BOARD!

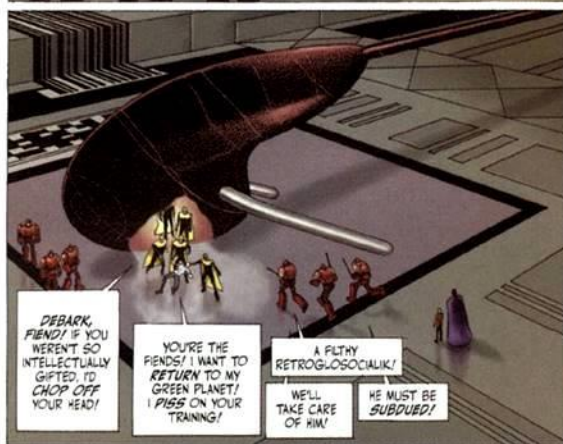
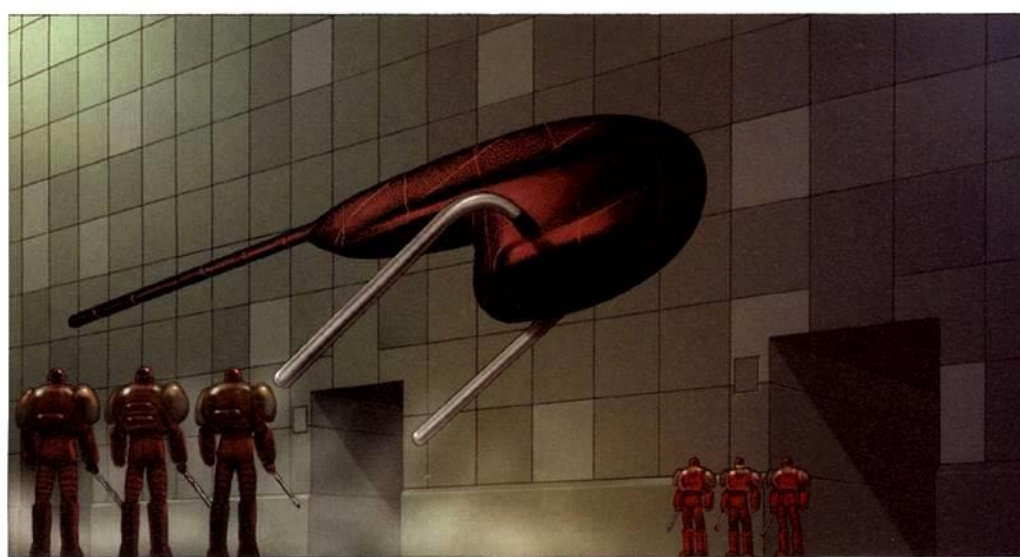
POOR BEASTS, THEY WERE POWERLESS AGAINST OUR MENTAL PAN-TECHNIQUES...

DIRECT ATTACK FROM A PREDATOR SHIP WITH NON-BRAIN-BASED MULTI-LASERS!

PREPARE FOR BASIC MENTAL COUNTER-ATTACK!

WHAT FOOLISH PRIDE...

DEBARK, FIEND! IF YOU WERENT SO INTELLECTUALLY GIFTED, I'D CHOP OFF YOUR HEAD!

YOU'RE THE FIENDS! I WANT TO RETURN TO MY GREEN PLANET! I PISS ON YOUR TRAINING!

A FILTHY RETROGLOSOCIALUK!

WE'LL TAKE CARE OF HIM!

HE MUST BE SUBDUED!

THIS IS WHERE I SAY GOODBYE, ALBINO. IN ONE YEAR, YOU MUST EITHER PASS YOUR TESTS OR DIE.

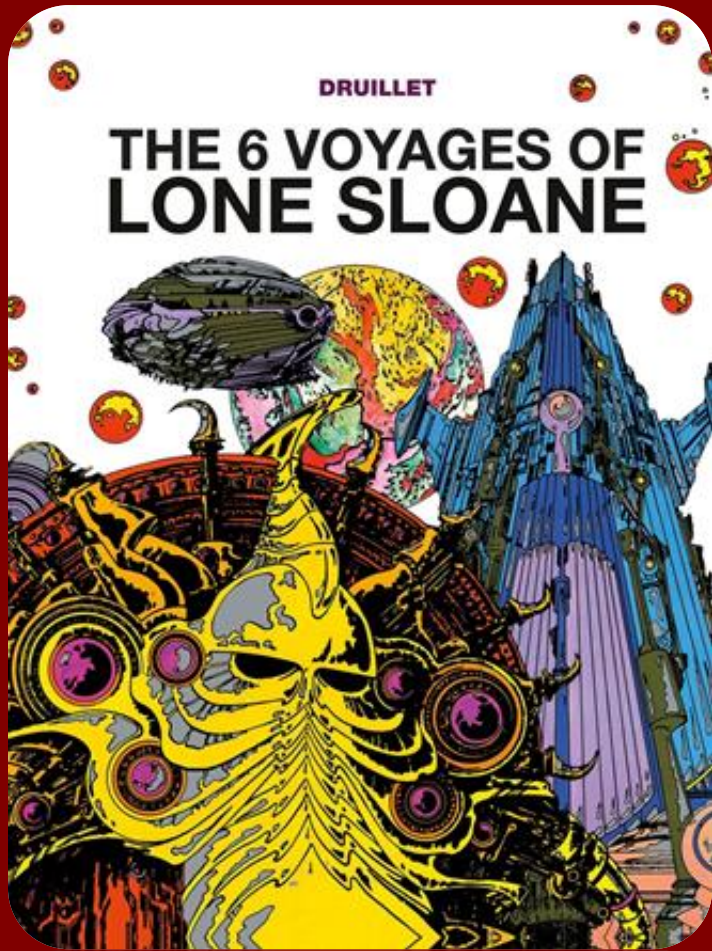
I WANT TO BE A GAME CREATOR! I WON'T FAIL!

UGH!
AIE!
KKAH!

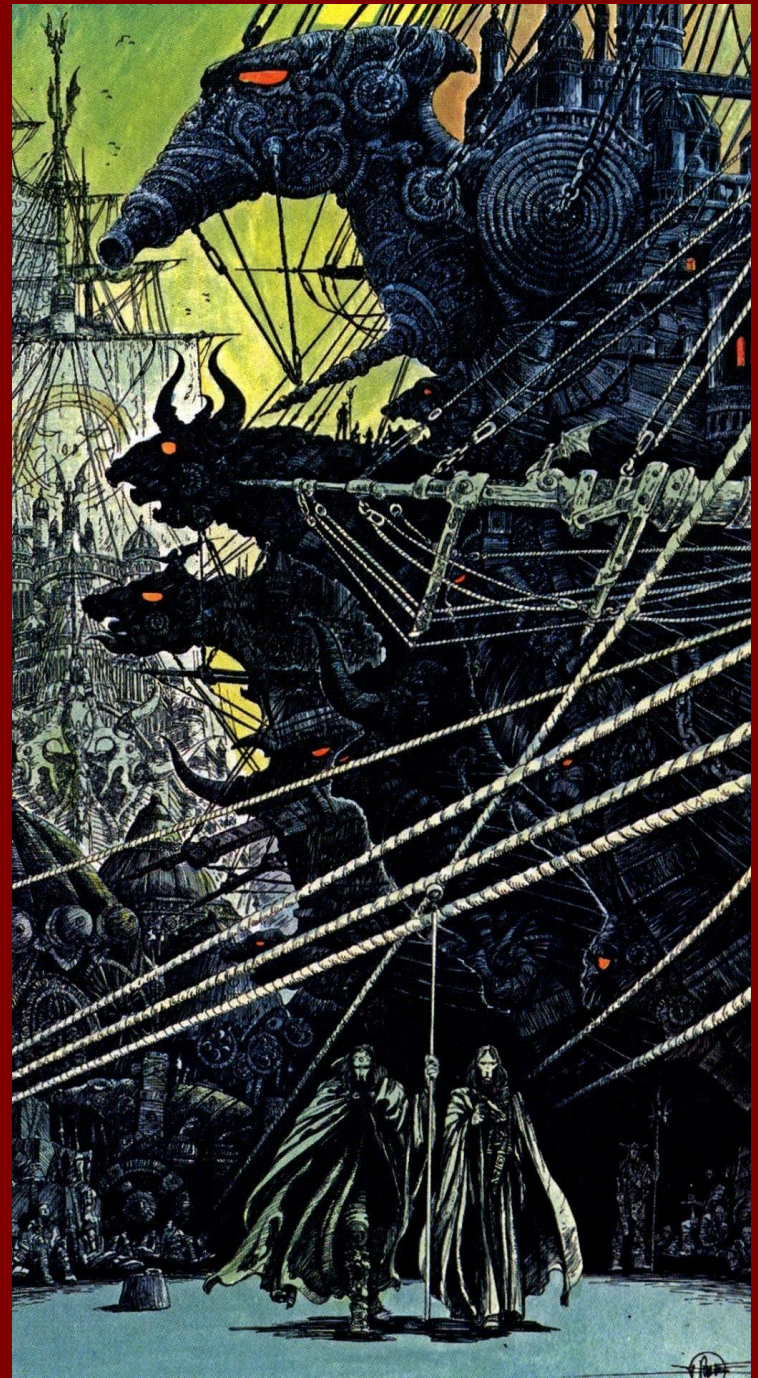
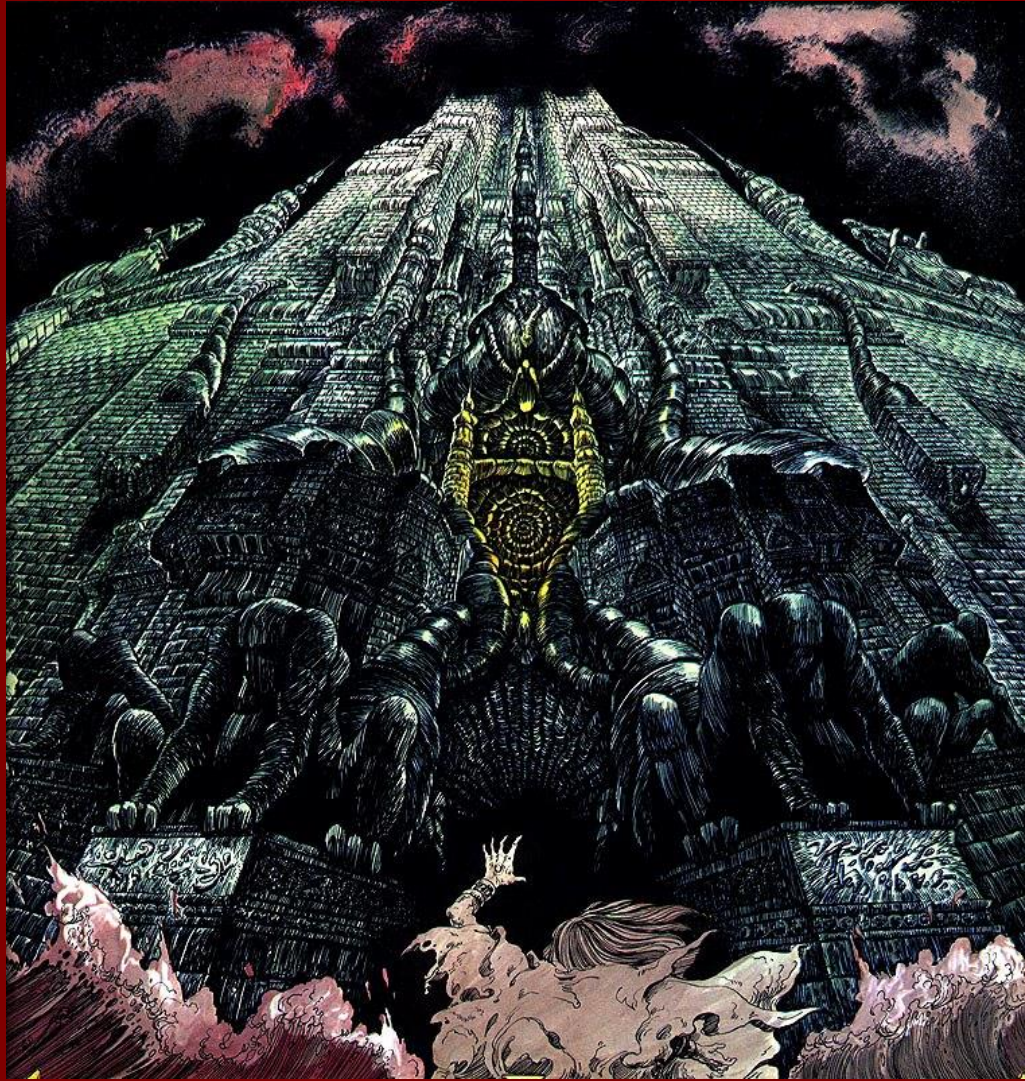
WE WALKED DOWN COLD AND SILENT CORRIDORS. ON THIS SATELLITE, EVERYTHING WAS METAL: THE FLOOR, THE WALLS, THE CEILING. THERE WERE NO PLANTS, NO STREAMS, NO ANIMALS, NO NIGHT AND DAY. ANYTHING THAT MIGHT REMIND US OF NATURE HAD BEEN ELIMINATED. EVERYTHING WAS CONTROLLED BY THE GREAT PAN-TECHNO MIND.

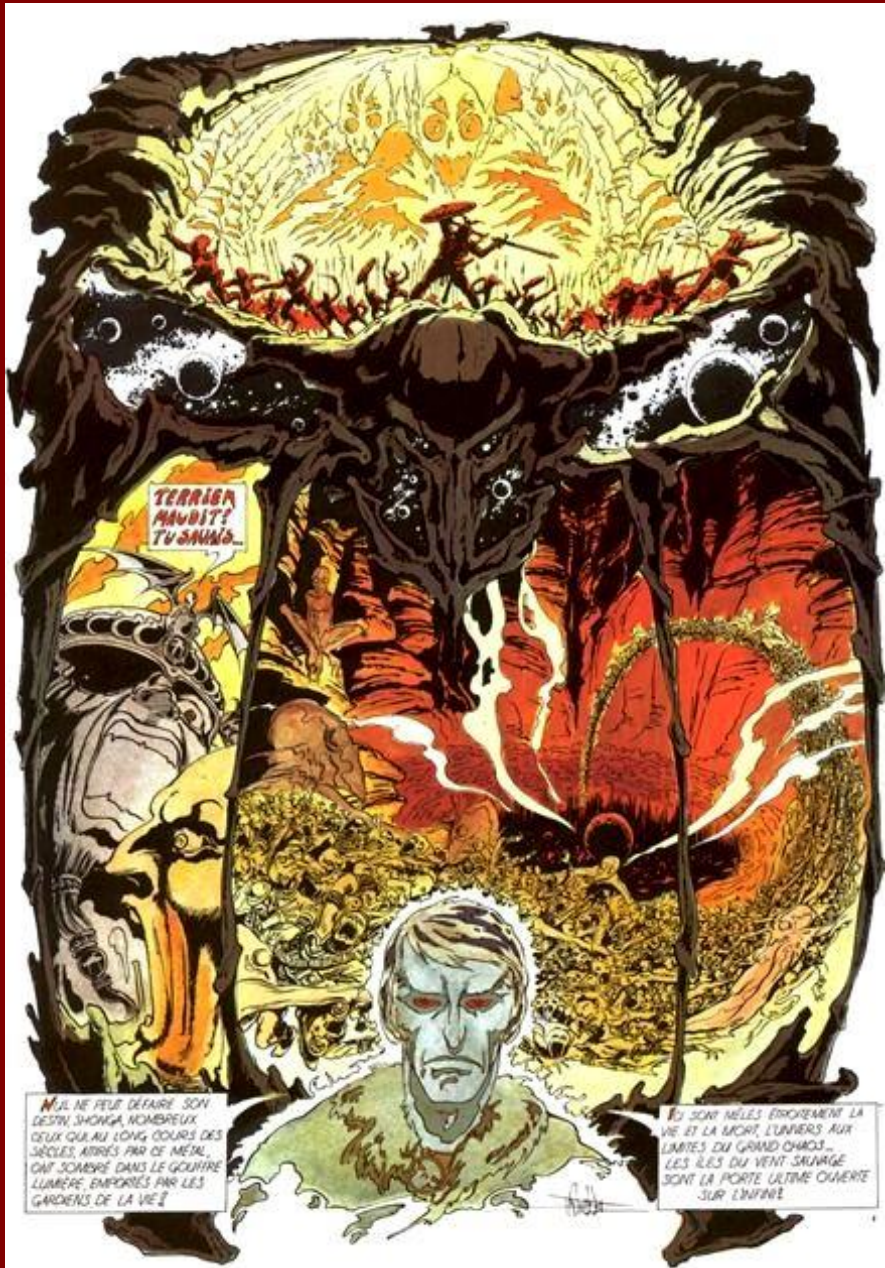

Philippe Druillet

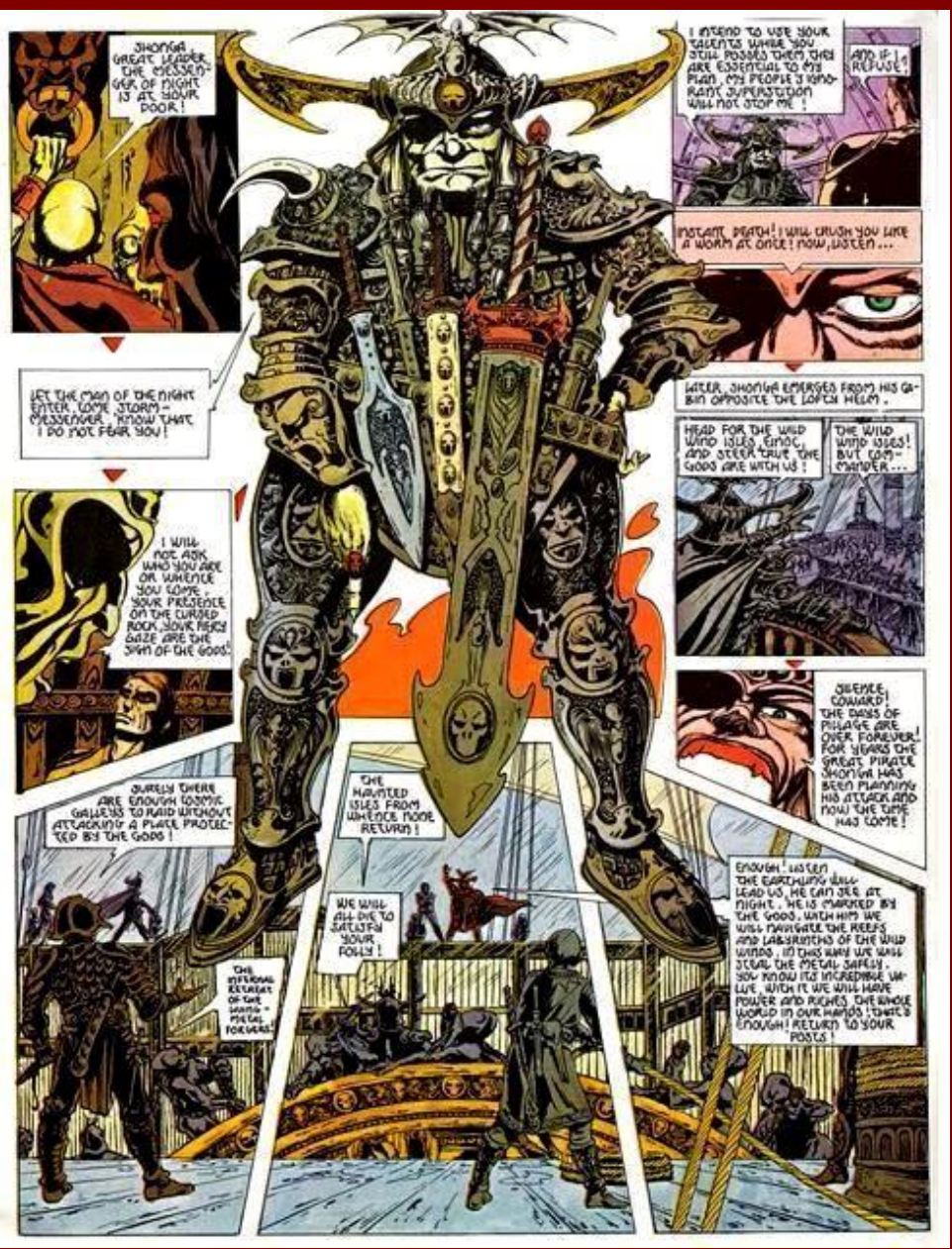

TERRIBLE MAUDITS TU SAURAS...

M'IL NE FEUT DÉFAIRE SON DESTIN, SHONGA, NOMBREUX CEUX QUI AU LONG COURS DES SIÈCLES, ATTIRÉS PAR DE MÉTAL, ONT SOMBÉ DANS LE GOÛTIERE LUMIÈRE, EMPORTÉS PAR LES GARDIENS DE LA VIE!

ET SONT NÉES ENTOURÉMENT LA VIE ET LA MORT, L'UNIVERS AUX LIMITES DU GRAND CHAOS... LES ÎLES DU VENT SAUVAGE SONT LA PORTE ULTIME OUVERTE SUR L'ENFER!

SHONGA GREAT LEADER THE MESSENGER OF NIGHT IS AT YOUR DOOR!

I INTEND TO USE YOUR TALENTS WHILE YOU STILL POSSESS THEM THE ARE ESSENTIAL TO MY PLAN, THE PEOPLE I HONORARY SUSPECTED YOU WILL NOT STOP ME!

AND IF I REFUSE!

INSTANT DEATH! I WILL CRUSH YOU LIKE A WORM AT ONCE! NOW LISTEN...

LET THE MAN OF THE NIGHT ENTER, LOOSE STORM-MESSENGER, KNOW THAT I DO NOT FEAR YOU!

LATER, SHONGA EMERGES FROM HIS CABIN OPPOSITE THE LARCH HELM.

HEAD FOR THE WILD WIND ISLES, AND STEER TRUE THE GODS ARE WITH US!

THE WILD WIND ISLES! BUT COM-PIANER...

I WILL NOT ASK WHO YOU ARE OR WHERE YOU COME - YOUR PRESENCE ON THE CURSED ROCK YOUR FIERCE GAZE ARE THE SIGN OF THE GODS!

QUEMPE! FORWARD! THE GODS OF PIRATE ARE OVER FOREVER! FOR YEARS THE GREAT PIRATE SHON'IT HAS BEEN PLANNING HIS ATTACK AND NOW THE TIME HAS COME!

SURELY THERE ARE ENOUGH TOWER GALLEYS TO RAID WITHOUT ATTACKING A PLACE PROTECTED BY THE GODS!

THE HAUNTED ISLES FROM WHENCE NOOE RETURN!

WE WILL ALL DIE TO DEFEND YOUR ROCK!

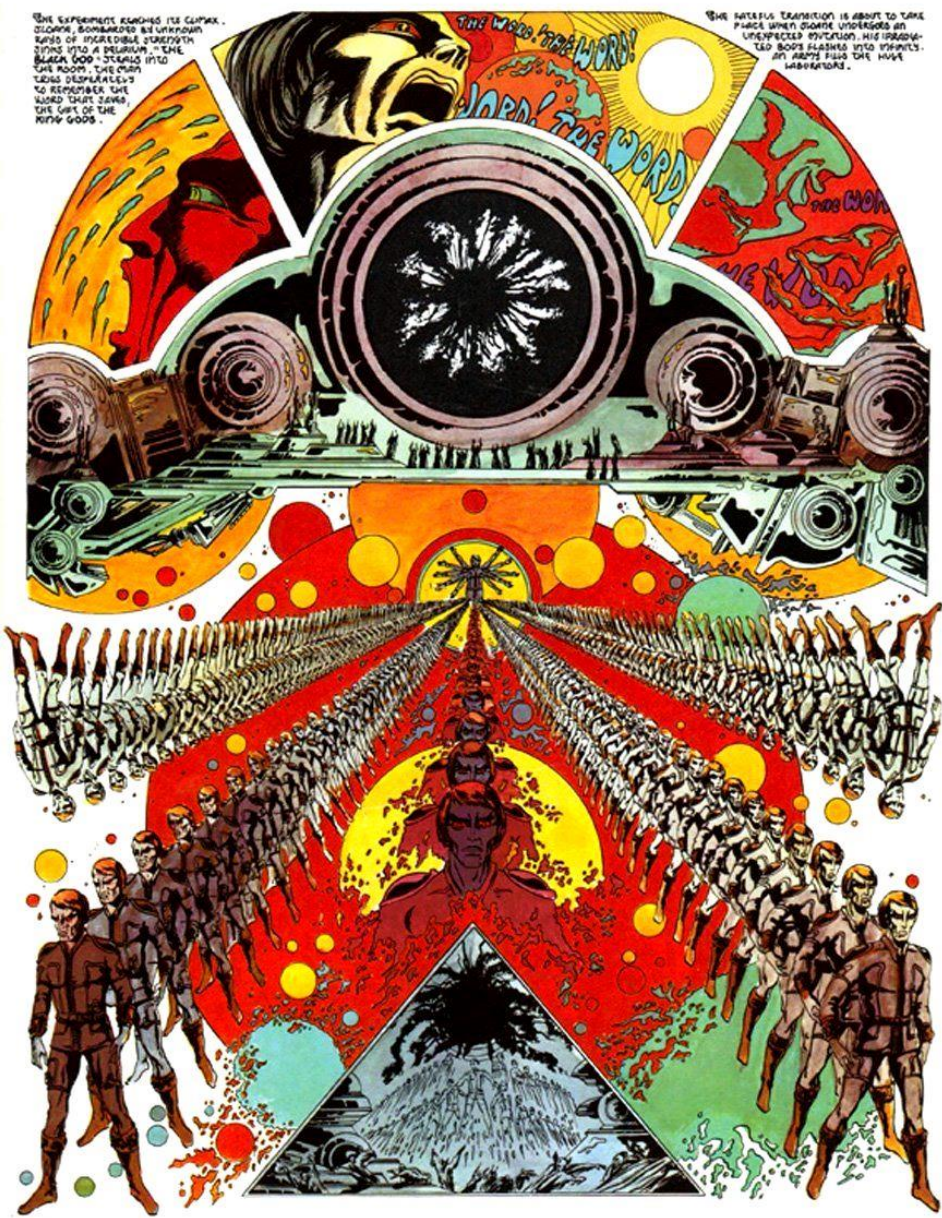
ENOUGH! HAS LEFT THE EARTHLY WINDS LEAD US, WE CAN SEE AT NIGHT, HE IS MARKED BY THE GODS, WITH HIS WE WILL NAVIGATE THE REEFS AND LABYRINTHS OF THE WILD WINDS, TO THIS WAY WE WILL FIND THE METAL SAFETY YOU KNOW ITS INCREDIBLE VALUE, WITH IT WE WILL HAVE POWER AND RICHES THE WHOLE WORLD IN OUR HANDS, THAT'S ENOUGH! RETURN TO YOUR POSTS!

THE NATIONAL REGENT OF THE ISLANDS - METAL FORGERS!

THE EXPERIMENT REACHED ITS CLIMAX. GLOAM, BOMBARDED BY UNKNOWN KINDS OF INCREDIBLE STRENGTH, FLEW INTO A PRISON. THE BLACK GOD - JERAMUS INTO THE ROOM. THE MAN WAS DESPERATELY TO REMEMBER THE WORD THAT SAID, THE GIFT OF THE KING GODS.

THE FATEFUL TRANSITION IS ABOUT TO TAKE PLACE WHEN SOME UNUSUAL AND UNEXPECTED OCCURRENCE AND UNEXPECTED BOYS FLASHED INTO VIEW. AN ADAPT TO THE NEXT MOMENTS.

THE WORD, THE WORD!
JORD, THE WORD
THE WORD

AT THE END OF WHAT COULD HAVE BEEN THE THIRD NIGHT, JIADDE. SUDDENLY THE UNIVERSE BURSTED INTO HIS CELL.

THE KING GODS

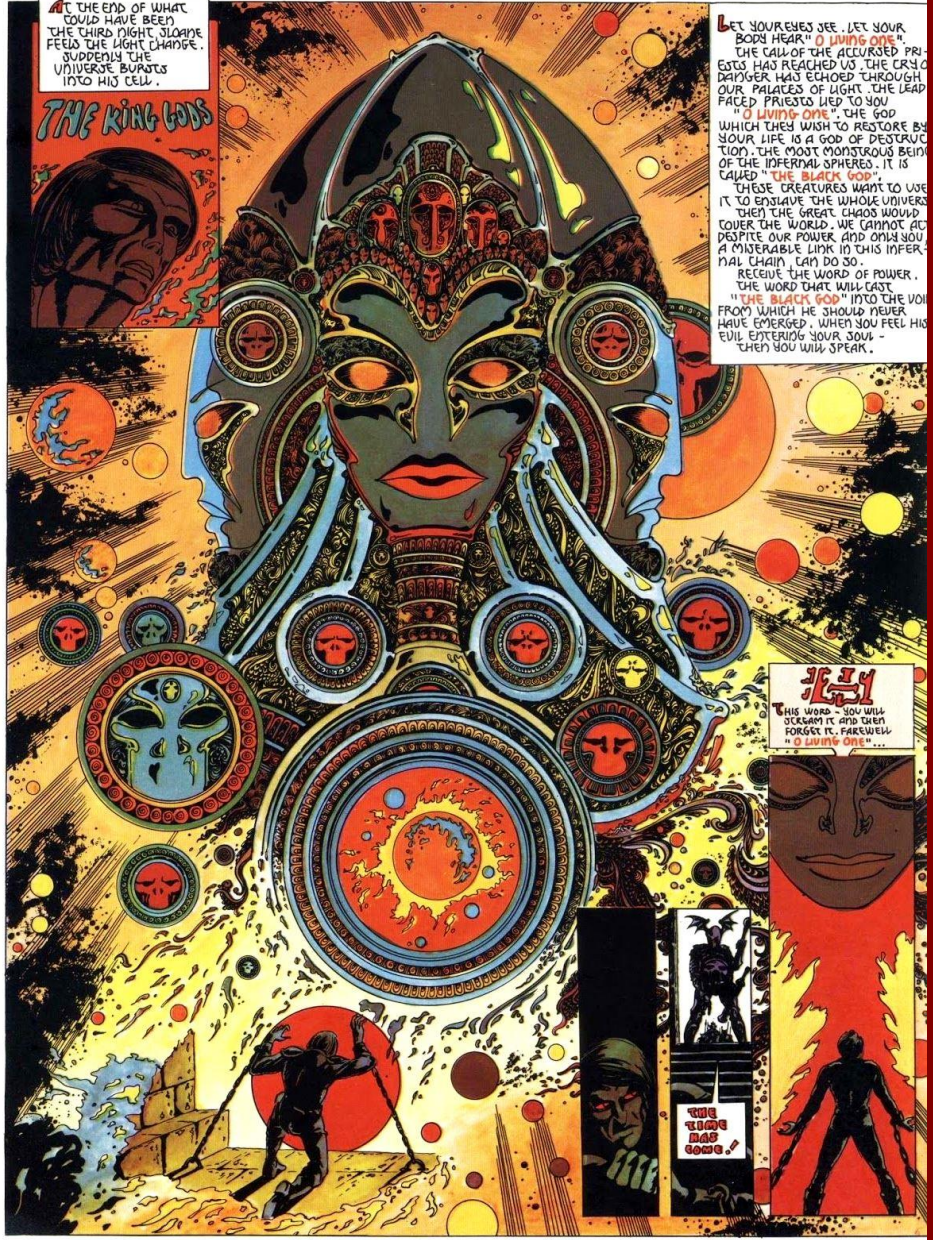

LET YOURSELF SEE. LET YOUR BOYS HEAR! DURING ONE OF THE CALLS OF THE ACCURSED PRIESTS HAS REACHED US THE CRY OF DANGER HAS ECHOED THROUGH OUR PALACES OF LIGHT. THE LEAD-FACED PRIESTS LED TO YOU TO LEAVE THE GOD WHICH THEY WISH TO RESTORE BY YOUR LIFE IS A GOD OF DESTRUCTION. THE MOST MONSTRIOUS BEING OF THE INFERIAL SPHERES. IT IS CALLED "THE BLACK GOD". THESE CREATURES WANT TO USE IT TO ENSLAVE THE WHOLE UNIVERSE. THEN THE GREAT CHAOS WOULD COVER THE WORLD. WE CANNOT ACCEPT OUR POWER AND ONLY YOU A MISERABLE LINK IN THIS INFERIAL CHAIN, CAN DO SO. REDEEM THE WORD OF POWER. THE WORD THAT WILL LAST "THE BLACK GOD" INTO THE VOID FROM WHICH HE SHOULD NEVER HAVE EMERGED. WHEN YOU FEEL HIS EVIL ENTERING YOUR SOUL - THEN YOU WILL SPEAK.

THIS WORD YOU MUST NOT FORGET IT. FAREWELL...
DURING ONE...

WE HAVE MET GODS.

Το έργο των **Moebius** και **Philippe Druillet** συνέβαλε ουσιαστικά στην καθιέρωση νέων αφηγηματικών τεχνικών στα κόμικς:

- Καθιέρωσαν την «αποσυμπίεση» της εικόνας από το κείμενο (*decomposition*).
- Ανέδειξαν τον υποσυνείδητο αυτοσχεδιασμό ως οργανικό κομμάτι της σύνθεσης μιας ιστορίας.
- Οπτικοποίησαν δυσνόητες φιλοσοφικές έννοιες και αναπαραστάσεις μέσα από σύνθετες στη δομή τους και φροντισμένες στην δημιουργία τους εικόνες.
- Δημιούργησαν και ανέπτυξαν φανταστικούς κόσμους που λειτουργούσαν έξω από τις αφηγηματικές και εικονογραφικές συμβάσεις της εποχής τους.

Το ***Metal Hurlant*** παρουσίασε και υποστήριξε εκδοτικά ποικίλα θεματικά και εικονογραφικά στυλ που κάλυπταν ολόκληρο το φάσμα του φανταστικού, από την επιστημονική φαντασία και το fantasy έως το σουρεαλιστικό χιούμορ, τον συμβολισμό και τον τρόμο. Το στοιχείο του ερωτισμού προωθήθηκε ως απενοχοποιημένο και οργανικό κομμάτι των συγκεκριμένων αφηγήσεων και δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην ποιότητα της εικονογράφησης. Τόσο το ***Metal Hurlant*** όσο και το ***Heavy Metal*** (η αμερικανική έκδοση του περιοδικού που συνεχίζεται μέχρι σήμερα) καθόρισαν σε σημαντικό βαθμό τις αναπαραστάσεις του φανταστικού τόσο στα κόμικς όσο και σε άλλα αφηγηματικά μέσα του σύγχρονου οπτικού πολιτισμού.

(A SUIVRE) 1

(A SUIVRE) 11

HERGÉ
LES VOIES
DE LA SAGESSE

(A SUIVRE) 45

LA BELETTE
LE NOUVEAU
GRAND RECIT DE
COMES

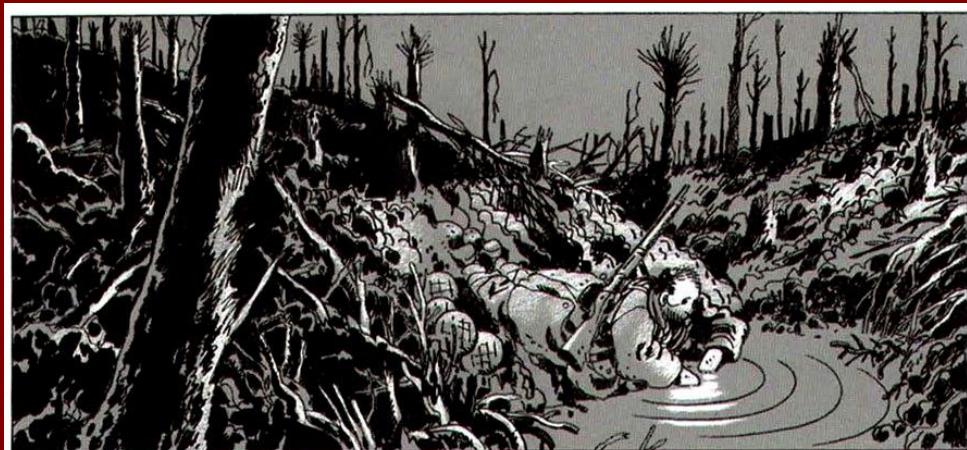
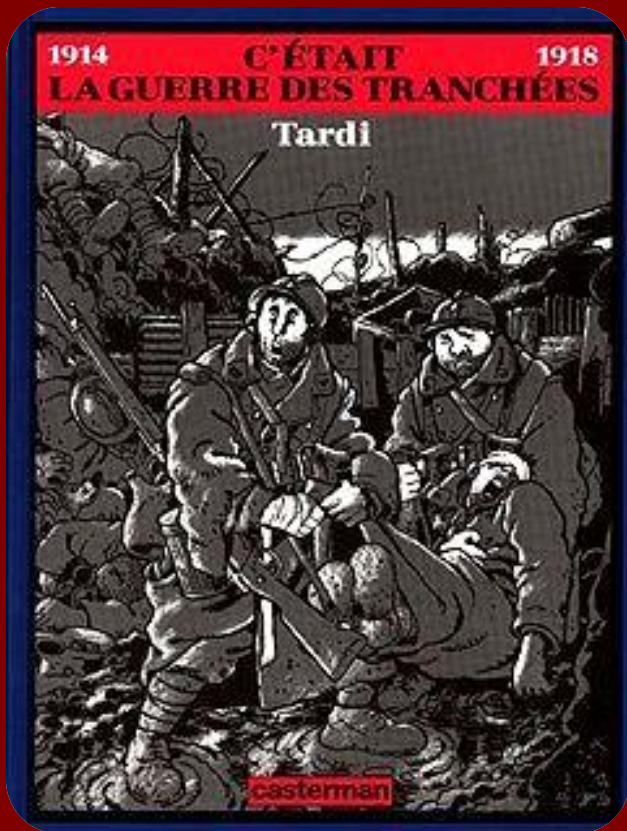
**UNE DESCENTE
AUX ENFERS**

1978-1997, 239 τεύχη

«Κυκλοφορώντας σε μηνιαία βάση, το *À Suivre* εστίασε στην παρουσίαση μεγάλων ιστοριών σε συνέχειες επιτρέποντας στους δημιουργούς να επεκτείνουν τις αφηγηματικές τους τεχνικές προς μια πιο μυθιστορηματική κατεύθυνση, μια κίνηση που απομακρύνονταν από τα- συχνά απείθαρχα- αφηγηματικά πειράματα των πρώτων ενήλικων γαλλικών κόμικς και κατευθύνονταν προς μια πιο δομημένη μορφή αφήγησης.

Το περιοδικό σύντομα ανταποκρίθηκε στις προσδοκίες και προσέλκυσε κορυφαίους δημιουργούς που προσέφεραν υψηλής ποιότητας κόμικς που απευθύνονταν σε ενηλίκους, χωρίς την έμφαση στο σεξ και τη βία που χαρακτήριζε περιοδικά όπως το *Metal Hurlant*, *L'Écho de Savanes* και *Fluide Glacial*».

Dan Mazur & Alexander Danner,
Comics: A Global History, 1968 to the Present, 2014

Jacques Tardi

März 1917.

Es gibt Typen, da ist man direkt froh, wenn sie verrecken... könnte nicht behaupten, dass ich dem auf der Trage 'ne Träne nachweine!

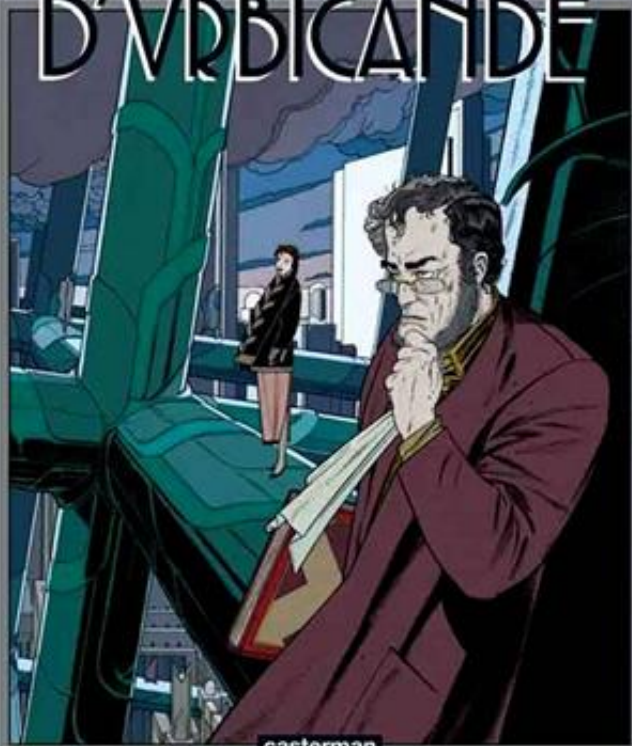
GASPARD wurde er genannt... hatte sich darauf verlegt, Ratten zu jagen wegen der Belohnung, Fünf Sous pro Schwanz. Uns verkaufte er miesen Fusel und schächerte rum.

Eines Nachts war der Unterstand überschwemmt worden und ein armer Schlucker starb. Er nicht.

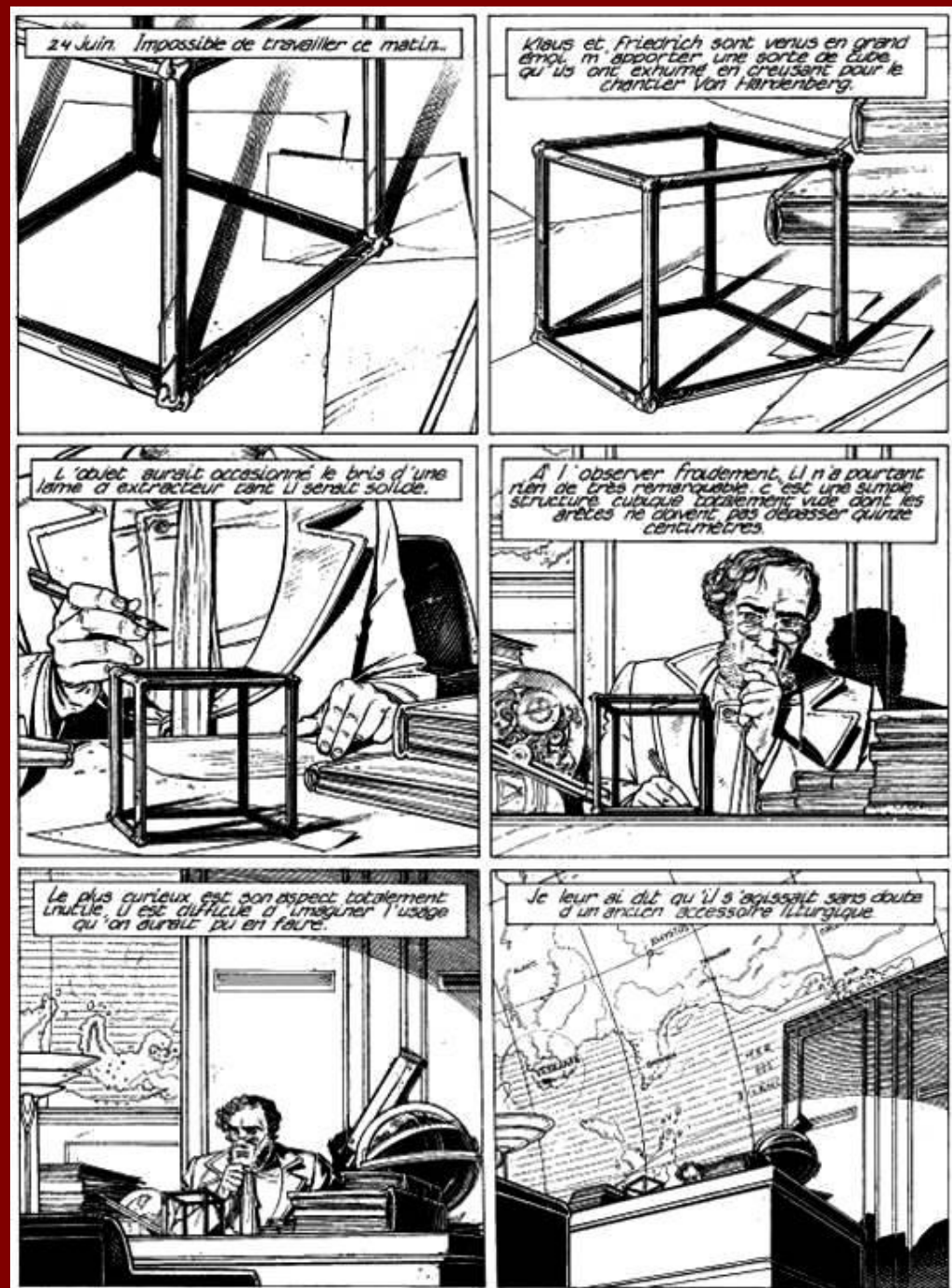
LES CITÉS OBSCURES
 SCHUITEN LA FIÈVRE D'URBICANDE PEETERS

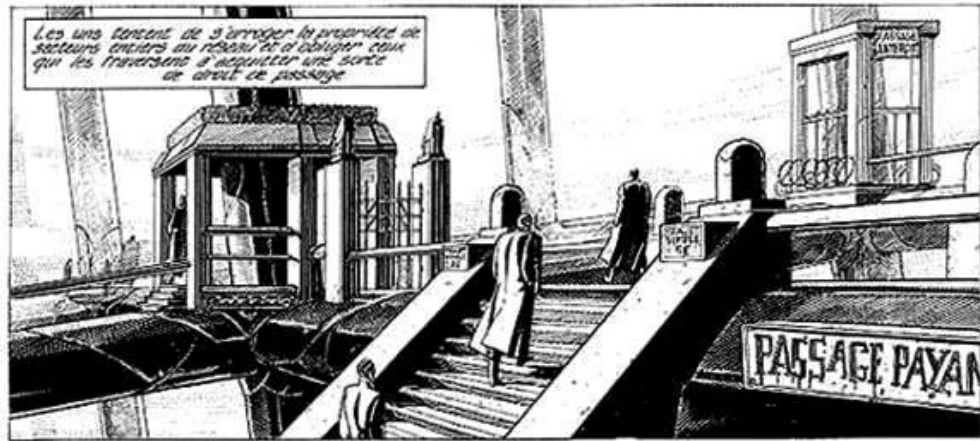
casterman

casterman

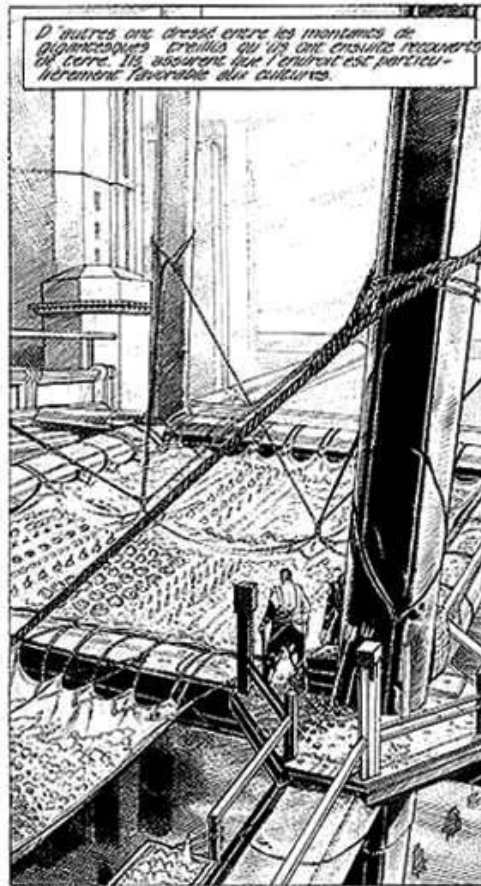
François Schuiten & Benoît Peeters

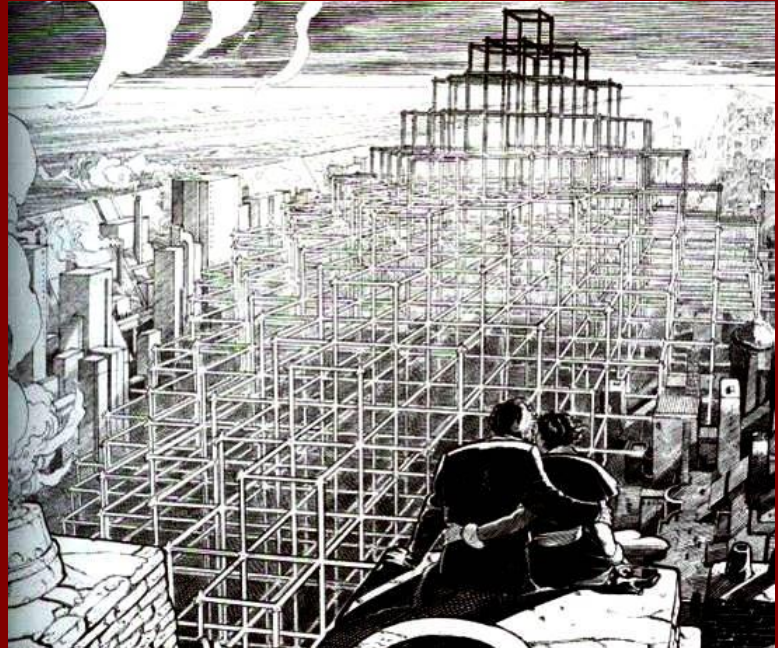
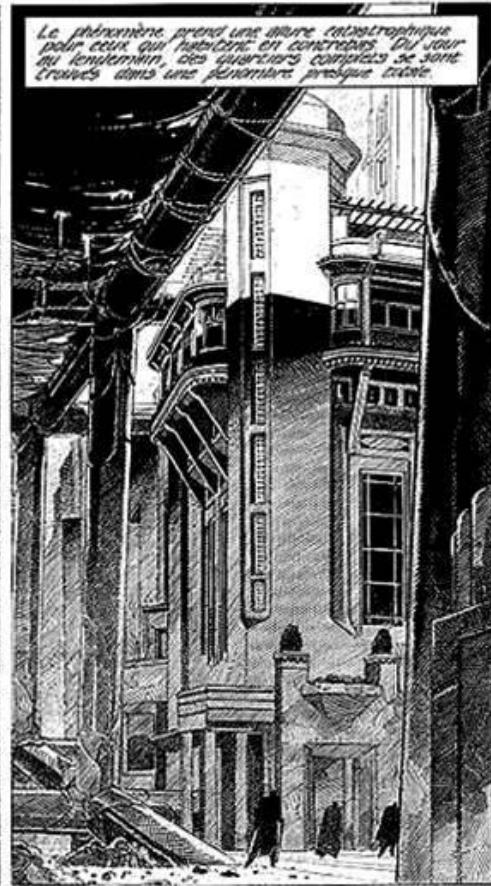
Les uns consent de s'arrêter la proximité de secteurs entiers au réseau et à obliger ceux qui les traversent à attendre une sorte de droit de passage

D'autres ont dressé entre les montants de gigantesques treillis qu'ils ont ensuite recouverts de terre. Ils assurent que l'endroit est particulièrement favorable aux cultures.

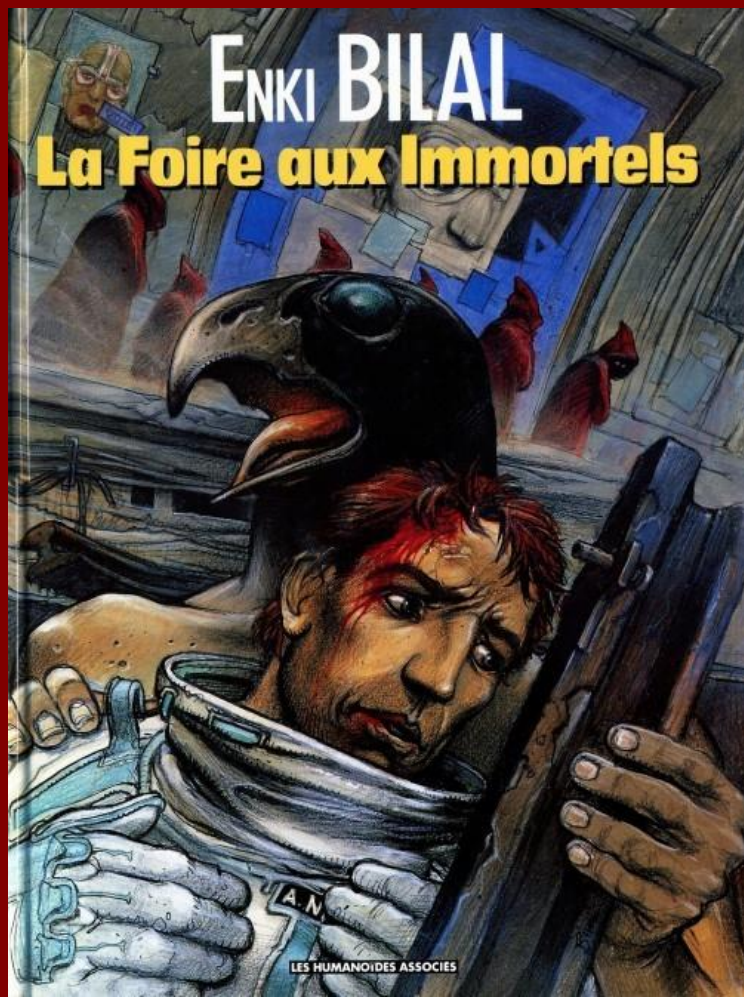

Le phénomène prend une allure catastrophique pour ceux qui habitent en concret. Du jour au lendemain, des quartiers complets se sont trouvés dans une pénombre presque totale.

Urbanisme, ce soir à l'aspect d'un champ de ruines

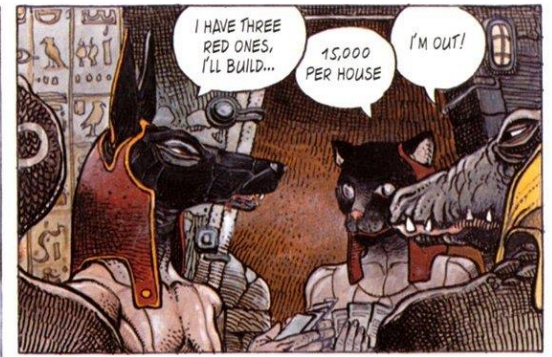

La Foire aux Immortels
Enki Bilal, 1980

ENKI BILAL

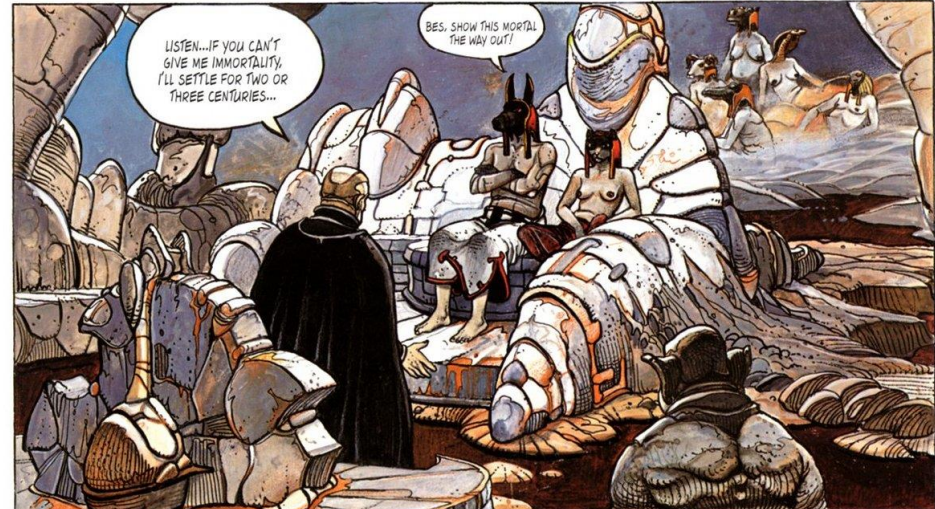
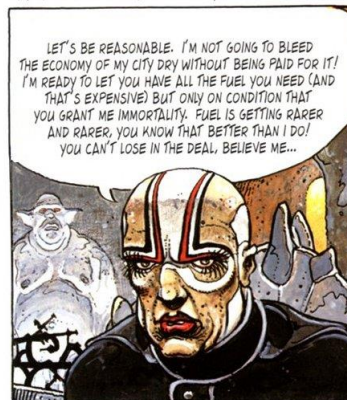
THE NIKOPOL TRILOGY

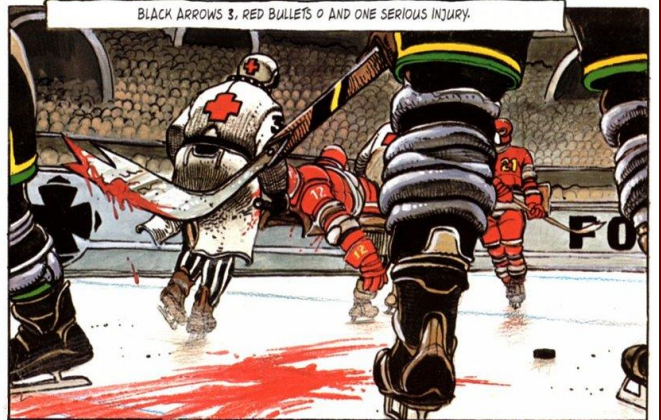
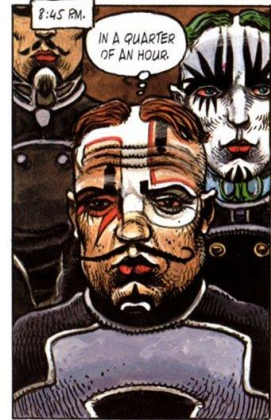
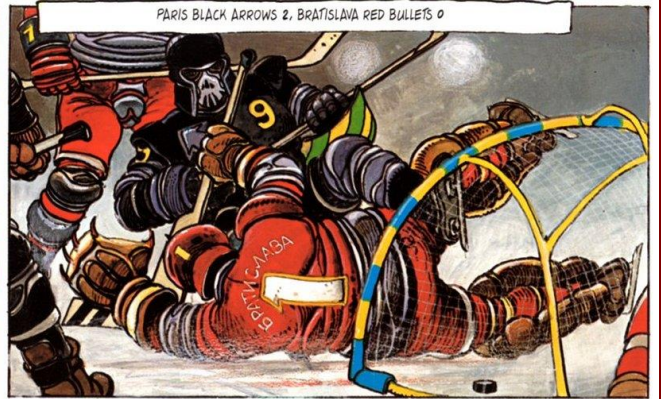
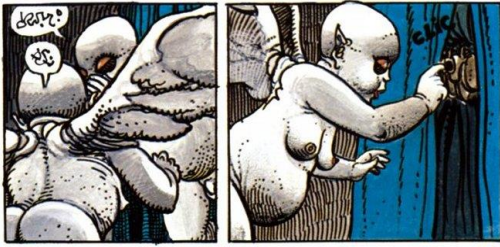
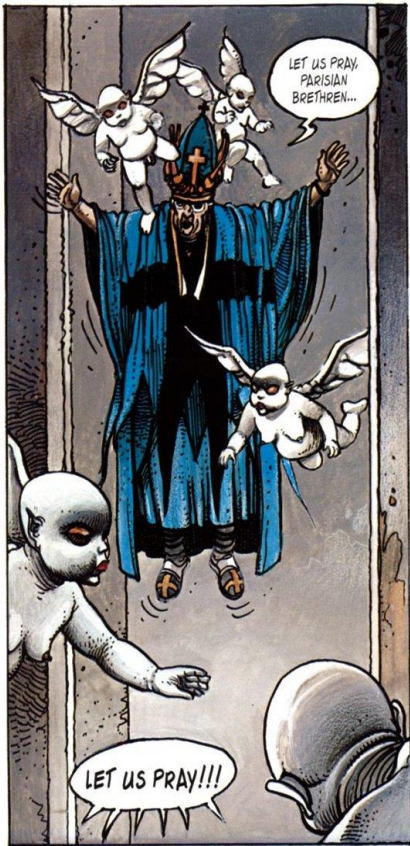
the carnival of immortals - the woman trap - equator cold

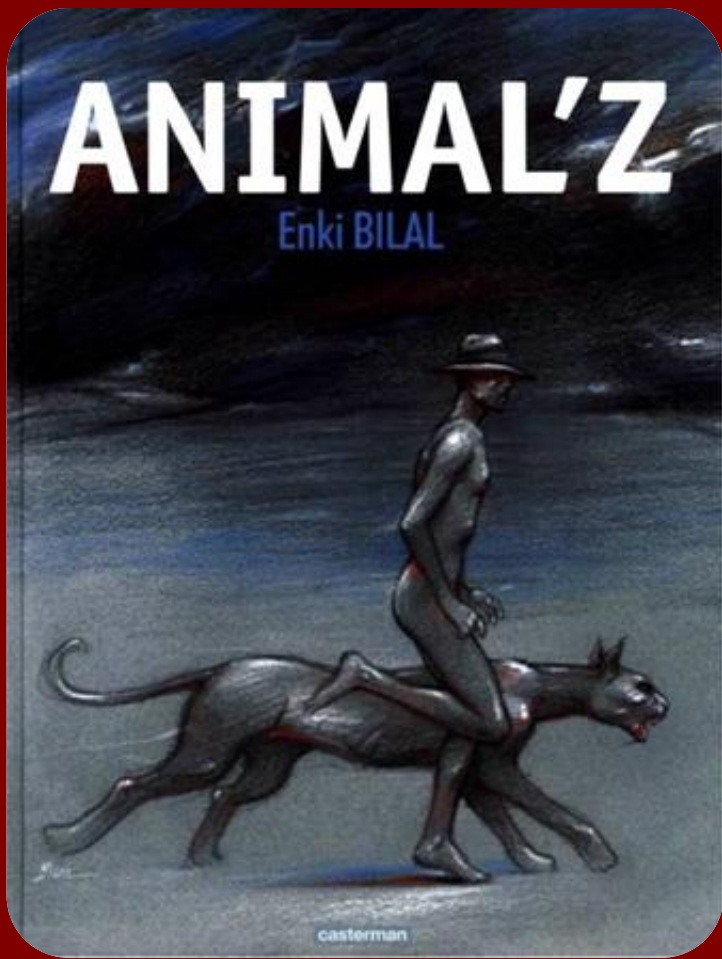

MEANWHILE... IN THE HEART OF THE PYRAMID... ABOVE THE ASTROPORT

Enki Bilal

Je confirme aussi : la sensation d'épuisement est totale. Totale mais fusionnelle...

... Comme si les deux corps se devaient de tout partager.

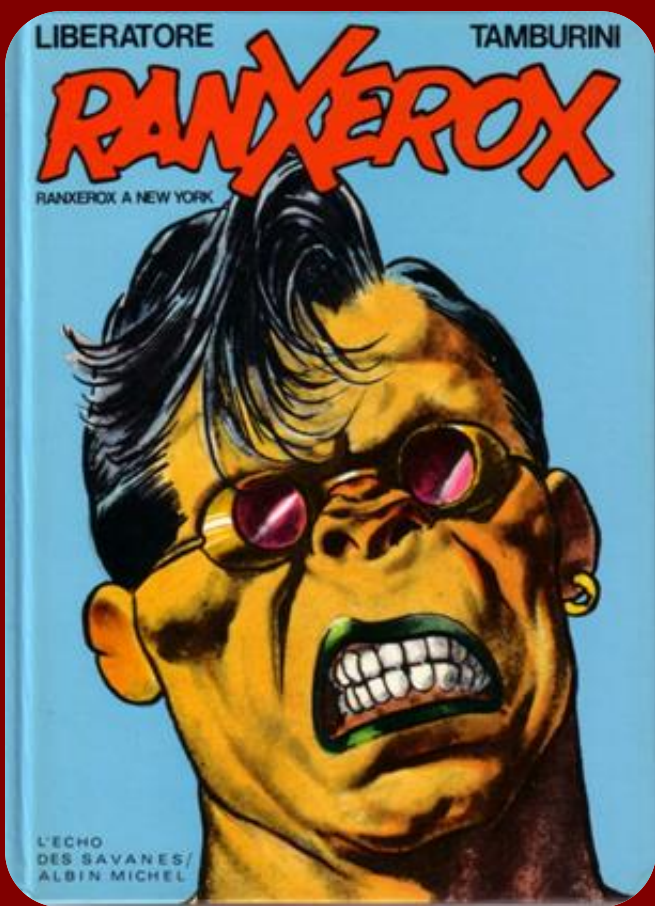
... ET CET OBSTACLE "IMPOSSIBLE À DÉFINIR", IL AVANCE OU PAS ?

PAS ASSURÉ
D'ÉLÉMENTS
POUR JUMPER

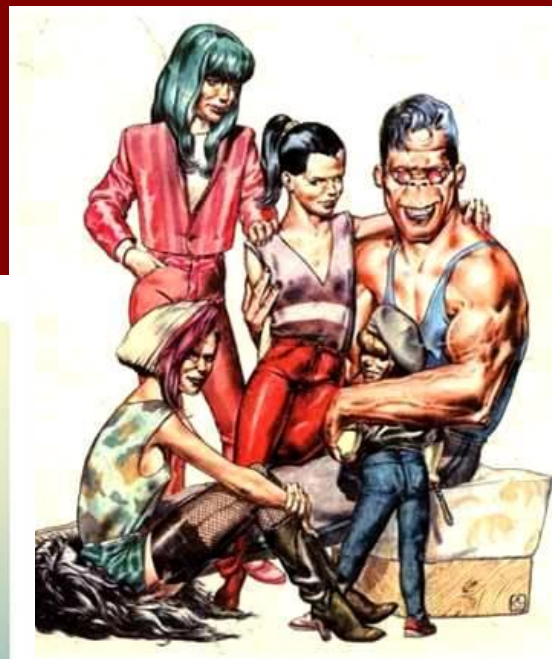
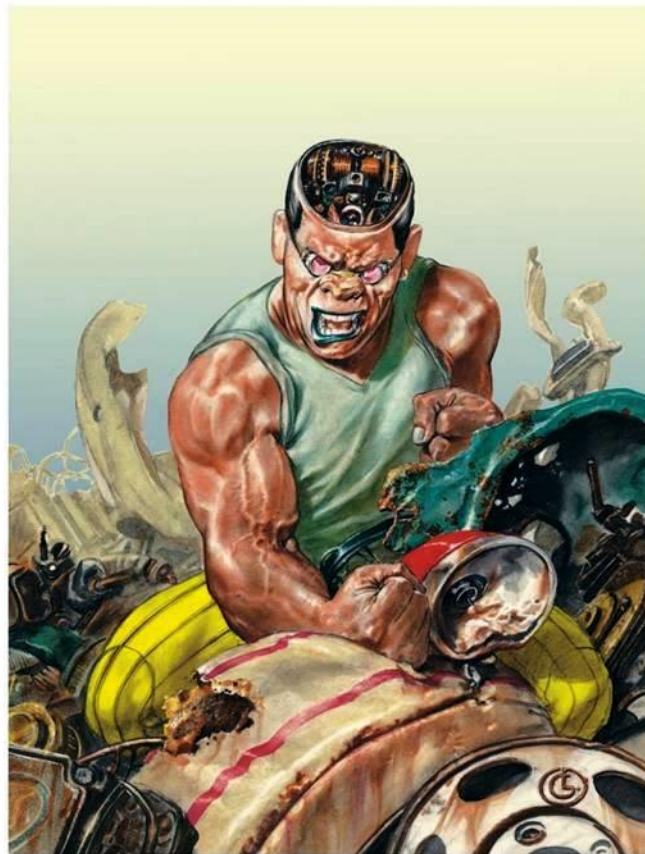
TU TE FOUS PAS UN PEU DE MA BARBALE, L'HIPPOCAMPE ? ... TU TE
PLANTES SUR LA MÊTELE SUR LA DÉROUTE DE L'EAU, LA SALINITE.
TU NE RICHONNAS PLUS LES BOPICLAS MARINIS ET J'EN PASSE...
TU VAS MÊME PAS REMARQUER QU'ON VIENT DE CROISER UNE
BALAINE... TU SERS À QUOI AUJ JUSTE ?

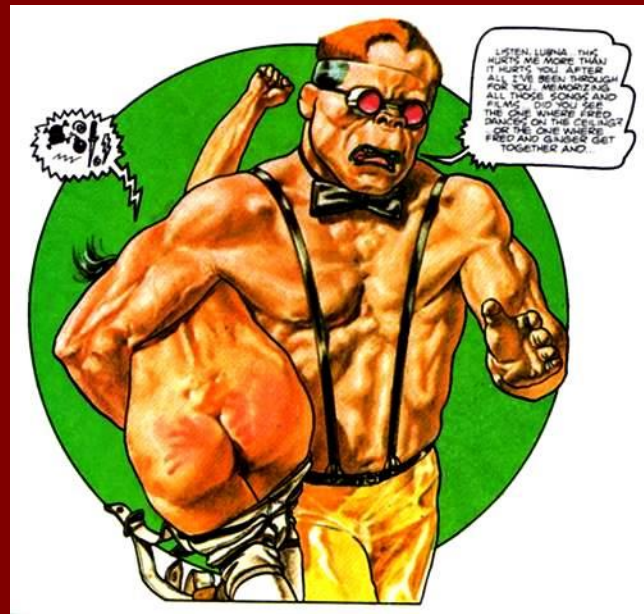
ALBIN MICHEL
DES SAVANES
L'ECHO

Stefano Tamburini
& Tanino Liberatore

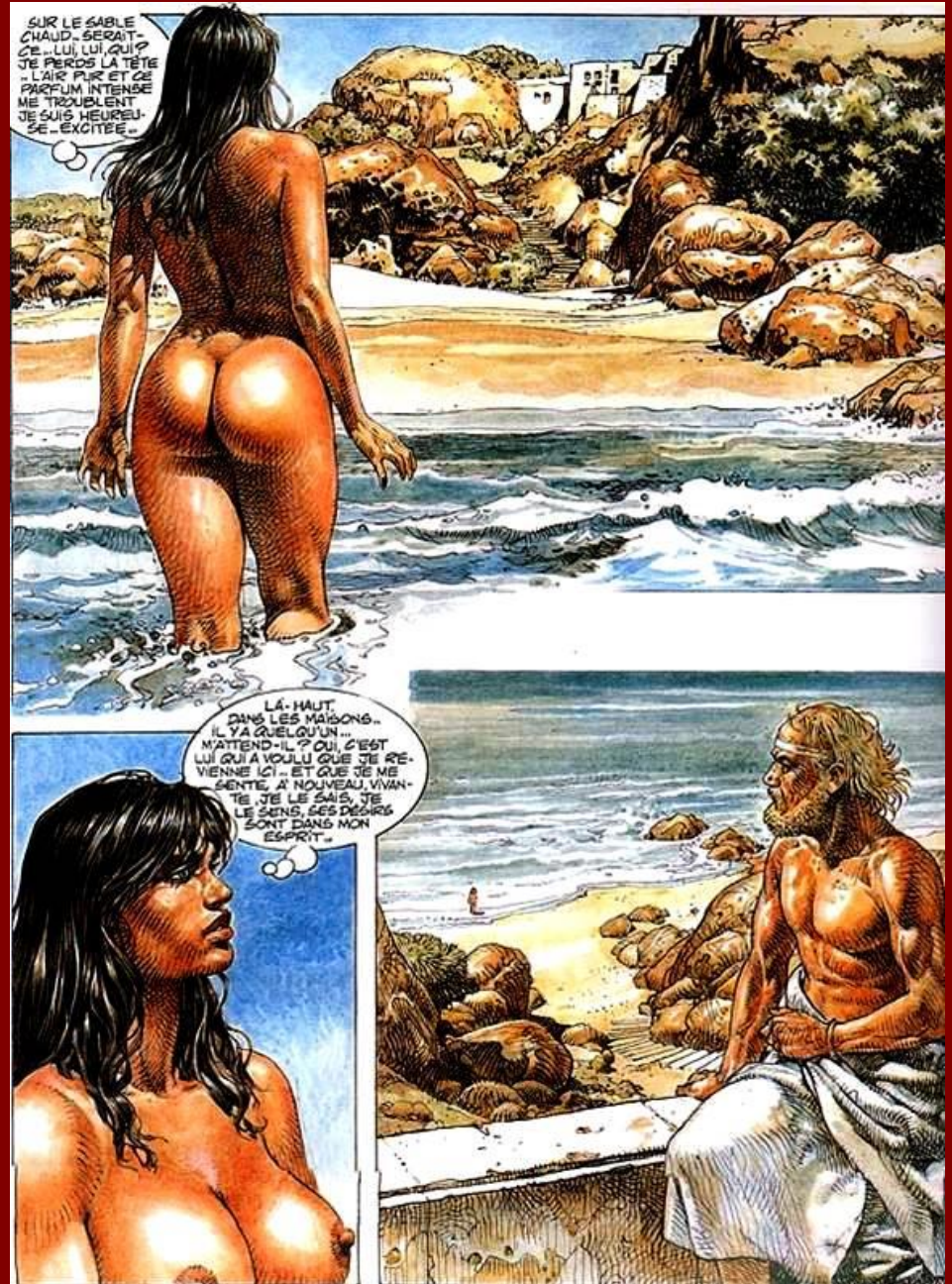
Morbus gravis

PAOLO ELEUTERI
SERPIERI

DRUUNA BAGHEERA

Paolo Eleuteri Serpieri

LAD OS GÅ
KOM NU,
SCHASTAR!

HU HA
HUN ER
FÆRDIG

SE! NOGET
BEVÆGER
SIG!

PAS PÅ
GALA!

HVOR
SÅNA
DENDE!

VÆK!
JEG VIL
OGSÅ SE
MED!

HVOR?

SH!

SKYND
DIG,
GALA!

GRRRRRR

AARRRH!

ARRGGHH!

NEJ!!
GALA!!
NEJJJ!

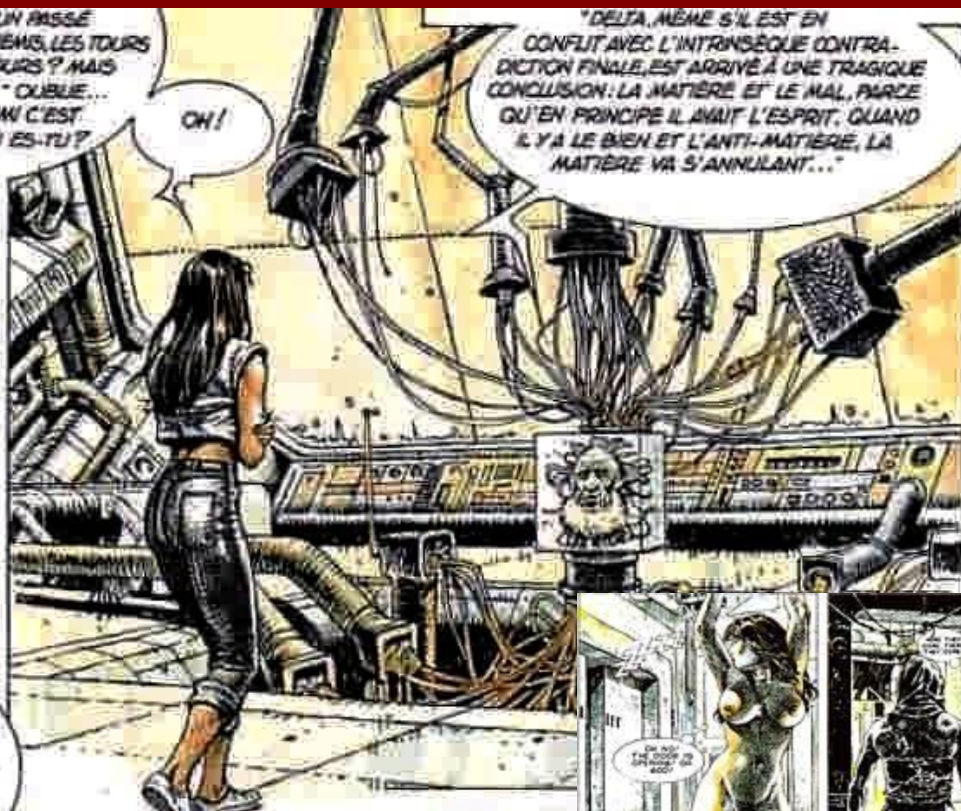

ARRGGHHHHH!

T'UN PASSE
NEMIS, LES TOURS
TOURS ? MAIS
... " OUBLE...
ENI C'EST
TU ES-TU ?

OH!

"DELTA, MÊME S'IL EST EN
CONFLIT AVEC L'INTRINSÈQUE CONTRA-
DICTION FINALE, EST ARRIVÉ À UNE TRAGIQUE
CONCLUSION : LA MATIÈRE ET LE MAL, PARCE
QU'EN PRINCIPE IL AVAIT L'ESPRIT. QUAND
IL Y A LE BIEN ET L'ANTI-MATIÈRE, LA
MATIÈRE VA S'ANNULER..."

DO NOT
TRY TO
RESIST.

THEY ARE
THE
GOOD
GUY'S
YOU
KNOW

THERE'S
TWO
OF
THEM
AND
THEY
ARE
THE
GOOD
GUY'S
YOU
KNOW

AMONG THESE
MONSTERS AND
THESE
TERRIBLE
MACHINES
THEY ARE
THE
GOOD
GUY'S

"BASTARD'S
BASTARD!"

DRUUNA!

OH DOC...
DOC IT'S REALLY
IMPORTANT... I HAVE TO
TALK TO YOU... I HAVE TO
... BUT I'M WOUNDED... AND
I CAN'T MOVE
ANYMORE!

YES... COME
ON... I'LL HELP YOU...
WE HAVE TO GET
AWAY FROM
HERE!

THERE'RE
MONSTERS EVERY
WHERE... AH!!
IT HURTS...

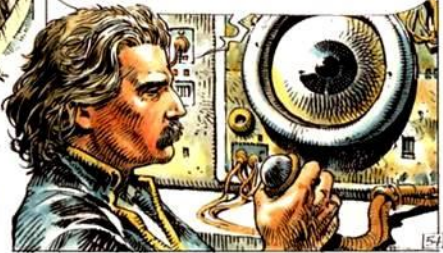
HANG IN
THERE... HOLD ON
FOR A LITTLE LONGER...
I'M GOING TO TAKE
YOU TO A SAFE PLACE
WHERE NO ONE
WILL HURT YOU
ANYMORE!

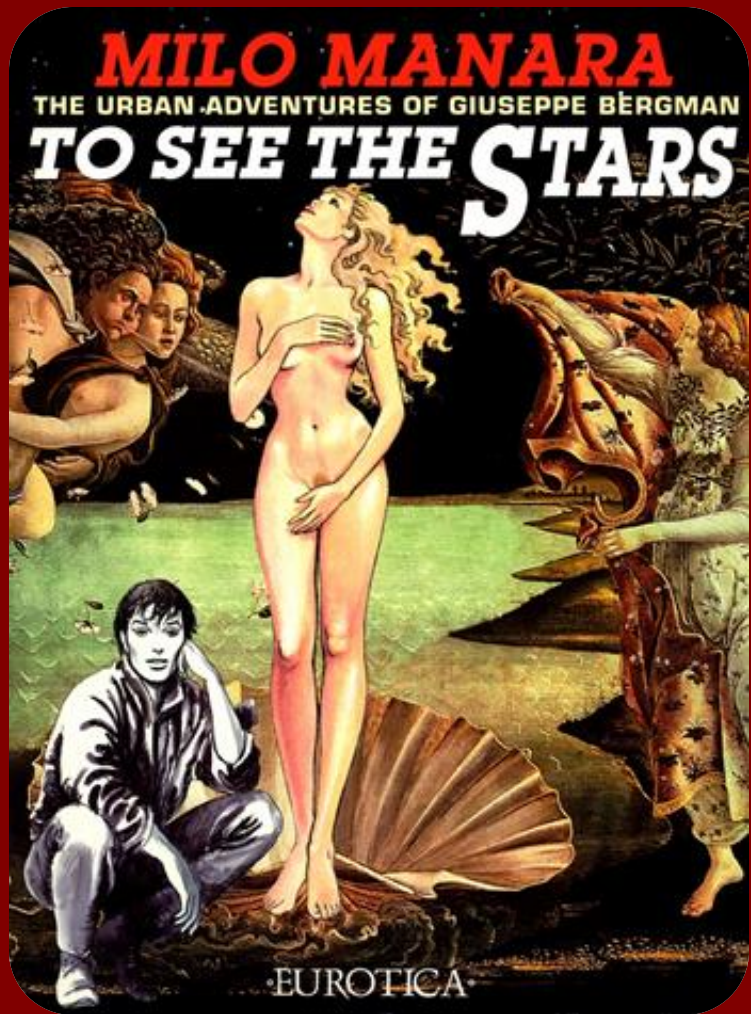
DOC, I HAVE TO TELL
YOU SO MANY THINGS... I
HAVE TO TALK TO YOU... ABOUT
A DREAM... THAT'S THE MOST
IMPORTANT THING... YES... MAYBE
THERE IS A CHANCE FOR US TO
GET OUT OF THIS HELL... ONLY
YOU, DOC, CAN UNDERSTAND...
I... I AM SO TIRED... I FEEL SO
WEAK... TAKE ME AWAY FROM
THOSE MONSTERS... AND
LET ME DIE... PLEASE.

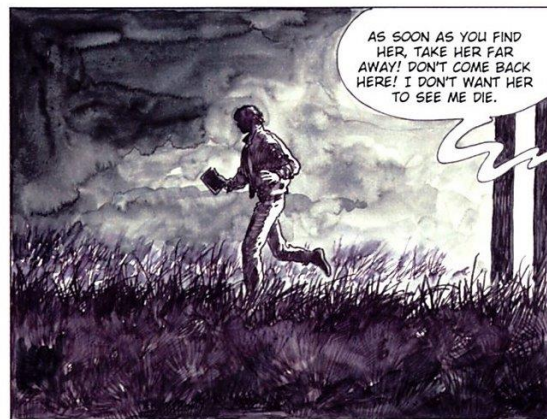
...HERE I AM... I'VE BEEN LOCKED UP HERE FOR SEVERAL
HOURS... AND I'VE LOST ALL SENSE OF TIME... I'M
TRYING TO COME UP WITH A SYNOPSIS OF THE
LATEST EVENTS... WHILE TRYING TO FIGURE OUT
THE CAUSES WHICH HAVE LED ME TO MAKE THIS
FINAL DECISION... TO UNDERTAKE WHAT MAY SEEM
LIKE A DESPERATE OR EVEN CRAZY COURSE OF
ACTION... BUT UP TO THIS POINT... EVERYTHING
THAT HAS HAPPENED TO ME HAS BEEN MADNESS... I
AM THE LAST LIVING HUMAN BEING ON THIS SHIP...
POISED AT THE EDGE OF THE UNIVERSE... AND I HAVE
TO MAKE THE DECISION MYSELF... YES... IT'S A
TERRIBLE RESPONSIBILITY... ONE LAST BURST OF
HUMAN ENERGY... THE ALTERNATIVE IS HORRIBLE TO
GIVE UP MEANS THE DEATH OF CONSCIOUSNESS
AND MEMORY!

Milo Manara

MANET'S LUNCHEON ON THE GRASS. THIS CRAZY WOMAN THINKS SHE'S THE NUDE!

STAY CALM! SHE MUST HAVE GONE TO A GARDEN...TO A PUBLIC PARK...I HAVE TO FIND HER RIGHT AWAY!

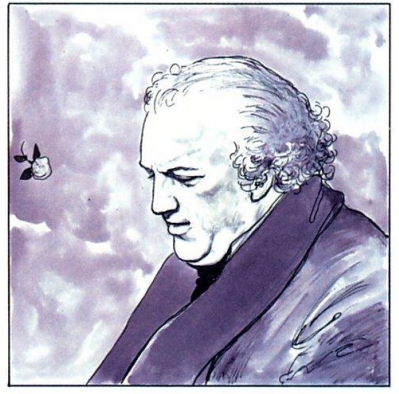
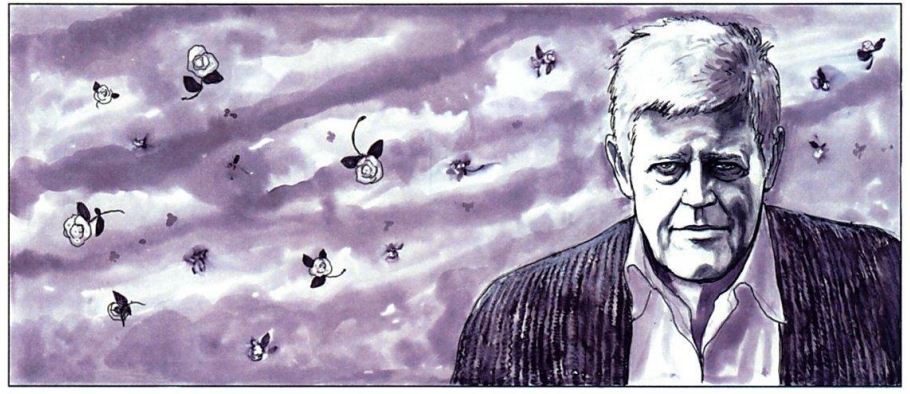
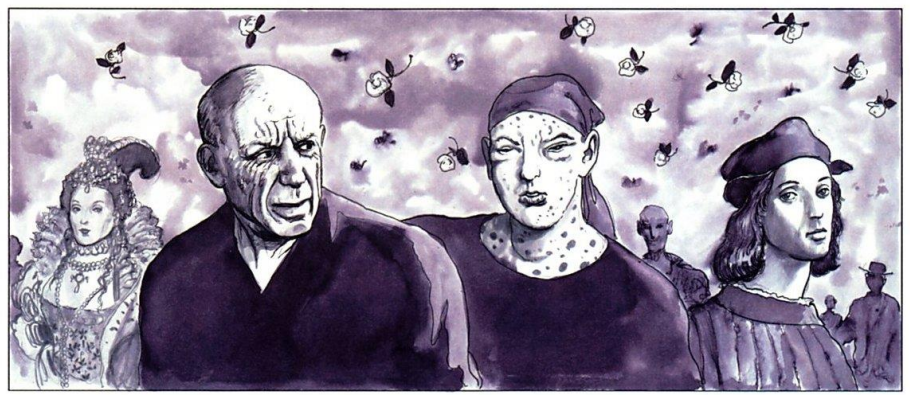

THERE YOU ARE AT LAST! YOU'RE COMPLETELY OUT OF YOUR MIND WALKING AROUND THE CITY BUTT-NAKED!

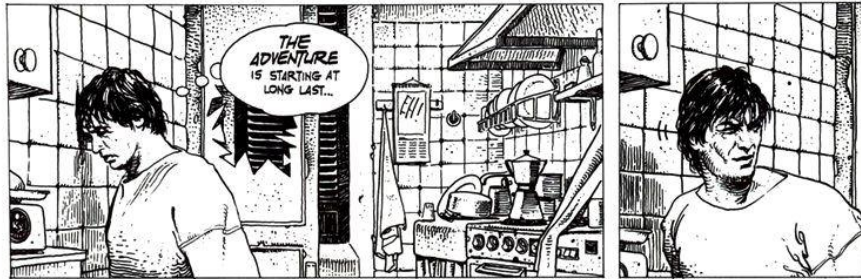

SO, MANET WAS CRAZY THEN, TOO. YOU SHOULD BE HAPPY INSTEAD. I FOUND THE CAT AND THE FOX. THEY'RE GOING TO TAKE ME TO PINOCCHIO'S.

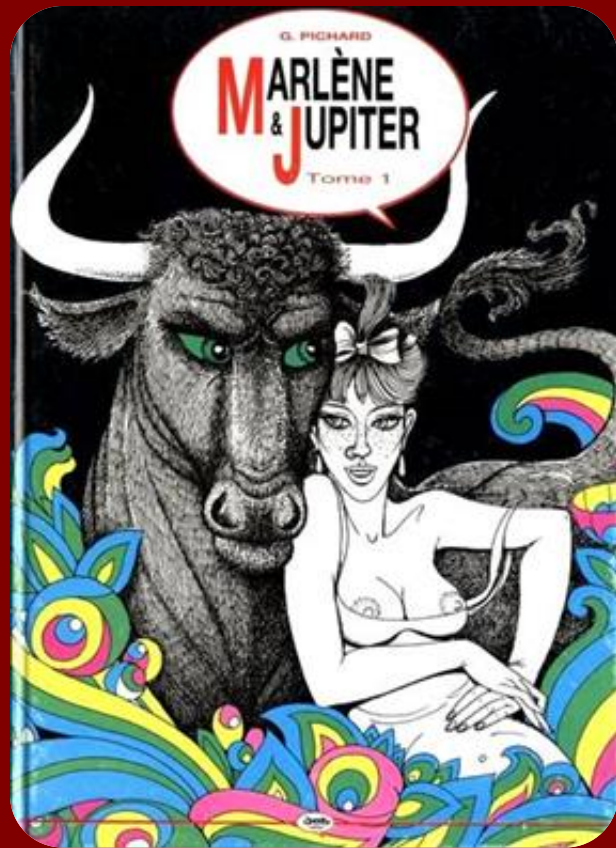
GET DRESSED, GAL. AND LET'S GET GOING. LEAVE THOSE TWO TO ME.

George Pichard

LÉGÈRE COMME UN CABRI, ELLE S'ELANÇA DANS LA VOITURE ET LA BANDE JOYEUSE S'EN ALLA ON NE SAIT OÙ...

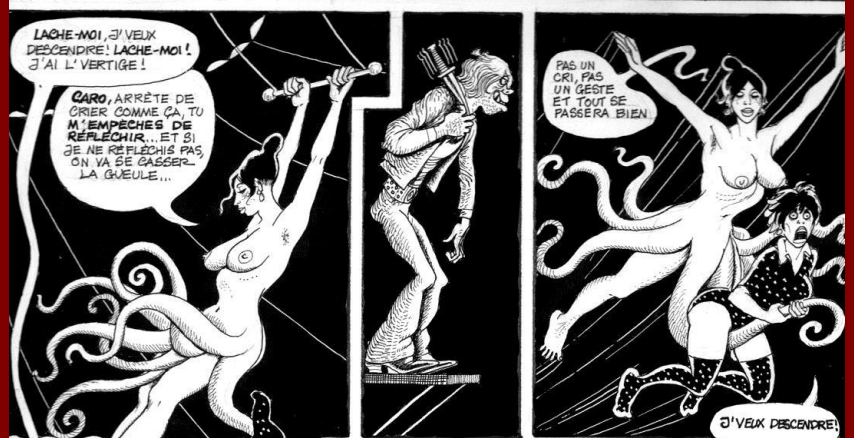
LILLAS PASTIA ÉTAIT UN VIEUX MARCHAND DE FRI-
TURE BOHÉMIEN, NOIR COMME
UN MAURE, ET CHEZ QUI
BEAUCOUP DE BOURGEOIS

VENAIENT MANGER DU
POISSON FRIT SURTOUT
DEPUIS QUE CARMEN Y
AVAIT PRIS SES
QUARTIERS...

AH ! MON DIEU MON DIEU
QU'EST-CE QUI M'ARRIVE ?

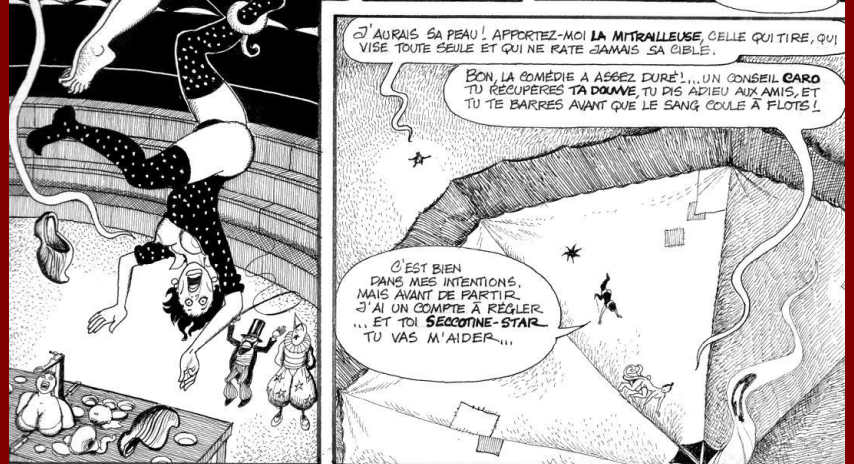

LACHE-MOI, J'VEUX
DESCENDRE ! LACHE-MOI !
J'AI L'VERTIGE !

CARO, ARRÊTE DE
CRIER COMME ÇA, TU
M'EMPECHES DE
REFLECTER... ET SI
JE NE REFLECTE PAS,
ON VA SE GASSER...
LA GUEULE...

PAS UN
CRI, PAS
UN GESTE
ET TOUT SE
PASSERA BIEN

J'VEUX DESCENDRE !

J'AURAIS SA PEAU ! APPORTEZ-MOI LA MITRAILLEUSE, CELLE QUI TIRE, QUI
VISE TOUTE SEULE ET QUI NE RATE JAMAIS SA CIBLE.

BON, LA COMÉDIE A ASSEZ DURÉ !... UN CONSEIL CARO
TU RECUPERES TA DOUVE, TU DIS ADIEU AUX AMIS, ET
TU TE BARRES AVANT QUE LE SANG COULE À FLOTS !

C'EST BIEN
DANS MES INTENTIONS,
MAIS AVANT DE PARTIR...
J'AI UN COMPTE À RÉGLER...
... ET TOI SECCOTINE-STAR...
TU VAS M'AIDER...

Alex Varenne

STRABISME

Κατά την δεκαετία του 1970, ευρωπαίοι δημιουργοί επιστρέφουν στη χρήση της «καθαρής γραμμής» η οποία είχε απορριφθεί από τους δημιουργούς των underground κόμικς.

«Αυτή η αναγέννηση βασίζεται στην αντίληψη ότι η *καθαρή γραμμή* είχε μια θεμελιώδη ιδεολογική βάση. Ακριβής, γραμμική, δίχως σκιάσεις, με την απόλυτη καθαρότητα της έκθεσης του θέματος, υποστήριξε μια μεθοδική και αισιόδοξη αντίληψη του κόσμου που εμφυσούσε στους νεαρούς αναγνώστες πολιτισμικές αξίες όπως ο σεβασμός στις αρχές και η εμπιστοσύνη στους θεσμούς. Η εφαρμογή των σχεδιαστικών και αφηγηματικών κανόνων της *καθαρής γραμμής* σε σκοτεινές, παράλογες ή αντιεξουσιαστικές αφηγήσεις, όπως έκανε ο Swarte και όσοι επηρεάστηκαν από αυτόν, δημιούργησε ένα ισχυρό μετά-σχόλιο.

Η *καθαρή γραμμή* αποτέλεσε ένα εγκώμιο στην σύγχρονη τεχνολογία και αισθητική συνδέοντας τα *bandes dessinées* με την μεταπολεμική εμπιστοσύνη στον μέλλον και την τεχνολογική πρόοδο. Για τον Swarte αυτή η αισθητική γίνεται μια ειρωνική και νοσταλγική φαντασίωση, το όνειρο ενός λαμπυρίζοντα ρετροφουτουρισμού που δεν μπορούμε πλέον να αναμένουμε να υλοποιηθεί»

Dan Mazur & Alexander Danner,
Comics: A Global History, 1968 to the Present, 2014

JOJO DE POJO

UNE CHANCE SUR CENT MILLE

CHRIST ALMIGHTY! JUST LOOK AT THIS TAX BILL! I MADE TOO MUCH MONEY THIS YEAR. WHAT TO DO?!

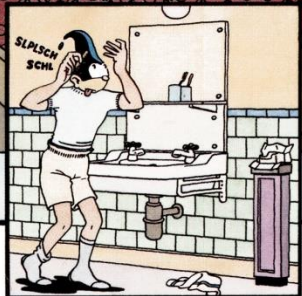
100% JOJO SWARTE

UUUHH?

YAAWNN

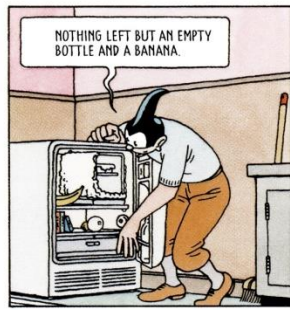

SPLASCH SCHL

ZIPPP

(*) ONE CHANCE IN ONE HUNDRED THOUSAND

NOTHING LEFT BUT AN EMPTY BOTTLE AND A BANANA.

SOME BREAKFAST.

I SUPPOSE I NEED TO HEAD OUT AND GET SOMETHING TO EAT.

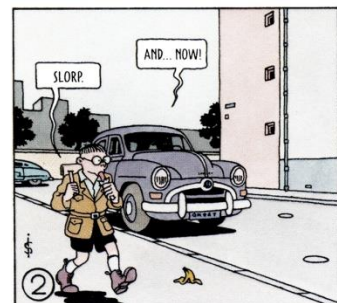
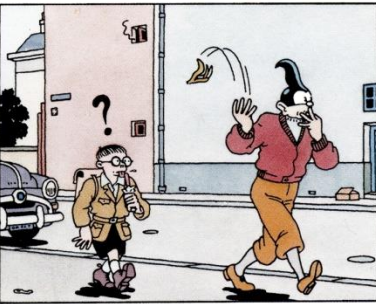
THERE. THE ONE WITH THE WHITE COLLAR.

I'LL PULL UP ALONGSIDE THE KID...

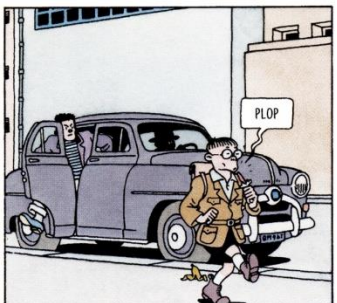

YOU JUMP OUT OF THE CAR AND GRAB THE BRAT.

SLOPP.

AND... NOW!

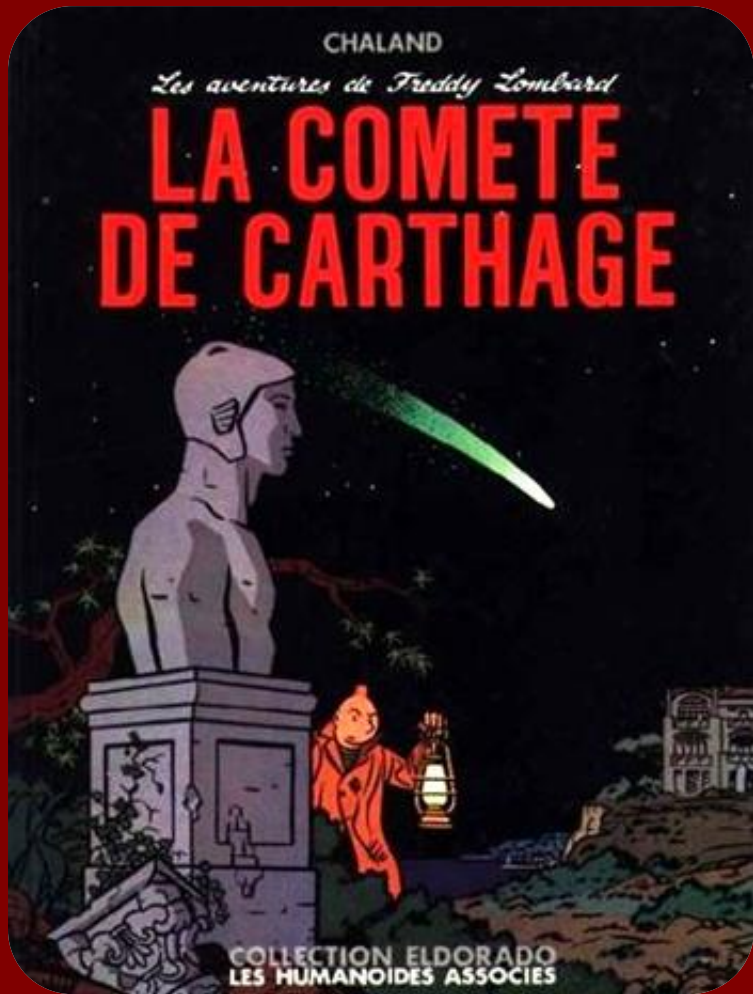

PLOP

LEMME GET MY HANDS ON YOU...

Joost Swarte

Yves Chaland

FLY ME TO THE MOON, LET ME...

...NAGYE REGIME TO CRACK, RUSSIAN TANKS HAVE...

WHO KNOWS WHAT EVIL LURKS IN...

I'M HUNGRY! WHERE'S ALAKY?

HER FATHER CAME TO GET HER. HE TOOK HER AND HER PRECIOUS BAG.

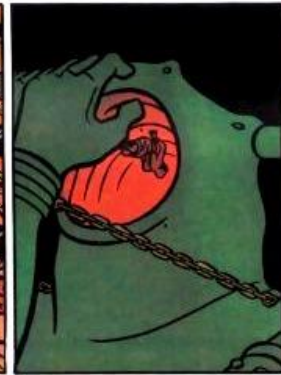
DING-DING...

HER FATHER? HOW CAN THAT BE?

THAT GIRL WAS SICK WITH FEAR...

BZZZ! TOO BAD FOR OUR FIRST CONTESTANT!

CES SIMAGRES SONT BARBARES. MOLOCH SE DÉINTÉRESSE DU SORT DE CARTHAGE. DEMAIN, À L'AUBE, LES MERCENAIRES DONNERONT L'ULTIME ASSAUT. TOI SEULE, SALAMMBO, GRANDE PRIÈTRESSE DE TANIT, TU PEUX SAUVER LA VILLE DE SA DESTRUCTION.

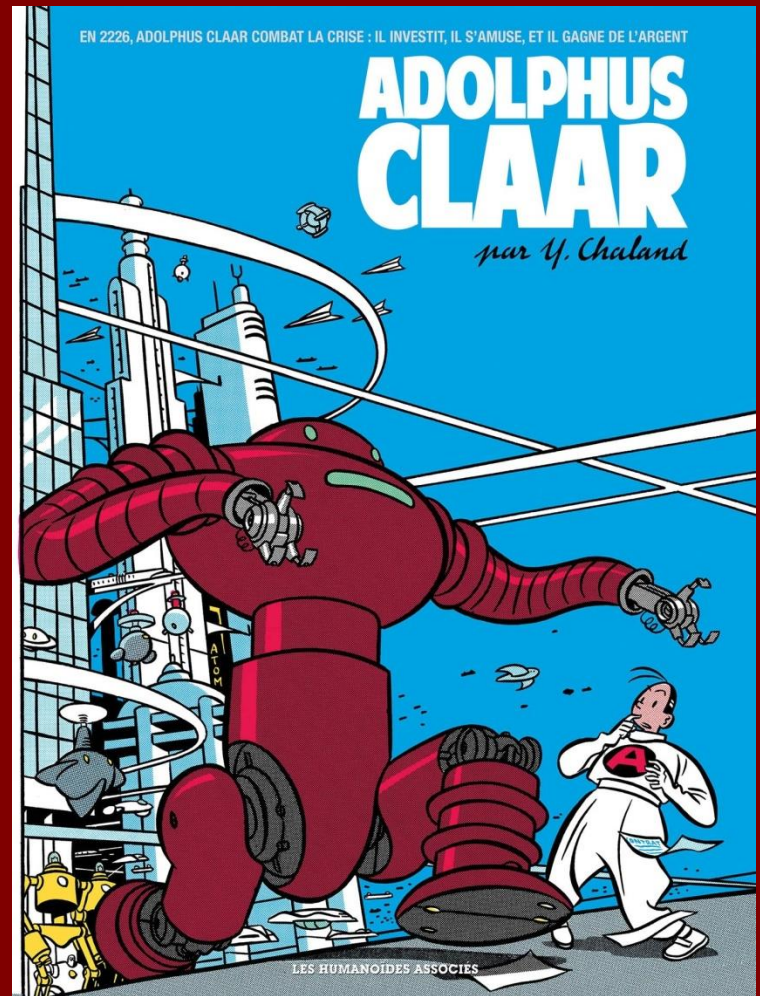
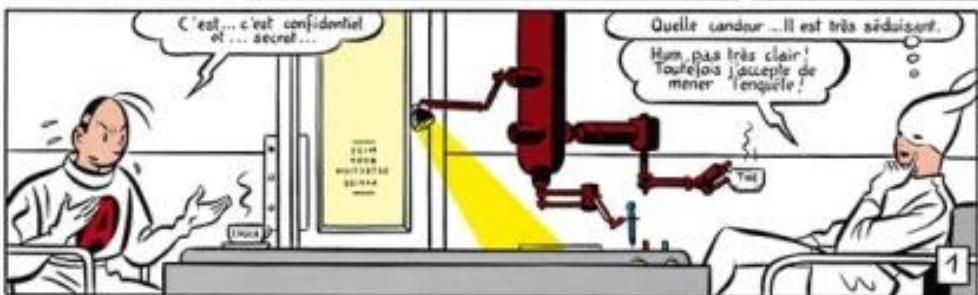
J'IRAI VOIR LE ROI DES MERCENAIRES, CETTE NUIT.

TRIPLE SIX / HI! HI! HI!

PAR MINERVE! L'ÉTOILE PORTE CHANCE À CE MAUDIT NUMIDE!

RÉJOUE, FREDDUS.

Adolphus Claar
Yves Chaland, 1983

Jacques de Loustal

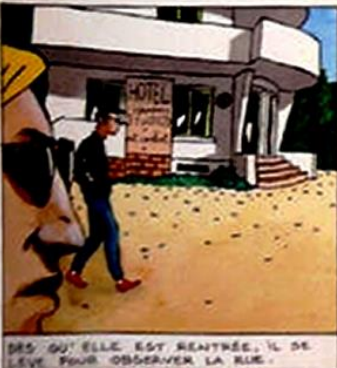
JE N'AI PAS ESSAYÉ DE M'OUVRIR LES VEINES, RIEN. J'AI ATTENDU UNE SEMAINE, ET PUIS J'AI ANNONCÉ À BORIS QUE J'ALLAIS AVOIR UN ENFANT DE LUI.

LE SOUL EST REVERD, PLUS PÂLE DE L'AUTRE CÔTÉ DE LA PROMENADE LA MER, BAILLE COMME DE LA SOIE. PAULINE S'APPROCHE DU PETIT BALCON - ENCORE UN AUTRE HÔTEL - ET AJOUTE: "ET PEUT-ÊTRE BIEN QUE C'ÉTAIT VRAI, APRÈS TOUT"

ELLE SUIT LA RÉACTION DE BARNEY, MAIS IL NE BOUGE PAS: SA POUTRINE SE SOULÈVE DOUCEMENT, ENTRE SES LUNETTES ET SON VISAGE, DANS LE TROU D'OMBRE, ON DEVINE SES YEUX CLOS. MAIS PAULINE NE SÉRAIT PAS SURPRISE DU TOUT S'IL TOURNAIT LA TÊTE VERS ELLE ET DEMANDAIT: "QUEL ENFANT?"

DÈS QU'ELLE EST REENTRÉE, IL DE LEVE POUR OBSERVER LA RUE.

BARNEY EST LÀ! ELLE LÈVE LA TÊTE ET SON SOURIRE VACILLE. QUOI? ELLE EST SI EXACTEMENT LA FEMME QUI SORTAIT DE SA SALLE DE BAINS HUIT HEURES PLUS TÔT QU'IL SE SENT BRUSQUEMENT MISÉRABLE, LA BARBE LA GRÈNE, LES SOUS, SON ODEUR D'HOMME FATIGUÉ ET SES VÊTEMENTS AVACHIS - PAULINE LA VAIT TOUJOURS CET EFFET-LÀ APRÈS MINUIT.

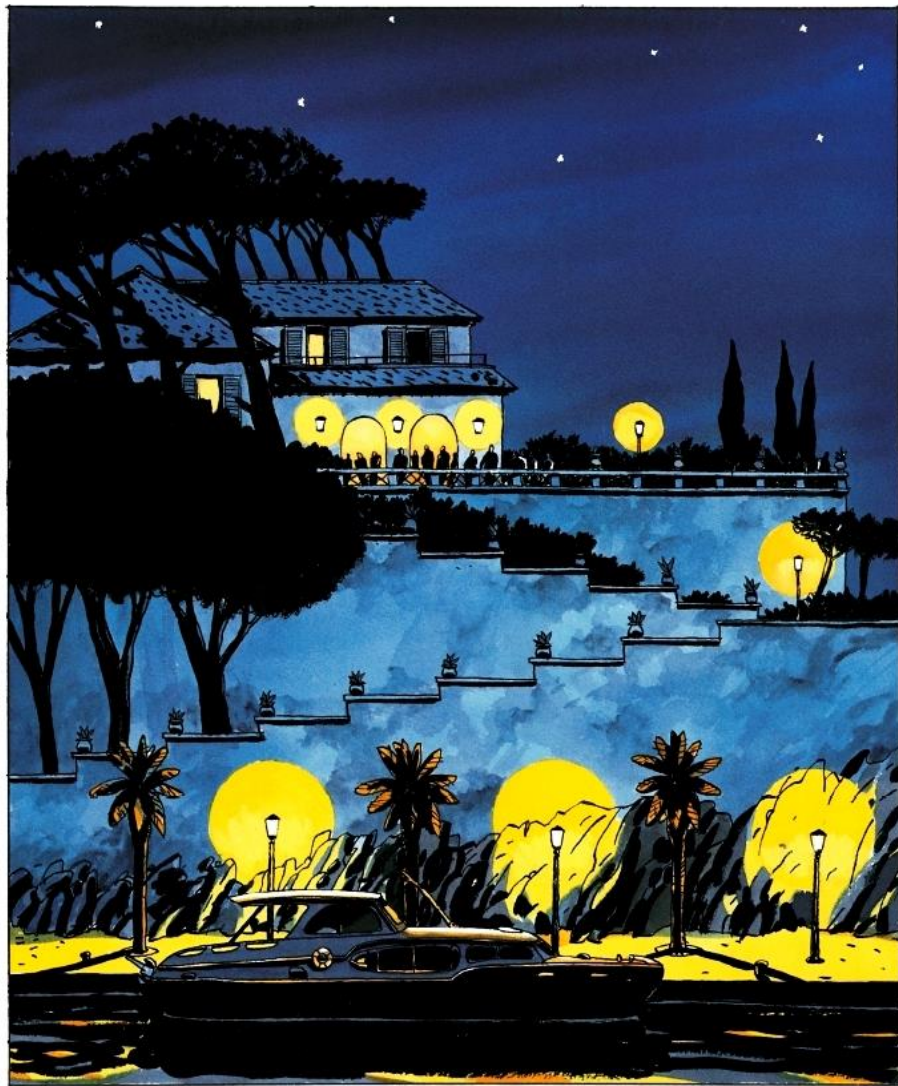
"IL JOUE DANS L'ORCHESTRE, EN BAS!" IL GRIE PRESQUE ET ELLE LE REGARDE, SANS COMPRENDRE. "BARNEY? TU ES SÛR?"

ENFIN, ELLE SE LEVE ET LE SÛT JUSQU'AU JARDIN.

MAIS BARNEY N'EST PLUS LÀ.

BORIS A MAL AU COEUR, IL SE PENCHE PAR-DESSUS LA BALUSTRADE POUR EMPLIR SES POUMONS D'AIR SALÉ, C'EST UNE BONNE IDÉE MAIS LA MER EST TROP LOIN, IL NE RESPIRE QUE L'ODEUR FADE ET SUCRÉE DES MAGNOLIAS QUI FONT DES TACHES CLAIRES DANS L'OMBRE JUSTE AU-DESSOUS DE LUI, ALORS IL VOMIT SUR LES MAGNOLIAS ET PENDANT QU'IL FAIT ÇA UNE CIGARETTE OUBLÉE LUI BRÛLE CRUELLEMENT LES DOIGTS, L'ORCHESTRE JOUE "BESAME MUCHO" FAÇON AFRO-CUBAINE, C'EST UNE DE CES NUITS, BIENTÔT FINIE.

IL S'ESSUIE LES LÈVRES AVEC SON MOUCHOIR ET RESTE LÀ À SUÇOTER SES DOIGTS DOULOUREUX ET À DONNER DE PETITS COUPS DE D'ÉD DANS LA BALUSTRADE - BESAME - MAIS RIEN À FAIRE POUR SE RAPPELER LES PAROLES DE LA CHANSON.

IL JETTE SON MOUCHOIR, ALLUME UNE CIGARETTE POUR CHASSER L'AMERTUME DE SA BOUCHE ET VA PROMENER SON MALAISE - BESAME MUUCHO - PARMI LES STATUES.

UNE FEMME QU'IL NE CONNAÎT PAS L'ARRÊTE POUR LUI DIRE QUELQUE CHOSE QU'IL NE COMPREND PAS, ELLE PISE SA MAIN SUR SON BRAS ET PUIS ELLE N'EST PLUS LÀ.

PRICE \$5.99

APRIL 18, 2011

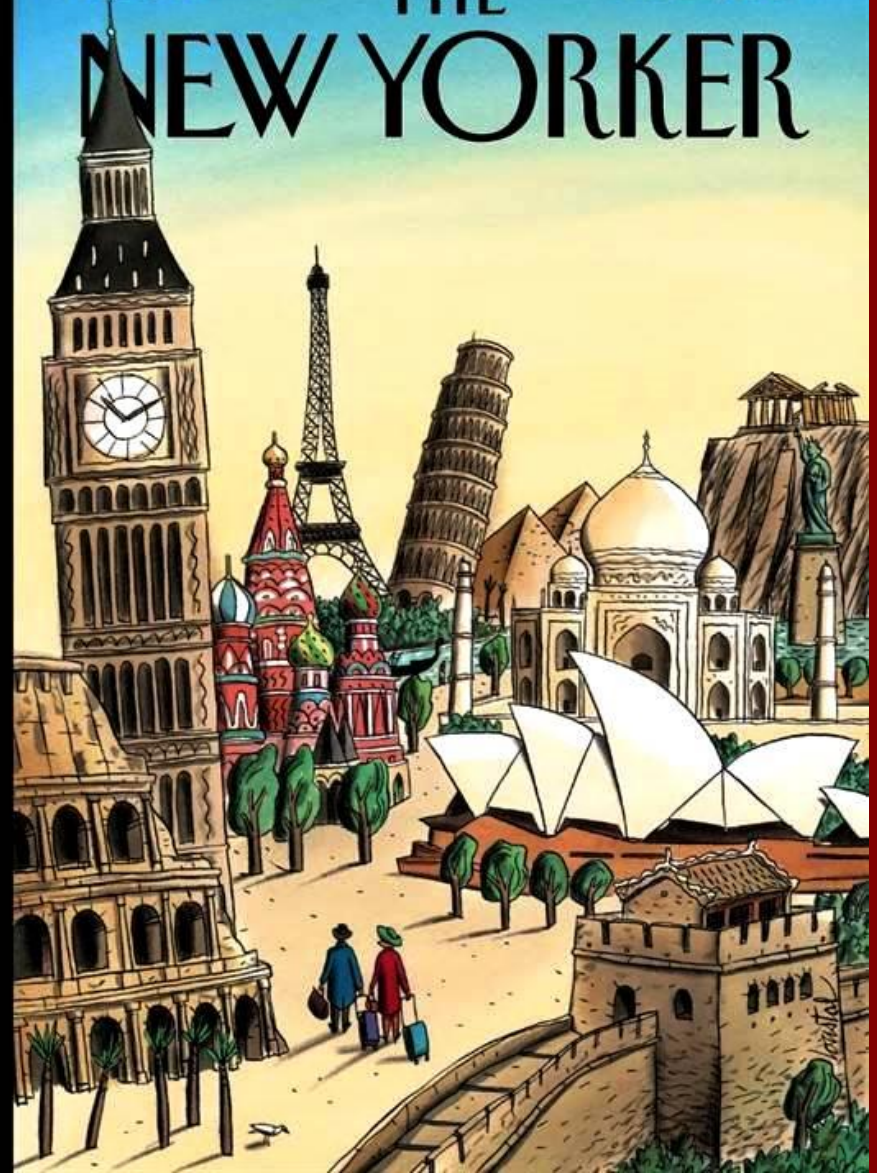
THE NEW YORKER

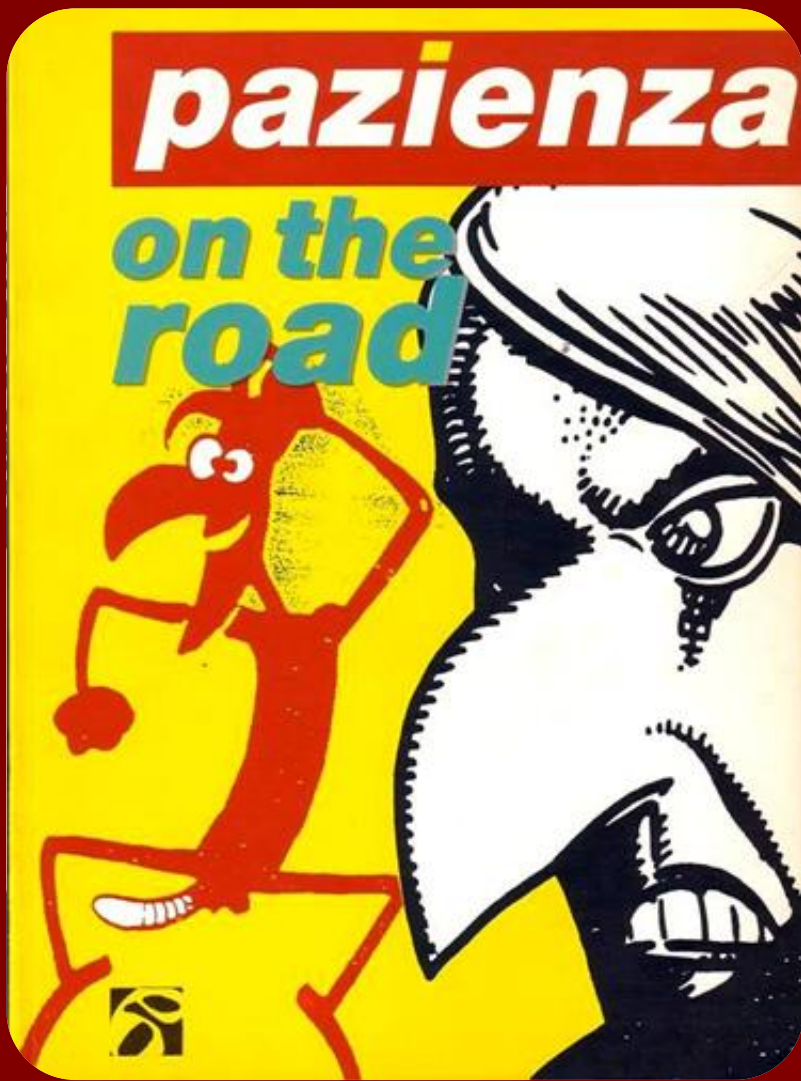
PRICE \$4.99

APRIL 20, 2009

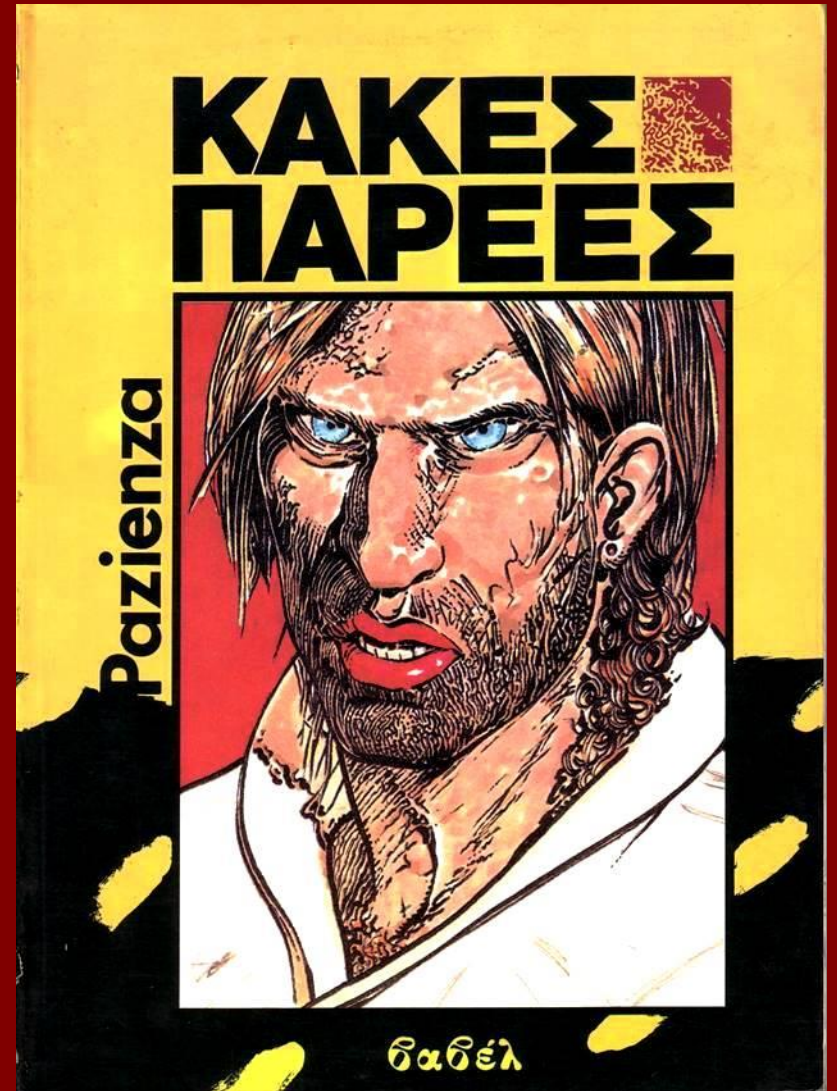
THE NEW YORKER

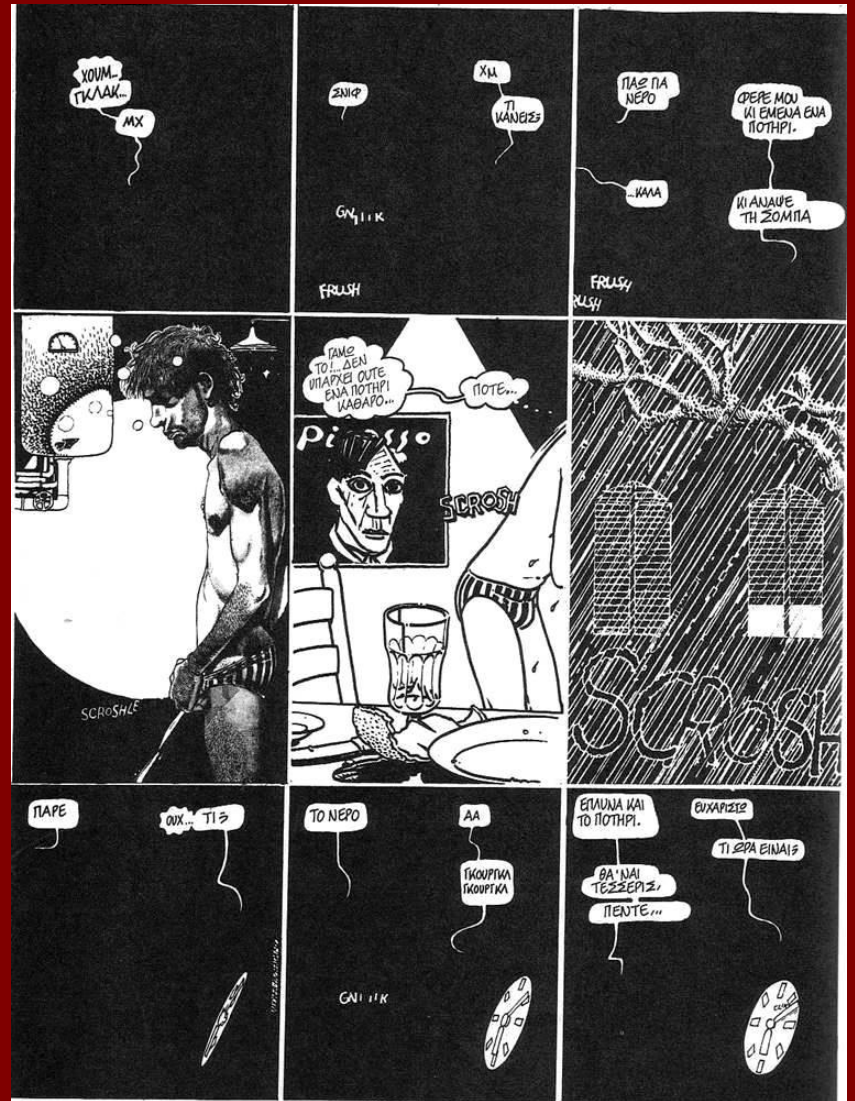

Andrea Pazienza

Η ρεαλιστικές κατευθύνσεις των κλασικών ευρωπαϊκών κόμικς, πέρα από την «παράδοση» που δημιουργήσαν στο χώρο, έθεσαν και τα αφηγηματικά πλαίσια μέσα στα οποία κινείται αυτό που θα μπορούσαμε να ονομάσουμε «ευρωπαϊκή προσέγγιση του ρεαλισμού».

Σε αντίθεση με την αμερικανική ήπειρο όπου το ρεαλιστικό στοιχείο είτε ενσωματώνεται σε μια καθ'όλα φανταστική ιστορία, με στόχο την «εκλογίκευση» της στα μάτια του αναγνώστη, είτε περιορίζεται σε καθημερινές ιστορίες ανθρωποκεντρικών ή ηθογραφικών κατευθύνσεων, στην ευρωπαϊκή ήπειρο διακρίνουμε μια μορφή «στρατευμένου» ρεαλισμού. Με σαφή προτίμηση, στο ιστορικό παρελθόν, στην κοινωνική σάτιρα και στην πολιτική και κοινωνική κριτική, αλλά και στο αστυνομικό μυθιστόρημα οι ευρωπαίοι δημιουργοί δεν διστάζουν να πειραματιστούν θεματικά για να εκφραστούν πολιτικά.